Вівторок, 22 квітня 2003 року. № 77 (3077)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На високій ноті завершили виступи на чемпіонаті Європи з важкої атлетики в місті Лутракі (Греція) українські спортсмени. Чемпіоном у престижній ваговій категорії до 105 кг став 33-річний одесит Ігор Разорьонов (у сумі — 425 кг). На його рахунку ще дві малі срібні медалі за окремі вправи. Нагадаємо, що українка Олена Зінов'єва (до 48 кг) виграла велику срібну нагороду і дві малі — золоту та срібну.

На знімку: Ігор Разорьонов.

Тепер — на берегах азовських

Теніс. Ось уже ввосьме зберуться юні спортсмени з різних країн на європейський турнір «Кубок Кінетік Макс». І щоразу «Голос України» виступає генеральним інформаційним спонсором цього популярного заходу.

Більшість попередніх турнірів відбувалися у столиці. Але торік традицію порушили і грали в Алушті. Нинішні змагання прийматиме Маріуполь.

(Закінчення на 18-й стор.).

З БОГДАНОВОЇ ГОРИ ВИДНО ДАЛЕКО

17—18 квітня у гетьманському краї, на Чигиринщині, відбулися Дні «Голосу України»

З першого кроку по козацькій землі нас супроводжувала її величність Історія.

Де б не побувала група «голосоукраїнців» — у самому славному Чигирині чи в селі Галаганівці, у Креселецькому лісництві чи на хуторі Буда Половецька — скрізь наші співрозмовники говорили не лише про життя насущне, а й про минувшину та справи «прадідів великих».

Чому перша столиця Української держави, гетьманський Чигирин, обділений державною увагою? Чому найбагатший на історію і пам'ятки природи Чигиринський район економічно найбідніший в області? Чому занепали місцева переробна промисловість і сільгосппідприємства? Ці проблеми обговорювали з чигиринцями в райдержадміністрації, у міській раді, на вулиці.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чи вдасться зняти проблему?

Учора розпочався візит делегації Верховної Ради України на чолі з її Головою Володимиром Литвином до республіки Білорусь. Як зауважив глава українського парламенту одразу після прибуття до Мінська, у Верховній Раді сподіваються: цей візит надасть динамічності міжпарламентським відносинам. «Якщо оцінювати стан зв'язків між парламентами, то я б відзначив, що проблем у нас немає», — сказав Володимир Литвин. Проте досі, зауважив він, контакти розвивалися переважно на рівні окремих фракцій чи окремих депутатів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Можливо, наших миротворців запросять до Абхазії

Сьогодні до Києва з дводенним офіційним візитом прибуде Президент Грузії Едуард Шеварднадзе. Грузинський лідер має намір обговорити зі своїм українським колегою можливість приєднання України до миротворчої операції, що проводиться в Абхазії, питання поглиблення військового співробітництва між двома країнами. Як очікують, у Києві буде підписано угоди про співпрацю та обмін інформацією між урядами Грузії та України.

ПРОБЛЕМА

Нема спокою з «Укрпоштою»

Складається враження, що преса псує життя цій гідній установі та її керівникові панові Мухіну. Як інакше розуміти його слова: «2003 року наші втрати від доставки преси становлять орієнтовно 25,3 млн. грн.» (тут і далі цитати з «Бизнеса» №2 (53) за 24 березня 2003 р.).

Можна подумати, що «Укрпошта» існує лише для доставки періодики і від цієї роботи геть нічого не одержує.

Пане Мухін, уявіть собі (якщо зможете), що преси взагалі нема. Немає та й годі. Чи зникне «Укрпошта»? Навіть ви зрозумієте, що ні. Це означає, що всі поштові підрозділи як працювали, так і працюватимуть. Отже, ніколи «Укрпошта» не тримала окремо служби, яка займалася б передплатою і доставкою періодики. Це додатковий заробіток, коли хочете.

(Закінчення на 5-й стор.).

У НОМЕР

За ранніми — просапні

Завершивши сівбу ранніх ярих культур на площі понад 440 тисяч гектарів, землероби Одещини одразу взялися за просапні. Розпочали з соняшнику та цукрових буряків. На черзі — кукурудза, якій відводиться у зв'язку із загибеллю мало не половини озимини особливе місце в поповненні валового збору зерна. Водночас сільгосппідприємства і фермерські господарства прагнуть зразково доглядати озимину на 295 тисячах гектарів, де вона збереглася, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Пилові бурі

Від пилових бур, які мало не тиждень вирують на Донеччині, потерпають і селяни, і мешканці міст. Надійшло чимало сигналів про обриви електроліній внаслідок шквалу. Такі явища спостерігаються на Донеччині щовесни, однак цього року масштаби стихії особливо великі. Фахівці пов'язують це зі знищенням лісозахисних смуг у степовій зоні. А селяни, які так довго чекали на сприятливу для сівби погоду, з розпачем спостерігають за видуванням верхнього родючого шару грунту, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЦ.**

На Запоріжжі шквали знеструмили понад 400 будинків. Постраждали переважно мешканці приватного сектору. Сталося майже 500 обривів електромереж. В деяких місцях мародери викрали мідний провід. Дивом залишилися серед живих пасажири, які були на зупинці біля центрального ринку Запоріжжя — тут впала стара тополя, **повідомляє агентство Mignews.** Загалом через негоду в Україні знеструмлено 131 населений пункт. Водночас іде на спад підтоплення територій, спричинене розливом річок, **інформує «Інтерфакс-Україна».**

РЕЗОНАНС

Убивць Гетьмана й Щербаня названо

В Апеляційному суді Луганської області завершено слухання у справі вбивства колишнього голови правління Національного банку України Вадима Гетьмана і народного депутата Євгена Щербаня. Оголошення вироку забрало кілька годин. Суд установив причетність восьми підсудних до 25 замовних убивств, 17 замахів на вбивство... Як установлено, Вадима Гетьмана застрелив 33-річний луганчанин Сергій Кульов, а Євген Щербань та його дружина загинули на донецькому аеродромі від куль росіянина Вадима Болотських. Обох засуджено до довічного ув'язнення, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

У ніч на Великдень харківське метро працюватиме безплатно

Чи вдасться зняти проблему?

(Початок на 1-й стор.).

Голова Верховної Ради вважає, що нині необхідно активізувати роботу і на рівні міжпарламентських груп, що «з'ясовували б, які питання слід обговорювати на міжпарламентському рівні і які рішення необхідно ухвалювати». Володимир Литвин також зауважив, що має намір запропонувати білоруським колегам виступити зі спільною заявою. Можливо, її буде оформлено в певний міжпарламентський документ. Досі співпрацю між двома законодавчими органами визначає Декларація про співробітництво між Верховною Радою України і Національними Зборами Республіки Білорусь, підписана в січні 1999 року. Проте Володимир Литвин заявив пресі, що, на його думку, цей документ себе вже вичерпав.

Голова Верховної Ради також зазначив, що представники парламентів мають змогу обговорювати ті проблеми, які не завжди можуть порушувати інші політики. Певно, маючи на увазі ситуацію із нератифікацією білоруським парламентом Договору про держкордон. На запитання, чи можна очікувати, що цю проблему буде розв'язано під час нинішнього візиту, Володимир Литвин відповів: особисто він на це сподівається. Він додав, що «ми не повинні бути заручниками наших економічних негараздів, бо від цього страждає і економічне співробітництво, і прикордонна співпраця, в тому числі боротьба з незаконним обігом наркотиків, незаконною міграцією».

Нагадаю, що Верховна Рада ратифікувала Договір ще 1997 року. 5 травня виповниться п'ять років, як Президент Білорусі Олександр Лукашенко публічно пообіцяв не направляти на ратифікацію парламенту договір доти, доки Київ не сплатить борги. Поки що Україна і Білорусь не дійшли згоди, про яку саме суму йдеться. Київ наполягає на розведенні цих питань. Таку позицію було висловлено і під час переговорів з головою Ради Республіки Національних Зборів Білорусі Олександром Войтовичем під час його березневого візиту в Київ. Але днями речник Олександра Лукашенка Наталія Петкевич знову підтвердила, що позиція Мінська лишається незмінною: питання кордону і заборгованості Білорусь розглядатиме тільки в пакеті.

Поки що невідомо, чи прислухається білоруська сторона до українських аргументів.

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин мав зустрічі з Олександром Войтовичем і прем'єр-міністром Республіки Білорусь Геннадієм Новицьким. Як зауважив Володимир Литвин, під час цієї зустрічі йшлося про підписання документа, який забезпечив би співробітництво міжпарламентських груп дружби на плановій основі. На зустрічі із прем'єр-міністром і глава уряду Білорусі, і Голова ВР України погодилися, що потенціал обох країн не відповідає низькому рівню економічних відносин. Геннадій Новицький зауважив, що сприймає візит Володимира Литвина у Білорусь як знак активізації двосторонніх відносин. «Я сподіваюсь, що ваш приїзд дозволить розв'язати проблеми, які, на жаль, поки що у нас збереглися, і вийти на новий рівень співробітництва». Володимир Литвин також зауважив, що «Київ приділяє першочергове значення відносинам між Україною і Білоруссю. Погано, що в нас є проблеми у співробітництві, які не поділяють наші народи. Був період, коли ми почали активно дивитися на всі боки і стали нецікаві один одному. Тож хотілося б, щоб політики привели двосторонні відносини у відповідність до бачення наших народів». Також глава ВР зауважив, що четверте місце, яке посідає Білорусь серед торговельних партнерів СНД, свідчить про великий потенціал цієї співпраці. «Необхідно також активізувати контакти на рівні областей. Уже підписано 48 потрібних документів, з них 15 тільки позв'язані з Мінською областю, тож тепер потрібні результати».

Учора делегація відвідала також меморіальний комплекс «Хатинь», де відбулося урочисте покладання вінків, та Олімпійський спортивний комплекс «Раубічі». На сьогодні заплановано переговори з Президентом Республіки Білорусь Олександром Лукашенком.

Наталія ФІЛІПЧУК.
Мінськ.

Наміри є, на черзі — робота

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Депутатська група «Демократичні ініціативи» Верховної Ради України та депутатська група «Регіони Росії» Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації підписали протокол про наміри співпраці. Про це заявив лідер групи «Демократичні ініціативи» у Верховній Раді Степан Гавриш після зустрічі Першого заступника Голови ВР України Геннадія Васильєва з заступником Голови Державної думи Федеральних зборів Російської Федерації Артуром Чілінгаровим. Зокрема, Степан Гавриш сказав: «Ми хотіли б посилити співробітництво між Україною та Росією на рівні двох суб'єктів парламентів —депутатських груп. Ми підписали протокол, який передбачає зміцнення зусиль з підготовки законопроектів, проведення спільної ідеології через парламентську трибуну. Це створить прозорі ефективні рамки наших стосунків».

Пан Гавриш також зазначив, що під час переговорів сторони домовилися про продовження зустрічей і напрацювання спільного плану. Він підкреслив: «Ми виходимо з того, що Росія є основним нашим партнером, вона визначає наш шлях розвитку. Наша дискусія є першою на черзі нових розмов та прийняття практичних рішень у парламентах України та Російської Федерації». У рамках такої співпраці першими трьома питаннями стануть: ратифікація договору про вільну торгівлю з Росією, знаходження моделі підписання енергетичної хартії та гармонізація податкового законодавства.

Тетяна ПАСОВА.

ФОТОФАКТ

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

19 квітня в рамках Дня довкілля біля Міжнародного виставкового центру, що розташований на Броварському шосе, 15 у Києві, було закладено Європейську алею. Місце, як і кількість дерев — 55, не випадкові, адже саме в цьому центрі 21—23 травня відбудеться п'ята Всеєвропейська конференція міністрів навколишнього середовища «Довкілля для Європи», яких буде 55. У цій акції взяли участь Голова Верховної Ради Володимир Литвин, міський голова Києва Олександр Омельченко та представники Кабінету Міністрів і Київської міської держадміністрації.

Поспіх може лише нашкодити

Під час відвідин Луганської області Голова Верховної Ради України Володимир Литвин наголосив, що ці зустрічі треба сприймати, як звіт за зроблене після парламентських виборів.

Паспорт здоров'я

Луганський державний медичний університет, який відвідав Голова Верховної Ради, за 46 років існування підготував більш як 15 тисяч лікарів. Викладачі та студенти медуніверситету звернулися до Володимира Литвина з проханням посприяти у наданні їхньому вузові статусу національного.

Глава парламенту підтримав думку медиків, що сьогодні проблема здоров'я української нації набула державної ваги. На погляд В. Литвина, потрібно мати своєрідний «паспорт здоров'я» кожного громадянина України, тобто, щоб кожен міг пройти кваліфіковане медичне обстеження. А особливої уваги потребує розв'язання проблеми медичного обслуговування на селі.

Складний урожай

У Луганському інституті агропромислового виробництва, що в селищі Металіст Слов'яносербського району, вчені-аграрії порушили перед Головою Верховної Ради проблеми закупівлі сільгосптехніки, просили продовжити дію закону про єдиний сільськогосподарський податок, внести зміни до Бюджетного кодексу, які, зокрема, дозволять використовувати можливості місцевих бюджетів для кредитування сільгоспвиробництва, а також для утримання соціальної сфери — шкіл, дитсадків, лікарень. Володимир Литвин відзначив, що під час ухвалення рішення про розпаювання землі було припущено низку істотних помилок, зокрема, не передбачено механізму виведення земель із сівообороту, земельна реформа не врахувала інтересів значної частини сільської інтелігенції.

Аграрії також поінформували главу парламенту, що через затяжну зиму нинішній урожай буде складний. За даними обстежень, площа пересіву становитиме 70,9 тисячі гектарів озимих культур. Водночас за останні роки у реформованому сільському господарстві Луганщини окреслилися позитивні зміни: 70 відсотків агроформувань завершили минулий рік із прибутками, середньомісячна зарплата у сільському господарстві зросла майже на 30 відсотків і становить 220 гривень.

Соціальні договори

На спільному засіданні колегії Луганської облдержадміністрації, президії облради та обласної громадської організації «Регіон» Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зазначив, що укладання під час парламентських виборів минулого року соціальних договорів очолюваного ним блоку «За єдину Україну» з виборцями себе виправдало. Під час передвиборної кампанії було підписано 537 тисяч соціальних договорів, які підписало більш як 650 тисяч виборців. Чимало проблем, на які вказали жителі Луганщини, вже вирішено, на виконання соціальних договорів уже направлено більш як 350 млн. грн. Глава парламенту планує звернутися до керівників восьми фракцій, які утворилися на базі блоку «За єдину Україну» з закликом активніше співпрацювати для виконання обіцянок, даних під час передвиборної кампанії. Водночас В. Литвин назвав на прес-конференції нереальним створення на базі передвиборного блоку «За єдину Україну» однієї партії, але не виключив блокування окремих політичних сил під час майбутніх президентських виборів.

Юліана ШЕВЧУК.
Київ—Луганськ.

Висловлюємо щире співчуття директору Інституту законодавства Верховної Ради України Копиленку Олександру Любимовичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його матері

Людмили Костянтинівни КАВЕРІНОЇ
— професора Національної музичної академії імені П. Чайковського, заслуженого діяча мистецтв України.

В. ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України;
Г. ВАСИЛЬЄВ,
перший заступник Голови Верховної Ради України;
О. ЗІНЧЕНКО,
заступник Голови Верховної Ради України;
В. ЗАЙЧУК,
керівник апарату Верховної Ради України.

Колектив Інституту законодавства Верховної Ради України глибоко сумує з приводу смерті професора Національної музичної академії України ім. П. Чайковського, заслуженого діяча мистецтв України

КАВЕРІНОЇ
Людмили
Костянтинівни

і висловлює щире співчуття її сину — директорові Інституту законодавства Копиленку Олександру Любимовичу, сім'ї, рідним та близьким.

З Богданової гори видно далеко

17—18 квітня у гетьманському краї, на Чигиринщині, відбулися Дні «Голосу України»

(Початок на 1-й стор.).

Дружний десант «Голосу України», який складався із завідуючого парламентським відділом Сергія Лавренюка, оглядача Людмили Коханець, заступника завідувача кормережі Якова Гальченка, фотокора Олександра Клименка та автора цих рядків, зустрівся з науковцями Національного заповідника «Чигирин», побував у фермерському господарстві Івана Беспалого, в селі Суботові та Медведівці, в редакції районної газети «Чигиринські вісті».

Разом з ветеранами Чигирина журналісти посадили дерева над річкою Тясмин. Зроблено перший крок до поріднення двох міст, пов'язаних з іменем Богдана Хмельницького, Жовкви (Львівська область) та Чигирина. Ідея побратимства Заходу і Сходу України належить черкаському та львівському корпунктам парламентської газети. Разом з Оксаною Теленчі до гетьманської столиці прибув заступник голови Жовквівської райдержадміністрації Євген Янушевич. У легендарному урочищі Холодний Яр підписано протокол, в якому визначено терміни укладання угоди про побратимство та співпрацю древніх історичних земель.

Два дні разом з «голосоукраїнцями» працювали на Чигиринщині журналісти черкаської обласної телерадіокомпанії, телестудії «Вікка», редакції «Чигиринських вістей» та їхні сусіди з селища Олександрівки Кіровоградської області, журналісти райгазети «Вперед». За що ми дуже вдячні колегам. Детальніше про Дні «Голосу України» у козацькому краї — в наступних номерах газети.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На знімку: на Богдановій горі в Чигирині.

Спецпатенти, мігранти і штрафи

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Денне засідання 18 квітня

На денному засіданні народні депутати розглянули зміни до Закону «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» та до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Перший законопроект розроблено з метою врегулювання норм чинного законодавства і недопущення втрат бюджету. За словами заступника голови Державної податкової адміністрації Олексія Шитрі, від придбання спеціальних торгових патентів до бюджету вже надійшло майже 30 мільйонів гривень (це становить 12 відсотків від загальної суми коштів, сплачених за торгові патенти). Відповідно до законопроекту запроваджуються норми, якими передбачено припинення дії спеціального торгового патенту з першого числа місяця, що настає за звітним кварталом, за умови, якщо обсяг реалізації товарів суб'єкта господарювання перевищує мільйон гривень. Окрім того, пропонується вилучити норму закону стосовно обов'язкового придбання спецпатенту декількома суб'єктами підприємництва, якщо вони мають торгові зали для покупців або надають побутові послуги в одному окремому приміщенні.

Володимир Заплатинський (СДПУ(о) переконаний, що зміни спрямовані на встановлення «жорсткіших умов» для патенту, їх ухвалення погіршить «регуляторне середовище малого бізнесу». Проти законопроекту висловився й Анатолій Семинога (БЮТ), на його думку, цим буде створено нові проблеми, зокрема триватиме тінізація малого та середнього бізнесу. А Тарас Чорновіл («Наша Україна»), підтримуючи законопроект, застеріг: підприємці частіше спілкуватимуться з податківцями.

Урядовий проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення стосовно посилення відповідальності за незаконне перебування іноземців на території України представив перший заступник голови Державного комітету у справах охорони державного кордону Павло Шишолін. Наголошувалося, що документ спрямовано на проведення комплексних заходів з протидії незаконній міграції в Україні. Передбачена адміністративна відповідальність за надання житла іноземцям і особам без громадянства, які порушують правила перебування у країні.

Комітети з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності і з питань європейської інтеграції рекомендували підтримати депутатський законопроект, який відрізняється від урядового більшими штрафами і в якому передбачено «ширший діапазон застосування адміністративного законодавства» до перевізників мігрантів.

Наступне засідання парламенту відбудеться 13 травня.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перенесення дати проведення спеціального засідання Верховної Ради України щодо вшанування пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років

Верховна Рада України **постановляє**:

Перенести дату проведення спеціального засідання Верховної Ради України щодо вшанування пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років з 7 травня на 14 травня 2003 року о 10 годині.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
17 квітня 2003 року.
№ 727-IV.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про Програму діяльності Кабінету Міністрів України

Верховна Рада України **постановляє:**

Схвалити Програму діяльності Кабінету Міністрів України.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
17 квітня 2003 року.
№ 729-IV.

Шукати не ворогів, а компроміси

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

З'їзд Партії регіонів у суботу обрав новим лідером Прем'єр-міністра України Віктора Януковича.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

«Сьогодні розпочато політичну реформу, проголошену Президентом України Леонідом Кучмою, — створено парламентську більшість, яка обрала прем'єра, працює коаліційний уряд. Тому я дав згоду на обрання мене лідером Партії регіонів України — партії, яка взяла на себе відповідальність за створення парламентської більшості», — сказав В. Янукович, виступаючи на з'їзді.

Відповідаючи на запитання журналістів про можливе висування єдиного кандидата на президентських виборах, В. Янукович зазначив, що Партія регіонів співробітничатиме з усіма партіями, з якими не має розбіжностей.

«Ми ставитимемо мету: об'єднуватися в таких вирішальних для країни подіях, як вибори Президента. Ми обов'язково будемо поєднувати свої зусилля і пов'язувати питання про висування єдиного кандидата», — заявив він.

Прем'єр підкреслив, що Партія регіонів ставить завдання «не шукати ворогів, а шукати компроміси і домовлятися».

Що стосується його участі в майбутній президентській кампанії, то В. Янукович сказав: «Головна мета, яку я особисто ставлю перед собою і Кабміном, — виконання програми діяльності уряду». Водночас у резолюції з'їзду йдеться про те, що Партія регіонів візьме активну участь у президентських виборах, імовірно, зі своїм кандидатом.

Відповідаючи на запитання, чому фракція «Регіони України» не голосувала в парламенті за законопроект про вибори на пропорційній основі, прем'єр висловив думку, що насамперед потрібно «окреслити всі завдання політичної реформи і не висмикувати з цього контексту якесь одне питання».

Крім того, Віктор Янукович підкреслив необхідність створення двопалатного парламенту та проведення виборів на пропорційній основі.

Лідер Партії регіонів, Прем'єр-міністр країни Віктор Янукович виступає також за запровадження в Україні інституту подвійного громадянства.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Слова і справи

Протокол про наміри

Саме так назвав Леонід Кучма програму уряду Віктора Януковича, ухвалену Верховною Радою минулого тижня. У цьому документі позначено багато корисних речей, котрі потрібно зробити в нашій країні. Тут тобі і комплекс соціальних проблем. І необхідність розробки державних балансів з основних галузей. І пріоритетне інвестування в галузі високих технологій — космічну, енергетичну, літако- і машинобудування, інформатику і зв'язок, в оборонно-промисловий комплекс і, звісно, у сільське господарство.

Одне слово, усе, як завжди. Індульгенцію на рік спокійної роботи уряд отримав. Озвучено багато правильних положень, але... той самий Леонід Данилович під фактом ухвалення урядової програми провів, можна сказати, знаменну риску. Висловившись у тому сенсі, що коли Кабмін її виконає, то сам Віктор Янукович не без успіху зможе претендувати на роль глави держави на наступних президентських виборах. Ось це «коли» і бентежить... Практично усі попередні керманичі від економіки складали програми, одержували від ВР однорічну індульгенцію, ну і де вони, результати?

Щоправда, минулого тижня нинішній Кабмін учинив кілька конкретних дій. По-перше, видав постанову про підвищення трудових пенсій з 01.07.2003 року, заклавши вихідною точкою в системі їх розрахунку 50 гривень замість 47. У результаті максимальна трудова пенсія тепер збільшиться до 150 гривень. У тих, хто працює на шкідливому виробництві, — до 200. А в гірників, чий підземний стаж обчислюється 20 роками і більше, — до 275 гривень. Звичайно, не бозна-що, та все-таки.

По-друге, — і як на мене, це такий само відрадний факт, — ухвалено конкретне рішення про модернізацію енергетичної галузі. Я маю на увазі будівництво трьох вставок постійного струму на західному кордоні і реставрацію ЛЕП 750 кіловольтів «Південно-Українська АЕС — Ісакча».

Звісно, безпосередньо це рішення м'яса й молока на наші кухні не додасть. Проте дасть змогу нашій державі експортувати до Європи високоліквідний і, що не менш важливо, високотехнологічний продукт — електроенергію. А це вже не порожня балаканина про євроінтеграцію. Що й радує.

Пишіть листи

Порадував минулого тижня усіх нас і Держкомстат, повідомивши, що послуги зв'язку з початку року не подорожчали. Мабуть, це єдина сфера, котра за минулі місяці не зазіхнула на гаманець обивателя — рядового платника податків. Хоча, з другого боку, за минулий рік ми стали віддавати за письмові повідомлення на 4,1 відсотка більше, а за право поговорити по телефону — на 0,3 відсотка.

Дрібниці? Проте на тлі розвитку інфляційних процесів — не такі вже й малі. І для сімейних бюджетів пересічних українців дуже навіть відчутні. І Мінекономіки вже визнало, що прогнозоване падіння купівельної спроможності гривні буде перевищено більш як на 30 відсотків. Замість 5,6 очікується інфляція у 8 відсотків. Це сьогодні. А що буде завтра? На скільки реально схудне наша гривня?

Названо дві причини начебто несподіваного інфляційного стрибка. Невтішні види на врожай і неминуче зростання тарифів на комунальні послуги. Одне слово, як казав незабутній Остап Сулейман Берта Марія Бендер-бей, пишіть листи. Доки для вас це ще порівняно по кишені.

Ох, ці цінні папери

Нарешті сказано і про, вибачте на слові, бардак, що діється в корпоративному управлінні вітчизняної закваски. Сказано самим Леонідом Даниловичем. У розповсюдженому минулого вівторка тексті щорічного послання Президента Верховній Раді.

Хоч і важко повірити, що в нас в Україні 17 мільйонів тримачів акцій, а отже, повноцінних власників засобів виробництва, що 75 відсотків ВВП створюється корпоратизованими підприємствами, — а саме такі цифри навів Леонід Кучма, — з іншими оцінками Президента не погодитися просто не можна. Візьмімо такий приклад. Де дивіденди за тими акціями, котрі ще залишаються на руках у дрібних акціонерів? Не одержують їх (принаймні офіційно) і тримачі великих пакетів, фактично господарі нового життя. За встановленою в країні унікальною для капіталізму бездивідендною формою управління підприємствами їх просто не може бути. А де реальний фондовий ринок? Правильно, в тіні.

Звичайно, спроби навести в корпоративному управлінні порядок можна лише вітати. Дивись, і акції наших підприємств стануть справді цінними паперами. Тож тим із нас, хто перевів горезвісні ваучери в акції і ще не продав їх за безцінь, поспішати не варто. Є надія, що вони все-таки почнуть давати реальні доходи.

Ігор НАУМЕНКО.

НОВИНИ

АКТУАЛЬНО

«Хлібні» справи

На Закарпатті тривають перевірки, пов'язані зі зловживаннями та махінаціями із зерном. Нерідко воно, придбане торік за низькими цінами, нині реалізовується набагато дорожче. Не все гаразд і в обліку запасів злаків. А днями прокуратура області висунула звинувачення першому заступнику голови Ужгородської райдержадміністрації Юрію Лесю за зловживання, допущені під час перебування на посаді керівника агропромислового комбінату «Ужгородський».

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

ВИРОБНИЦТВО

Із сировиною проблем немає

Після тривалої перерви, пов'язаної із реконструкцією підприємства, відновило роботу ВАТ «Світловодський маслоробний комбінат». Тепер стабільною роботою забезпечено ще 235 мешканців міста. Під час ремонту на комбінаті встановили новий електричний котел, переобладнали відділення сепарування молока, частково замінили устаткування компресорного цеху.

Нині на підприємстві випускають сухе молоко та масло. Надалі асортимент продукції розширюватимуть, адже проблем із сировиною немає. Її охоче продають сільгоспвиробники і Світловодська, і сусідніх районів Кіровоградщини.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Правда найдорожче за все

ПАМ'ЯТЬ

Майже чотири місяці минуло з дня авіакатастрофи українського Ан-140 у горах Ірану. На початку року на території Харківського авіазаводу, а нещодавно і в саду ірано-української дружби в Ісфахані на території заводу HESSA відкрито пам'ятні знаки загиблим в авіакатастрофі українським і російським авіабудівникам.

Днями в Ісфахані відбулося засідання координаційної ради програми складання літаків Ан-140 в Ірані. У ньому взяли участь харківські авіабудівники. У день від'їзду учасники засідання побували біля підніжжя нещасливої гори і поклали квіти на вершині пагорба, де плановано установити обеліск літакобудівникам, які віддали життя за розвиток іранської авіації.

Скоро, мабуть, розпочнуться і виплати. Страхові компанії мають виплатити вісім з половиною мільйонів доларів за лайнер і по 20 тисяч за кожного пасажира літака, що розбився.

Але чи не час виявити такт і обов'язок перед пам'яттю загиблих товаришів і сказати правду, хоч би якою гіркою вона була, про причини катастрофи?

На знімку: пам'ятний знак у саду ірано-української дружби в Ісфахані на території заводу HESSA.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Це заповітне слово — «бакор»

Стало сумною традицією продавати за кордон сировину і купувати готову продукцію. Такі «витівки» на макроекономічному рівні, звичайно, коштують дорого — принаймні не дешевше за організацію власного виробництва потрібної продукції. Донедавна так було із цирконовими вогнетривами. Маючи унікальні родовища цирконію, глинозему, соди, піску, готові вироби завозили з інших країн.

Від ідеї до заводу — чверть століття

Щороку країна імпортувала близько 2,6 — 2,8 тисячі тонн цирконових вогнетривів типу «бакор». Саме ними оснащують скловарні печі для того, щоб витримували високу температуру. Цирконій — доволі дефіцитний у світі, але щедро представлений в Україні мінерал.

Ідею створення виробництва вогнетривів на базі Вільногірського гірничо-металургійного комбінату обговорювали на різних рівнях чверть століття.

З початком ринкових перетворень промислове будівництво взагалі було зупинено. Здавалося, що про новий завод не можна навіть мріяти. Тим часом бакорові вироби, які переважно закуповували в Росії, все відчутніше били по кишені вітчизняних виробників скла.

Захотіли — зробили

Усього за півтора року з допомогою залучених коштів українських і зарубіжних інвесторів збудовано сучасний виробничий корпус з високотехнологічним обладнанням, та ще й комфортний інженерно-побутовий.

Пуск заводу урочисто відбувся у грудні 2002 року. Потужності, що освоюють, дають змогу випускати більш як 1,5 тисячі тонн вогнетривів на рік. А на травень цього року плановано пуск другої черги заводу, що дасть можливість збільшити їх випуск до 3,5 — 4 тисячі тонн. Отже, потужності Вільногірського заводу розраховано не тільки для українських виробників скла, потреби яких можуть становити близько трьох тисяч тонн бакору на рік, а й на найближчих сусідів — Білорусь, Молдову і навіть Росію.

Головні гравці

Хто здійснив цю перспективну, але дуже нелегку справу?

Передусім це — Українська промислова спілка, яка на чолі з Ростиславом Циренем уже більше п'яти років сприяє модернізації та реконструкції вітчизняних підприємств, надає їм друге дихання. А ось тепер — новий завод.

Для будь-якої ідеї потрібні реальні виконавці. Безперечно, головну роль мали виконати фахівці. І вони знайшлися. У державній корпорації «Укрбудматеріали». Адже, хто, як не її фахівці, мають величезний досвід.

Прораховані терміни будівництва заводу — півтора року — просто вражали. Але й тут керівники корпорації та Української промислової спілки зуміли забезпечити виважений системний підхід. Залучені фахівці з багатьох установ працювали сумлінно та ефективно.

На базі інституту «Південдіпробуд», що входить до державної корпорації, було створено департамент проектування підприємств скляної промисловості. Запросили до співпраці провідних вчених та практиків, які володіють повною інформацією про світові досягнення у виробництві вогнетривів. Бо, як зазначив генеральний директор Вільногірського заводу, доктор технічних наук Олександр Сокіл, тільки новітні технології можуть забезпечувати випуск високоякісних цирконових вогнетривів для оснащення сучасного виробництва вітчизняного скла, що й підтвердили випробування перших партій.

На галузевому конкурсі ідей проект створення Вільногірського заводу цирконових вогнетривів було визнано найкращим серед реалізованих проектів 2002 року.

Денис ОХРІМЕНКО.

Дніпропетровська область.

ІНІЦІАТИВИ

Уроки мужності і милосердя

проводять для 226 вихованців Корчунецької школи-інтернату працівники Хмельницького УМВС. Дітям, котрі зазвичай позбавлені батьківської опіки, міліціонери викладають право, вчать захищати свої інтереси в житті. Традиційними стали і заняття з рукопашного бою. А ще шефи не приходять до своїх підопічних без подарунків. Напередодні Великодніх свят дітям вручили музичний центр. Кожен учень отримав набір шкільного приладдя і солодощі.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

НОУ-ХАУ

Механічний сапер

Експериментальний зразок дистанційно керованого апарата «Сапер ДКА-6» представили фахівці вибухотехнічного відділу НДЕКЦ при ГУ МВС України в Київській області.

Основне призначення пристрою — шукати, транспортувати та знищувати вибухонебезпечні об'єкти. Вирористовувати цю установку зможуть саперні підрозділи Збройних Сил України, вибухотехнічної служби МВС та ДПО МНС.

Цікаво, що «залізний підривник» може працювати за температури від - 45° до + 45° С. Пристрій оснащений двома фарами з галогенними лампами, двома відеокамерами з різними кутами огляду, «рукою-маніпулятором» для захвату об'єкта, лазерним покажчиком цілі та гідродинамічною руйнівною гарматою.

Вартість розробки та виготовлення новинки — 34 тисячі гривень, а от аналогічні закордонні зразки коштують щонайменше сто тисяч доларів США, **повідомляє Центр громадських зв'язків ГУ МВС України в Київській області.**

ХАЙ БУДЕ СВІТЛО!

Навчання в тунелі, що не має кінця

Майже півроку вчаться без світла студенти Херсонського судномеханічного технікуму. Ще в грудні енергетики «відрубали» навчальний заклад від електропостачання. Причина тривіальна — борги.

З початку нинішнього навчального року технікум не фінансують з держбюджету — адміністрації запропоновано заробляти кошти «власноруч».

Тим часом майстерні, що досі приносили щомісяця до п'яти тисяч гривень, нині не працюють — нема електроенергії. Щоб підтримати осередок науки, три тисячі гривень в бюджет закладу внесли батьки. Але це — краплина, що не врятує ситуації: сума боргу наближається до 50 тисяч.

Алла БРУСИЛОВА.

СЛУЖБА 01

Пожежа на «Хімпромі»

Майже дві години вінницькі вогнеборці боролися із загоранням сірки, що сталося на місцевому підприємстві «Вінницяхімпром». Їх роботу ускладнювали небезпечні для життя умови: під час горіння випаровувався отруйний газ. До речі, його їдкий запах відчули мешканці навколишніх будинків.

За словами керівника пресслужби державної служби пожежної охорони Вінницької області Василя Васильчука, загорання сірки, що зберігалася під навісом на території підприємства, сталося через порушення правил пожежної безпеки його працівниками.

Віктор СКРИПНИК.

Життя дітей забрав вогонь

Багатодітну родину з Пединки Любарського району спіткала трагедія — загинуло одразу троє малюків. Брати, яким було п'ять, чотири і два роки, гралися в старому поламаному «Запорожці», в салоні якого лежала солома. Діти, зачинившись в авто, бавилися сірниками... Мати побачила дим, але довго не могла відчинити двері. Загалом з початку року на Житомирщині вогонь уже забрав життя восьми дітлахів.

Олексій КАВУН.

Нема спокою з «Укрпоштою»

ПРОБЛЕМА

(Початок на 1-й стор.).

Не треба згадувати як альтернативу ДП «Преса». Доцільність існування цього посередника ще треба довести.

А загалом, пане Мухін, ваші розрахунки та твердження, м'яко кажучи, сумнівні.

Узяти хоча б визначення величини доплати за оформлення передплати. Пам'ятаємо, коли ви тільки розпочинали походи за зміну умов передплати, редакціям повідомили про вартість оформлення абонемента на місяць — 1,30 гривні. Коли зажадали обгрунтування такого неподобства, зовсім не бентежачись, назвали 0,35 грн. Як «Укрпошта» розуміє ринкові відносини, засвідчують події не такі вже й далекі.

Свого часу апетит поштовиків так розгулявся, що Кабінет Міністрів провів перевірку їхніх діянь. З'ясувалося, що вартість послуг «Укрпоштою» було завищено удвічі, і вона сягнула 80 відсотків передплатної ціни. «Дбайливців» за процвітання вітчизняних мас-медіа зобов'язали удвічі зменшити ціну на передплату. Так з'явилася цифра 40 відсотків від вартості виготовлення одного примірника газети, що її поклали в основу ст. 9 Закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» (23.09.1997 р.). Уже після ухвалення закону Кабмін ще раз вивчив питання і дійшов висновку, що вартість послуг з передплати та розповсюдження друкованих ЗМІ не відповідає дійсним витратам, і 8 жовтня 1997 року зобов'язав «Укрпошту» зменшити їх на 20 відсотків.

Однак пошуки надприбутку тривали. 2001 року ДП «Преса» та «Укрпошта» роблять спробу переглянути норми закону. Вони фактично запроваджують окреме поняття — «Оформлення передплати» — і беруть за цю послугу окрему плату.

Засоби масової інформації забили на сполох, убачаючи в цих діях загрозу українському інформаційному простору. Мін'юст і Антимонопольний комітет зазначили, що такі дії «Укрпошти» неправомірні.

Верховна Рада розуміла значення проблеми і своєю постановою закликала Кабмін забезпечити неухильне виконання Закону «Про державну підтримку ЗМІ та соціальний захист журналістів», а також ужити заходів, щоб тарифи на оформлення та доставку періодики не змінювалися.

Однак ДП «Преса» та «Укрпошта» знехтували документи і в каталогах передплати на 2002 і 2003 роки зазначали вартість оформлення передплати окремо від вартості самої передплати.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Мало того, щоб аргументувати такі дії, створюють проект «Порядку реалізації ст. 9 Закону України «Про державну підтримку ЗМІ та соціальний захист журналістів», де допускають некоректні дії:

а) тлумачать статтю зазначеного закону;

б) змішують поняття: собівартість—тариф—передплатна вартість;

в) визначають собівартість одного примірника друкованого періодичного видання як суму витрат «Укрпошти» і виробника друкованого ЗМІ і вже від тієї суми пропонують брати 40 відсотків на покриття витрат «Укрпошти». До того ж за оформлення передплати стягують окрему плату.

■ ■ ■

Не важко здогадатися, що за туманом і словоблудством маячить тінь ПРИВАТИЗАЦІЇ!

■

Керівництву Держкомзв'язку вказали на такі «неточності», і згаданий «Порядок...» було відкликано. Водночас передплата-2003 розпочалася на умовах «Укрпошти». Тоді було ініційовано поправку до ст. 9 Закону «Про державну підтримку ЗМІ та соціальний захист журналістів». Її позитивно характеризували всі залучені до справи міністерства та відомства, за винятком Держкомзв'язку.

Ця шанована установа в обгрунтуванні своєї позиції, на жаль, припустилася помилок. Зокрема, сказано: «Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України під час розгляду зазначеного законопроекту дійшло висновку про неможливість його ухвалення».

П р е с - с л у ж б а «Укрпошти» взагалі розповсюдила недостовірну інформацію, зазначивши, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради «дійшло висновку про її невідповідність Конституції та законодавству країни» і внесло пропозицію про вилучення цієї статті із зазначеного закону.

А насправді висновок згаданого управління був такий: «Може бути прийнятий Верховною Радою в першому читанні і в цілому».

Аргументи супротивників ст. 9 Закону «Про державну підтримку ЗМІ та соціальний захист журналістів» зведено до двох чинників:

а) «Укрпошта» зазнає збитків;

б) співпрацю слід будувати на ринкових умовах, а не давати комусь пільги.

Щоб розвіяти міф про збитки, наведемо кілька прикладів.

— Свого часу пан Мухін на депутатський запит відповідав, що «Укрпошта» протягом 2000 року одержала за періодичні видання 61,1 млн. грн. чистого прибутку, а на 2001-й планувала отримати вже 74,7 млн. грн.

— Законом передбачено відшкодування збитків розповсюджувачам періодики, якщо такі матимуть місце, за рахунок фінансової допомоги держави.

— Установлено пільговий розмір плати за землю для державних підприємств зв'язку, які розповсюджують друковану продукцію.

— Операції від продажу (передплати) вітчизняних друкованих ЗМІ, які здійснюють розповсюджувачі, звільнено від ПДВ.

— Чинна система розрахунків «Укрпошти» дає їй змогу щонайменше три місяці користуватися грошима, які належать редакціям друкованих ЗМІ. На цьому можна «заробити» не менш як 11 млн. грн.

А щодо ринкових умов співпраці, то процитуємо пана Мухіна: «Справді, пошта є природним монополістом...».

У який спосіб «Укрпошта» здатна будувати ринкові відносини, ми вже переконалися на прикладі визначення вартості оформлення передплати.

Ринок передбачає можливість вибору, конкуренції, торгу врешті-решт. Між ким і ким вибирати в нашому випадку? Пан Мухін одного разу сказав: «Створюйте альтернативу «Укрпошті». Хто бодай трохи знайомий з масштабами поштового відомства (на 2003 рік тут працювали майже 115 тисяч осіб), той зрозуміє нереальність таких спроб. Принаймні на найближче десятиріччя.

Гадаю, пан Мухін знає це найкраще. Тоді чому він так уперто повторює про збитковість? Проводить експерименти в регіонах зі скороченням кількості поштовиків і поштових відділень. **Чому до деяких населених пунктів пошта офіційно надходить тричі на тиждень, а реально — один раз? Водночас педалюється збитковість роботи поштовиків, зокрема, з пресою. Ще раз процитую пана Мухіна: «Загалом розвиток підприємства шляхом корпоратизації і акціонування можливий. Гадаю, це відбудеться в найближчі п'ять років». От воно! Не важко здогадатися, що за туманом і словоблудством маячить тінь ПРИВАТИЗАЦІЇ! А чому б і ні?! Шматок, щоправда, завеликий. Можна і поперхнутися. Але гра того варта.**

Я хотів би звернутися до наших партнерів-поштовиків. Знаю, що не раз і не два вам казали про особливу «в'їдливість» керівництва «Голосу України». Мовляв, їхніми стараннями звільняють працівників пошти, падає оплата праці тощо. Запевняю, **журналісти цінують вашу складну, важку і дуже потрібну професію. Ніхто нічого не має проти листонош, працівників відділень зв'язку. Мало того, без вас просто неможливе існування багато чого, зокрема і друкованих ЗМІ.**

Але якщо деякі чиновники, навіть високопоставлені, діють некоректно, зачіпаючи інтереси не лише ЗМІ, а й громадян країни загалом, ми вимушені захищатися.

Анатолій ГОРЛОВ.

У НОМЕР

У Спеціальній контрольній комісії

Єдино можливий претендент на перемогу

Досить часто до театру ходять «на когось» — улюбленого актора або уподобану виставу. На засідання Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації представники ЗМІ густо посунули саме на слухання питання про долю пакета акцій ВАТ «Нікопольський завод феросплавів». Адже колізії довкола того, кому дістанеться визначальний пакет акцій цього бізнесово аж надто привабливого підприємства набули особливо гострого звучання і встигли обрости всілякими припущеннями і чутками.

Який же стан справ на сьогодні? Голова Фонду держмайна Михайло Чечетов зазначив, що справа проведення конкурсу перебуває у площині судових рішень. Проте вже відбулося засідання робочої групи, котра підбила підсумки відбору претендентів на пакет акцій ВАТ «НФЗ» і визначила промислово-фінансовий консорціум «Придніпров'я» єдиним можливим учасником конкурсу. На тій підставі, що лише ця юридична особа в повному обсязі відповідає всім умовам конкурсу, зокрема, має досвід управління підприємствами цього профілю.

Наступним етапом має стати відбір незалежного оцінювача, проведення незалежної оцінки і встановлення ринкової вартості пакета акцій, який виставляється на продаж.

Сьогодні підприємство працює прибутково, що вигідно вирізняє цей завод.

Здавалося б, усе добре. Однак деякі члени комісії під час обговорення не поділяли надто оптимістичного підходу до стану справ. Зокрема, народний депутат Володимир Черняк зазначив, що жодної прозорості в цій справі немає.

Народний депутат Степан Хмара наголосив, що Фонд держмайна має бути органом не розпродажу, а дбайливого управління державним майном...

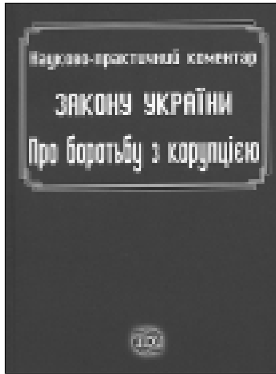
З огляду на різні підходи до оцінки ситуації Спеціальна контрольна комісія вважає за потрібне вимагати від Кабміну виваженої інформації про те, які саме критерії є достатніми, щоб вважати управління цим підприємством ефективним. Потому пропонується провести засідання комісії, під час якого розглянути додаткову інформацію стосовно ефективності управління ВАТ «Нікопольський завод феросплавів».

Крім того, комісія розглянула питання доцільності включення Державного конструкторського бюро «Луч» до складу ДАХК «Артем» і дійшла висновку, що статус конструкторського бюро «Луч» як дочірньої структури істотно обмежить його можливості, та рекомендувала відхилити відповідний законопроект.

Іван ДМИТРЕНКО.

Якщо чиновник не хоче тавра корупціонера,

то йому стане у пригоді щойно виданий науково-практичний коментар закону «Про боротьбу з корупцією» за редакцією доктора юридичних наук М. Мельника (Київ, видавництво «Атіка»).

Украй необхідна річ не лише для традиційної читацької аудиторії — суддів, прокурорів, працівників МВС, СБУ, студентів правничих факультетів. Це ще й своєрідна настільна книга для державного службовця, який мусить знати, що йому можна, а що ні на службі і поза нею, щоб не увійти в історію з малоприємним тавром корупціонера.

Коментар не просто «розшифровує» ті чи ті терміни або цілі положення непростого, нового для нашої правової системи антикорупційного закону. Для кращого їх розуміння і застосування на практиці автори коментаря кореспондують положення головного документа з низкою інших нормативно-правових актів. Скажімо, працівникові правоохоронних органів тепер буде далебі простіше правильно кваліфікувати дії чиновника, запідозреного в корупційному діянні на підприємницькій ниві, бо не доведеться «копирсатися» у низці окремих законів, з'ясовуючи відмінність між господарським товариством і акціонерним, повним і командитним, між ТОВ і товариством з додатковою відповідальністю... Відповідні визначення з інших законів та їхнє кореспондування із забороною держслужбовцю займатися підприємницькою діяльністю легко знайти у коментарі. А в додатку до нього — тексти низки споріднених законодавчих і підзаконних актів, як-от про службу в органах місцевого самоврядування, або затверджений урядовою постановою «Порядок проведення службового розслідування стосовно державних службовців».

Застосування на практиці (і позитивне, і негативне) норм антикорупційного закону правоохоронними органами ілюструється типовими прикладами зі судової практики. Відчувається внесок у працю одного з авторів коментаря — судді Верховного Суду України Анатолія Редьки, який водночас є експертом Спецкомітету ООН з розробки «Конвенції ООН проти корупції». Два інші автори книги — кандидат юридичних наук Микола Хавронюк та доктор юрнаук Микола Мельник — знайомі нашим читачам як відповідальні працівники Науково-експертного управління апарату Верховної Ради і наші активні дописувачі. До речі, один із них нещодавно захистив докторську дисертацію, другий наполегливо готується до цього.

Анатолій БЕНЬ. ▼

Закон України

«Про боротьбу з тероризмом»

Цей Закон з метою захисту особи, держави і суспільства від тероризму, виявлення та усунення причин і умов, які його породжують, визначає правові та організаційні основи боротьби з цим небезпечним явищем, повноваження і обов'язки органів виконавчої влади, об'єднань громадян і організацій, посадових осіб та окремих громадян у цій сфері, порядок координації їх діяльності, гарантії правового і соціального захисту громадян у зв'язку із участю у боротьбі з тероризмом.

Положення цього Закону не можуть бути застосовані як підстава для переслідування громадян, які, діючи в межах закону, виступають на захист своїх конституційних прав і свобод.

Розділ I.
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

тероризм — суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей;

терористичний акт — злочинне діяння у формі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, відповідальність за які передбачена статтею 258 Кримінального кодексу України. У разі, коли терористична діяльність супроводжується вчиненням злочинів, передбачених статтями 112, 147, 258 — 260, 443, 444, а також іншими статтями Кримінального кодексу України, відповідальність за їх вчинення настає відповідно до Кримінального кодексу України;

технологічний тероризм — злочини, що вчиняються з терористичною метою із застосуванням ядерної, хімічної, бактеріологічної (біологічної) та іншої зброї масового ураження або її компонентів, інших шкідливих для здоров'я людей речовин, засобів електромагнітної дії, комп'ютерних систем та комунікаційних мереж, включаючи захоплення, виведення з ладу і руйнування потенційно небезпечних об'єктів, які прямо чи опосередковано створили або загрожують виникненням загрози надзвичайної ситуації внаслідок цих дій та становлять небезпеку для персоналу, населення та довкілля; створюють умови для аварій і катастроф техногенного характеру;

терористична діяльність — діяльність, яка охоплює:

планування, організацію, підготовку та реалізацію терористичних актів;

підбурювання до вчинення терористичних актів, насильства над фізичними особами або організаціями, знищення матеріальних об'єктів у терористичних цілях;

організацію незаконних збройних формувань, злочинних угруповань (злочинних організацій), організованих злочинних груп для вчинення терористичних актів, так само як і участь у таких актах;

вербування, озброєння, підготовку та використання терористів;

пропаганду і поширення ідеології тероризму;

фінансування завідомо терористичних груп (організацій) або інше сприяння їм;

міжнародний тероризм — здійснювані у світовому чи регіональному масштабі терористичними організаціями, угрупованнями, у тому числі за підтримки державних органів окремих держав, з метою досягнення певних цілей суспільно небезпечні насильницькі діяння, пов'язані з викраденням, захопленням, вбивством ні в чому не винних людей чи загрозою їх життю і здоров'ю, зруйнуванням чи загрозою зруйнування важливих народногосподарських об'єктів, систем життєзабезпечення, комунікацій, застосуванням чи загрозою застосування ядерної, хімічної, біологічної та іншої зброї масового ураження;

терорист — особа, яка бере участь у терористичній діяльності;

терористична група — група з двох і більше осіб, які об'єдналися з метою здійснення терористичних актів;

терористична організація — стійке об'єднання трьох і більше осіб, яке створене з метою здійснення терористичної діяльності, у межах якого здійснено розподіл функцій, встановлено певні правила поведінки, обов'язкові для цих осіб під час підготовки і вчинення терористичних актів. Організація визнається терористичною, якщо хоч один з її структурних підрозділів здійснює терористичну діяльність з відома хоча б одного з керівників (керівних органів) усієї організації;

боротьба з тероризмом — діяльність щодо запобігання, виявлення, припинення, мінімізації наслідків терористичної діяльності;

антитерористична операція — комплекс скоординованих спеціальних заходів, спрямованих на попередження, запобігання та припинення злочинних діянь, здійснюваних з терористичною метою, звільнення заручників, знешкодження терористів, мінімізацію наслідків терористичного акту чи іншого злочину, здійснюваного з терористичною метою;

район проведення антитерористичної операції — визначені керівництвом антитерористичної операції ділянки місцевості або акваторії, транспортні засоби, будівлі, споруди, приміщення та території чи акваторії, що прилягають до них і в межах яких проводиться зазначена операція;

режим у районі проведення антитерористичної операції — особливий порядок, який може вводитися в районі проведення антитерористичної операції на час її проведення і передбачати надання суб'єктам боротьби з тероризмом визначених цим Законом спеціальних повноважень, необхідних для звільнення заручників, забезпечення безпеки і здоров'я громадян, які опинилися в районі проведення антитерористичної операції, нормального функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій;

заручник — фізична особа, яка захоплена і (або) утримується з метою спонукання державного органу, підприємства, установи чи організації або окремих осіб здійснити якусь дію або утриматися від здійснення якоїсь дії як умови звільнення особи, що захоплена і (або) утримується.

Стаття 2. Правові основи боротьби з тероризмом

Правову основу боротьби з тероризмом становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України, цей Закон, інші закони України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, 1977 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, 1997 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, 1999 р., інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, укази і розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також інші нормативно-правові акти, що приймаються на виконання законів України.

Стаття 3. Основні принципи боротьби з тероризмом

Боротьба з тероризмом ґрунтується на принципах:

законності та неухильного додержання прав і свобод людини і громадянина;

комплексного використання з цією метою правових, політичних, соціально-економічних, інформаційно-пропагандистських та інших можливостей;

пріоритетності попереджувальних заходів;

невідворотності покарання за участь у терористичній діяльності;

пріоритетності захисту життя і прав осіб, які наражаються на небезпеку внаслідок терористичної діяльності;

поєднання гласних і негласних методів боротьби з тероризмом;

нерозголошення відомостей про технічні прийоми і тактику проведення антитерористичних операцій, а також про склад їх учасників;

єдиноначальності в керівництві силами і засобами, що залучаються для проведення антитерористичних операцій;

співробітництва у сфері боротьби з тероризмом з іноземними державами, їх правоохоронними органами і спеціальними службами, а також з міжнародними організаціями, які здійснюють боротьбу з тероризмом.

Розділ II.
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ

Стаття 4. Суб'єкти боротьби з тероризмом

Організація боротьби з тероризмом в Україні та забезпечення її необхідними силами, засобами і ресурсами здійснюються Кабінетом Міністрів України у межах його компетенції.

Центральні органи виконавчої влади беруть участь у боротьбі з тероризмом у межах своєї компетенції, визначеної законами та виданими на їх основі іншими нормативно-правовими актами.

Суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом у межах своєї компетенції, є:

Служба безпеки України, яка є головним органом у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю;

Міністерство внутрішніх справ України;

Міністерство оборони України;

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи;

Державний комітет у справах охорони державного кордону України;

Державний департамент України з питань виконання покарань;

Управління державної охорони України.

До участі у здійсненні заходів, пов'язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності, залучаються у разі необхідності також:

Міністерство закордонних справ України;

Міністерство охорони здоров'я України;

Міністерство палива та енергетики України;

Міністерство промислової політики України;

Міністерство транспорту України;

Міністерство фінансів України;

Міністерство екології та природних ресурсів України;

Міністерство аграрної політики України;

Державна митна служба України;

Державна податкова адміністрація України.

У разі реорганізації або перейменування центральних органів виконавчої влади, перелічених у цій статті, їхні функції у сфері боротьби з тероризмом можуть переходити до їх правонаступників, якщо це передбачено відповідним указом Президента України.

До участі в антитерористичних операціях за рішенням керівництва антитерористичної операції можуть бути залучені з дотриманням вимог цього Закону й інші центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від підпорядкованості і форми власності, їх посадові особи, а також громадяни за їх згодою.

Координацію діяльності суб'єктів, які залучаються до боротьби з тероризмом, здійснює Антитерористичний центр при Службі безпеки України.

Стаття 5. Повноваження суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом

Служба безпеки України здійснює боротьбу з тероризмом шляхом проведення оперативно-розшукових заходів, спрямованих на запобігання, виявлення та припинення терористичної діяльності, у тому числі міжнародної; збирає інформацію про діяльність іноземних та міжнародних терористичних організацій; провадить у межах визначених чинним законодавством повноважень виключно з метою отримання упереджувальної інформації у разі загрози вчинення терористичного акту або при проведенні антитерористичної операції оперативно-технічні пошукові заходи у системах і каналах телекомунікацій, які можуть використовуватися терористами; забезпечує через Антитерористичний центр при Службі безпеки України організацію і проведення антитерористичних заходів, координацію діяльності суб'єктів боротьби з тероризмом відповідно до визначеної законодавством України компетенції; здійснює досудове слідство у справах про злочини, пов'язані з терористичною діяльністю; забезпечує безпеку від терористичних посягань установ України за межами її території, їх співробітників та членів їхніх сімей.

Міністерство внутрішніх справ України здійснює боротьбу з тероризмом шляхом запобігання, виявлення та припинення злочинів, вчинених з терористичною метою, розслідування яких віднесене законодавством України до компетенції органів внутрішніх справ; надає Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідні сили і засоби; забезпечує їх ефективне використання під час проведення антитерористичних операцій.

Міністерство оборони України, органи військового управління, об'єднання, з'єднання, військові частини Збройних Сил України забезпечують захист від терористичних посягань об'єктів Збройних Сил України, зброї масового ураження, ракетної і стрілецької зброї, боєприпасів, вибухових та отруйних речовин, що знаходяться у військових частинах або зберігаються у визначених місцях; організовують підготовку та застосування сил і засобів Сухопутних військ, Військово-Повітряних Сил та Військ Протиповітряної оборони, Військово-Морських Сил Збройних Сил України в разі вчинення терористичного акту в повітряному просторі, у територіальних водах України; беруть участь у проведенні антитерористичних операцій на військових об'єктах та в разі виникнення терористичних загроз безпеці держави із-за меж України.

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, підпорядковані йому органи управління у справах цивільної оборони та спеціалізовані формування, війська цивільної оборони здійснюють заходи щодо захисту населення і територій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з технологічними терористичними проявами та іншими видами терористичної діяльності; беруть участь у заходах з мінімізації та ліквідації наслідків таких ситуацій під час проведення антитерористичних операцій, а також здійснюють просвітницькі та практично-навчальні заходи з метою підготовки населення до дій в умовах терористичного акту.

Державний комітет у справах охорони державного кордону України, регіональні органи управління та органи охорони державного кордону Прикордонних військ України здійснюють боротьбу з тероризмом шляхом запобігання, виявлення та припинення спроб перетинання терористами державного кордону України, незаконного переміщення через державний кордон України зброї, вибухових, отруйних, радіоактивних речовин та інших предметів, що можуть бути використані як засоби вчинення терористичних актів; забезпечують безпеку морського судноплавства в межах територіальних вод та виключної (морської) економічної зони України під час проведення антитерористичних операцій; надають Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідні сили і засоби під час проведення антитерористичних операцій на території пунктів пропуску через державний кордон України, інших об'єктів, розташованих на державному кордоні або у прикордонній смузі.

Державний департамент України з питань виконання покарань здійснює заходи щодо запобігання та припинення злочинів терористичної спрямованості на об'єктах кримінально-виконавчої системи.

Управління державної охорони України бере участь в операціях з припинення терористичних актів, спрямованих проти посадових осіб та об'єктів, охорону яких доручено підпорядкованим цьому Управлінню підрозділам.

Стаття 6. Повноваження інших суб'єктів, які залучаються до боротьби з тероризмом

Суб'єкти, які залучаються до боротьби з тероризмом, у межах своєї компетенції здійснюють заходи щодо запобігання, виявлення і припинення терористичних актів та злочинів терористичної спрямованості; розробляють і реалізують попереджувальні, режимні, організаційні, виховні та інші заходи; забезпечують умови проведення антитерористичних операцій на об'єктах, що належать до сфери їх управління; надають відповідним підрозділам під час проведення таких операцій матеріально-технічні та фінансові засоби, засоби транспорту і зв'язку, медичне обладнання і медикаменти, інші засоби, а також інформацію, необхідну для виконання завдань щодо боротьби з тероризмом.

Стаття 7. Антитерористичний центр при Службі безпеки України

На Антитерористичний центр при Службі безпеки України покладається:

розроблення концептуальних засад та програм боротьби з тероризмом, рекомендацій, спрямованих на підвищення ефективності заходів щодо виявлення та усунення причин та умов, які сприяють вчиненню терористичних актів та інших злочинів, здійснюваних з терористичною метою;

збирання в установленому порядку, узагальнення, аналіз та оцінка інформації про стан і тенденції поширення тероризму в Україні та за її межами;

організація і проведення антитерористичних операцій та координація діяльності суб'єктів, які ведуть боротьбу з тероризмом чи залучаються до конкретних антитерористичних операцій;

організація і проведення командно-штабних і тактико-спеціальних навчань та тренувань;

участь у підготовці проектів міжнародних договорів України, підготовка і подання в установленому порядку пропозицій щодо вдосконалення законодавства України у сфері боротьби з тероризмом, фінансування проведення суб'єктами, які ведуть боротьбу з тероризмом, антитерористичних операцій, здійснення заходів щодо запобігання, виявлення та припинення терористичної діяльності;

взаємодія із спеціальни-

ми службами, правоохоронними органами іноземних держав та міжнародними організаціями з питань боротьби з тероризмом.

Антитерористичний центр при Службі безпеки України складається з Міжвідомчої координаційної комісії та штабу, а також координаційних груп та їх штабів, які створюються при регіональних органах Служби безпеки України.

Міжвідомча координаційна комісія Антитерористичного центру при Службі безпеки України формується з керівника Антитерористичного центру та його заступників; заступників державних секретарів Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи; заступника начальника Генерального штабу Збройних Сил України; заступників керівників Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Управління державної охорони України, Державного департаменту України з питань виконання покарань; заступника Державного секретаря Міністерства внутрішніх справ України — начальника Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в місті Києві; командувача Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України; начальника Управління Служби безпеки України в місті Києві, заступника голови Київської міської державної адміністрації; заступників керівників інших центральних органів виконавчої влади.

Положення про Антитерористичний центр при Службі безпеки України, персональний склад Міжвідомчої координаційної комісії затверджуються Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України. Керівник Антитерористичного центру при Службі безпеки України призначається Президентом України.

Поточну роботу з виконання завдань, покладених на Антитерористичний центр при Службі безпеки України, організовує його штаб.

До складу координаційних груп при регіональних органах Служби безпеки України входять керівники регіональних органів Служби безпеки України, Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь (управлінь) Міністерства внутрішніх справ України в областях, містах Києві та Севастополі, відповідних органів з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Автономної Республіки Крим, обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій, у регіонах, де дисльоковано підрозділи Прикордонних військ України, Управління державної охорони — їх командири, керівники, а також представники інших місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій.

Координаційні групи при регіональних органах Служби безпеки України очолюють відповідно начальник Головного управління Служби безпеки України в Автономній Республіці Крим, начальник управління Служби безпеки України в області, містах Києві та Севастополі.

Склад координаційних груп при регіональних органах Служби безпеки України затверджується відповідно Радою міністрів Автономної Республіки Крим, головою обласної державної адміністрації, головою виконавчого органу Київської чи Севастопольської міської ради.

Організаційне забезпечення роботи координаційних груп здійснюється регіональними органами Служби безпеки України.

Антитерористичний центр при Службі безпеки України утримується за рахунок коштів, передбачуваних окремим рядком у Державному бюджеті України.

Стаття 8. Взаємодія суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом

Суб'єкти, які згідно з цим Законом безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом, зобов'язані:

1) взаємодіяти з метою припинення злочинної діяльності осіб, причетних до тероризму, в тому числі міжнародного, фінансування, підтримки чи вчинення терористичних актів та злочинів, які скоєні з терористичною метою;

2) здійснювати обмін інформацією щодо:

заволодіння чи виникнення загрози заволодіння терористичними групами (терористичними організаціями) зброєю, вибуховими речовинами, іншими засобами масового ураження;

перетинання державного кордону України її громадянами, іноземцями та особами без громадянства з метою вчинення терористичних актів;

виявлених у пасажирів проїзних документів, що дають право на проїзд у транспортних засобах міжміського та міжнародного сполучення, з ознаками підроблення;

використання чи загрози використання терористами, терористичними групами чи терористичними організаціями засобів зв'язку та комунікаційних технологій;

3) сприяти забезпеченню ефективного прикордонного контролю, контролю за видачею документів, що посвідчують особу, та проїзних документів з метою запобігання їх фальсифікації, підробленню або незаконному використанню;

4) запобігати діям або пересуванню терористів, терористичних груп чи терористичних організацій, а також осіб, які підозрюються у вчиненні терористичних актів або причетності до міжнародних терористичних груп чи організацій;

5) припиняти спроби іноземців, щодо яких є дані про їх причетність до міжнародних терористичних груп чи організацій, здійснювати транзитний проїзд через територію України.

Стаття 9. Сприяння органам, які здійснюють боротьбу з тероризмом

Органи державної влади України, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, організації, їх посадові особи зобов'язані сприяти органам, які здійснюють боротьбу з тероризмом, повідомляти дані, що стали їм відомі, щодо терористичної діяльності або будь-яких інших обставин, інформація про які може сприяти запобіганню, виявленню і припиненню терористичної діяльності, а також мінімізації її наслідків.

Розділ III.
ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Стаття 10. Умови проведення антитерористичної операції

Антитерористична операція проводиться лише за наявності реальної загрози життю і безпеці громадян, інтересам суспільства або держави у разі, якщо усунення цієї загрози іншими способами є неможливим.

Стаття 11. Рішення щодо проведення антитерористичної операції

Рішення щодо проведення антитерористичної операції приймається залежно від ступеня суспільної небезпеки терористичного акту керівником Антитерористичного центру при Службі безпеки України за письмовим дозволом Голови Служби безпеки України або керівником координаційної групи відповідного регіонального органу Служби безпеки України за письмовим дозволом керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України, погодженим з Головою Служби безпеки України. Про рішення щодо проведення антитерористичної операції негайно інформується Президент України.

Антитерористичним центром при Службі безпеки України антитерористична операція проводиться в разі, коли:

терористичний акт загрожує загибеллю багатьох людей чи іншими серйозними наслідками або якщо його вчинено одночасно на території кількох областей, районів чи міст;

ситуація, пов'язана із вчиненням або загрозою вчинення терористичного акту, є невизначеною щодо причин та обставин її виникнення і подальшого розвитку;

вчинення терористичного акту зачіпає міжнародні інтереси України та її відносини з іноземними державами;

реагування на вчинення дій з ознаками терористичного акту належить до компетенції різних правоохоронних та інших органів виконавчої влади;

очевидною є неможливість відвернення або припинення терористичного акту силами правоохоронних та місцевих органів виконавчої влади окремого регіону.

В інших випадках антитерористична операція проводиться за погодженням з керівником Антитерористичного центру при Службі безпеки України самостійно координаційною групою відповідного регіонального органу Служби безпеки України або органом виконавчої влади відповідно до їх компетенції.

Стаття 12. Управління антитерористичною операцією

Для безпосереднього управління конкретною антитерористичною операцією та керівництва силами і засобами, які залучаються до здійснення антитерористичних заходів, утворюється оперативний штаб, очолюваний керівником Антитерористичного центру при Службі безпеки України (координаційної групи відповідного регіонального органу Служби безпеки України) або особою, яка його заміщує.

Порядок діяльності оперативного штабу з управління антитерористичною операцією визначається на основі Положення про нього, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Керівник оперативного штабу визначає межі району проведення антитерористичної операції, приймає рішення про використання сил і засобів, що залучаються до її проведення, а в разі потреби за наявності передбачених законом підстав вносить на розгляд Ради національної безпеки і оборони України пропозиції щодо введення надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

Втручання в оперативне управління антитерористичною операцією будь-яких осіб незалежно від посади не допускається.

Законні вимоги учасників антитерористичної операції є обов'язковими для громадян і посадових осіб.

Стаття 13. Сили і засоби, що залучаються до проведення антитерористичної операції

При проведенні антитерористичної операції використовуються сили і засоби (особовий склад, спеціалісти, зброя, спеціальні і транспортні засоби, засоби зв'язку, інші матеріально-технічні засоби) суб'єктів боротьби з тероризмом, а також підприємств, установ, організацій, які залучаються до участі в антитерористичній операції, в порядку, визначеному згідно з Положенням, зазначеним у частині другій статті 12 цього Закону. Покриття витрат та відшкодування збитків, що виникли у зв'язку із проведенням антитерористичної операції, здійснюються згідно з законодавством.

Працівники правоохоронних органів, військовослужбовці та інші особи, які залучаються до антитерористичної операції, на час її проведення підпорядковуються керівнику оперативного штабу.

Стаття 14. Режим у районі проведення антитерористичної операції

У районі проведення антитерористичної операції на час її проведення може бути встановлено спеціальний порядок, зокрема організовано патрульну охоронну службу та виставлено оточення.

Перебування в районі проведення антитерористичної операції осіб, які не залучені до її проведення, допускається з дозволу керівника оперативного штабу.

За погодженням з керівництвом підприємств, установ та організацій, що знаходяться в районі проведення антитерористичної операції, їх роботу під час її проведення може бути припинено частково або повністю. Відповідні фахівці цих підприємств, установ та організацій при проведенні антитерористичної операції можуть у встановленому порядку, за їх згодою, залучатися до виконання окремих доручень.

Стаття 15. Права осіб у районі проведення антитерористичної операції

У районі проведення антитерористичної операції посадові особи, залучені до операції, мають право:

1) застосовувати відповідно до законодавства України зброю і спеціальні засоби;

2) затримувати і доставляти в органи внутрішніх справ осіб, які вчинили або вчиняють правопорушення чи інші дії, що перешкоджають виконанню законних вимог осіб, залучених до антитерористичної операції, або дії, пов'язані з несанкціонованою спробою проникнення в район проведення антитерористичної операції і перешкоджання її проведенню;

3) перевіряти у громадян і посадових осіб документи, що посвідчують особу, а в разі відсутності документів — затримувати їх для встановлення особи;

4) здійснювати в районі проведення антитерористичної операції особистий догляд громадян, огляд речей, що при них знаходяться, транспортних засобів та речей, які ними перевозяться;

5) тимчасово обмежувати або забороняти рух транспортних засобів і пішоходів на вулицях та дорогах, не допускати транспортні засоби, у тому числі транспортні засоби дипломатичних представництв

(Закінчення на 8—й стр.).

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань майбутнього

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України та глави 4.6 Регламенту Верховної Ради України, а також з метою вивчення тенденцій довгострокового розвитку України Верховна Рада України **постановляє**:

1. Утворити Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань майбутнього (далі — Тимчасова спеціальна комісія).

2. Тимчасова спеціальна комісія утворюється з метою:

підготовки для розгляду Верховною Радою України питань щодо прогнозів та планів на майбутнє;

визначення напрямів технологічного та інноваційного розвитку держави, врахування його соціальних наслідків;

опрацювання питань щодо чинників та моделей майбутнього розвитку, проведення аналізу програм економічного і соціального розвитку України, загальнодержавних (національних) та державних програм, програм діяльності Кабінету Міністрів України;

підтримання зв'язків з парламентами, науковими організаціями та вченими інших держав щодо питань майбутнього розвитку і опрацювання відповідної інформації.

3. Затвердити склад Тимчасової спеціальної комісії (додається).

4. Обрати головою Тимчасової спеціальної комісії народного депутата України Юхновського Ігоря Рафаїловича.

5. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення діяльності Тимчасової спеціальної комісії покласти на Апарат Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 3 квітня 2003 року.
№ 655-IV.

Додаток до Постанови Верховної Ради України від 3 квітня 2003 року № 655-IУ

Склад
Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань майбутнього

ЮХНОВСЬКИЙ Ігор Рафаїлович — фракція «Наша Україна», голова Комісії

СИТНИК Костянтин Меркурійович — фракція Блоку Юлії Тимошенко, заступник голови Комісії

ГАВРИШ Степан Богданович — група «Демократичні ініціативи»

ГЛАДІЙ Михайло Васильович — фракція Аграрної партії України

ДОВГИЙ Станіслав Олексійович — фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна»

ЗАРУБІНСЬКИЙ Олег Олександрович — фракція Народно-демократичної партії

МАТВІЄНКО Павло Володимирович — група «Європейський вибір»

МАТВІЄНКОВ Сергій Анатолійович — є група «Європейський вибір»

ПАНАСОВСЬКИЙ Олег Григорович — фракція «Регіони України»

РОДІОНОВ Михайло Кузьмич — фракція Комуністичної партії України

СКУДАР Георгій Маркович — фракція «Регіони України»

ШИБКО Віталій Якович — фракція Соціалістичної партії України

Закон України

Про внесення змін до статей 71 і 73 Кодексу законів про працю України

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375; 1981 р., № 32, ст. 513; 1983 р., № 6, ст. 87; 1991 р., № 23, ст. 267; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 28, ст. 204) такі зміни:

1. Пункти 1 і 2 частини другої статті 71 викласти в такій редакції:

«1) для відвернення або ліквідації наслідків стихійного лиха, епідемій, епізоотій, виробничих аварій і негайного усунення їх наслідків;

2) для відвернення нещасних випадків, які ставлять або можуть поставити під загрозу життя чи нормальні життєві умови людей, загибелі або псування майна».

2. У частині четвертій статті 73:

слова «а також невідкладні ремонтні і вантажно-розвантажувальні роботи» виключити;

доповнити реченням такого змісту: «У ці дні допускаються роботи із залученням працівників у випадках та в порядку, передбачених статтею 71 цього Кодексу».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 20 березня 2003 року.
№ 639-IV.

▼

Закон України

«Про боротьбу з тероризмом»

(Закінчення. Початок на 6-7—й стор.).

і консульських установ, та громадян на окремі ділянки місцевості та об'єкти, виводити громадян з окремих ділянок місцевості та об'єктів, відбуксировувати транспортні засоби;

6) входити (проникати) в жилі та інші приміщення, на земельні ділянки, що належать громадянам, під час припинення терористичного акту та при переслідуванні осіб, які підозрюються у вчиненні такого акту, на територію та в приміщення підприємств, установ і організацій, перевіряти транспортні засоби, якщо зволікання може створити реальну загрозу життю чи здоров'ю людей;

7) використовувати із службовою метою засоби зв'язку і транспортні засоби, у тому числі спеціальні, що належать громадянам (за їх згодою), підприємствам, установам і організаціям, за винятком транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав та міжнародних організацій, для запобігання терористичному акту, переслідування та затримання осіб, що підозрюються у вчиненні терористичного акту, або для доставки осіб, які потребують термінової медичної допомоги, до лікувальних закладів, а також для проїзду до місця злочину.

У районі проведення антитерористичної операції контакти з представниками засобів масової інформації здійснюють керівник оперативного штабу або визначені ним особи. Передбачені цією статтею заходи здійснюються з дотриманням чинного законодавства і припиняються негайно після завершення антитерористичної операції.

Стаття 16. Умови ведення переговорів з терористами

У ході проведення антитерористичної операції з метою збереження життя та здоров'я людей, матеріальних цінностей, схилення терористів до відмови від протиправних дій, справляння на них стримувального впливу, з'ясування можливості припинення терористичного акту допускається ведення переговорів з терористами.

Ведення переговорів доручається особам, спеціально уповноваженим на те керівником оперативного штабу.

У разі, коли мета переговорів з терористами не може бути досягнута через їх незгоду припинити терористичний акт і реальна загроза життю та здоров'ю людей зберігається, керівник антитерористичної операції має право прийняти рішення про знешкодження терориста (терористів).

У разі очевидної загрози вчинення щодо об'єкта або особи терористичного акту і неможливості усунення цієї загрози іншими законними способами терорист (терористи) може (можуть) бути за вказівкою керівника оперативного штабу знешкоджений (знешкоджені) без попередження.

Під час ведення переговорів не можуть розглядатися як умова припинення терористичного акту питання щодо видачі терористам будь-яких осіб, предметів та речовин, які безпосередньо можуть бути використані для вчинення актів технологічного тероризму.

Стаття 17. Інформування громадськості про терористичний акт

Інформування громадськості про вчинення терористичного акту здійснюють керівник оперативного штабу або особи, уповноважені ним на підтримання зв'язків з громадськістю.

Забороняється поширення через засоби масової інформації або в інший спосіб інформації, яка:

розкриває спеціальні технічні прийоми і тактику проведення антитерористичної операції;

може утруднити проведення антитерористичної операції і (або) створити загрозу життю та здоров'ю заручників та інших людей, які знаходяться в районі проведення зазначеної операції або за його межами;

має на меті пропаганду або виправдання тероризму, містить висловлювання осіб, які чинять опір чи закликають до опору проведенню антитерористичної операції;

містить дані про предмети та речовини, які безпосередньо можуть бути використані для вчинення актів технологічного тероризму;

розкриває дані про персональний склад співробітників спеціальних підрозділів та членів оперативного штабу, які беруть участь у проведенні антитерористичної операції, а також про осіб, які сприяють проведенню зазначеної операції (без їх згоди).

Стаття 18. Завершення антитерористичної операції

Антитерористична операція вважається завершеною, якщо терористичний акт припинено та ліквідовано загрозу життю і здоров'ю заручників та інших людей, які знаходилися в районі її проведення.

Рішення про припинення антитерористичної операції приймається керівником оперативного штабу з управління цією операцією.

При проведенні антитерористичної операції керівник оперативного штабу спільно з відповідними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування організовує надання допомоги потерпілим, визначає заходи щодо усунення та мінімізації наслідків терористичного акту, організовує їх здійснення.

Розділ IV. ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАПОДІЯНОЇ ТЕРОРИСТИЧНИМ АКТОМ. СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ТЕРОРИСТИЧНОГО АКТУ

Стаття 19. Відшкодування шкоди, заподіяної терористичним актом

Відшкодування шкоди, заподіяної громадянам терористичним актом, провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до закону і з наступним стягненням суми цього відшкодування з осіб, якими заподіяно шкоду, в порядку, встановленому законом.

Відшкодування шкоди, заподіяної організації, підприємству або установі терористичним актом, провадиться в порядку, визначеному законом.

Стаття 20. Соціальна реабілітація осіб, які постраждали від терористичного акту

Соціальна реабілітація осіб, які постраждали від терористичного акту, провадиться з метою повернення їх до нормального життя. Зазначеним особам надається у разі необхідності психологічна, медична, професійна реабілітація, правова допомога і житло та здійснюється їх працевлаштування.

Соціальна реабілітація осіб, які постраждали від терористичного акту, а також осіб, зазначених у статті 21 цього Закону, провадиться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Порядок проведення соціальної реабілітації осіб, які постраждали від терористичного акту, визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ V. ПРАВОВИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У БОРОТЬБІ З ТЕРОРИЗМОМ

Стаття 21. Особи, які підлягають правовому і соціальному захисту

Особи, які беруть участь у боротьбі з тероризмом, перебувають під захистом держави. Правовому і соціальному захисту підлягають:

1) військовослужбовці, працівники і службовці центральних та місцевих органів виконавчої влади, які беруть (брали) безпосередню участь в антитерористичних операціях;

2) особи, які на постійній чи тимчасовій основі сприяють органам, що здійснюють боротьбу з тероризмом, у запобіганні, виявленні, припиненні терористичної діяльності та мінімізації її наслідків;

3) члени сімей осіб, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини, якщо потреба в забезпеченні їх захисту викликана участю зазначених осіб у боротьбі з тероризмом.

Соціальний захист осіб, які залучаються до боротьби з тероризмом, здійснюється у порядку, який визначається законом.

Якщо особа, яка брала участь у боротьбі з тероризмом, загинула під час проведення антитерористичної операції, членам її сім'ї та особам, що перебували на її утриманні, виплачується за рахунок коштів Державного бюджету України одноразова допомога в розмірі двадцяти прожиткових мінімумів, відшкодовуються витрати на поховання загиблого, призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника, а також зберігаються пільги, які мав загиблий, на отримання житла, оплату житлово-комунальних послуг тощо.

У разі, коли особа, яка брала участь у боротьбі з тероризмом, стала інвалідом внаслідок каліцтва, одержаного під час проведення антитерористичної операції, цій особі за рахунок коштів Державного бюджету України виплачується одноразова допомога в розмірі десяти прожиткових мінімумів і призначається пенсія відповідно до законодавства України.

У разі, коли особа, яка брала участь у боротьбі з тероризмом, під час проведення антитерористичної операції зазнала поранення, яке не потягло за собою настання інвалідності, цій особі виплачується одноразова допомога в розмірі п'яти прожиткових мінімумів.

Стаття 22. Звільнення від відповідальності за заподіяну шкоду

Якщо під час проведення антитерористичної операції вимушено заподіяна шкода життю, здоров'ю і майну терористів, військовослужбовці та інші особи, які брали участь в антитерористичній операції, звільняються від відповідальності за цю шкоду відповідно до законів України.

Розділ VI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА УЧАСТЬ У ТЕРОРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 23. Відповідальність осіб, винних у терористичній діяльності

Особи, винні в терористичній діяльності, притягаються до кримінальної відповідальності в порядку, передбаченому законом.

Непокора або опір законним вимогам військовослужбовців, посадових осіб, які беруть участь у проведенні антитерористичної операції, неправомірне втручання в їх законну діяльність тягнуть за собою відповідальність, передбачену законом.

Стаття 24. Відповідальність організації за терористичну діяльність

Організація, відповідальна за вчинення терористичного акту і визнана за рішенням суду терористичною, підлягає ліквідації, а належне їй майно конфіскується.

У разі визнання судом України, в тому числі відповідно до її міжнародно-правових зобов'язань, діяльності організації (її відділення, філії, представництва), зареєстрованої за межами України, терористичною, діяльність цієї організації на території України забороняється, її українське відділення (філія, представництво) на підставі рішення суду ліквідується, а належні йому майно і майно зазначеної організації, яке знаходиться на території України, конфіскуються.

Заява про притягнення організації до відповідальності за терористичну діяльність подається до суду відповідно Генеральним прокурором України, прокурорами Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя у встановленому законом порядку.

Стаття 25. Відповідальність за сприяння терористичній діяльності

Керівники та посадові особи підприємств, установ і організацій, а також громадяни, які сприяли терористичній діяльності, зокрема:

1) фінансували терористів, терористичні групи (терористичні організації);

2) надавали або збирали кошти безпосередньо чи опосередковано з наміром використання їх для вчинення терористичних актів чи злочинів терористичної спрямованості;

3) проводили операції з коштами та іншими фінансовими активами:

фізичних осіб, які вчиняли чи намагалися вчинити терористичні акти чи злочини терористичної спрямованості або брали участь у їх вчиненні чи сприяли вчиненню;

юридичних осіб, майно яких безпосередньо чи опосередковано перебуває у власності чи під контролем терористів або осіб, які сприяють тероризму;

юридичних і фізичних осіб, які діють від імені чи за вказівкою терористів або осіб, що сприяють тероризму, включаючи кошти, одержані або придбані з використанням об'єктів власності, що безпосередньо чи опосередковано перебувають у власності чи під контролем осіб, які сприяють тероризму, або пов'язаних з ними юридичних і фізичних осіб;

4) надавали кошти, інші фінансові активи чи економічні ресурси, відповідні послуги безпосередньо чи опосередковано для використання в інтересах фізичних осіб, які вчиняють терористичні акти або сприяють чи беруть участь у їх вчиненні, чи в інтересах юридичних осіб, майно яких безпосередньо чи опосередковано перебуває у власності чи під контролем терористів або осіб, які сприяють тероризму, а також юридичних і фізичних осіб, які діють від імені чи за вказівкою зазначених осіб;

5) надавали допомогу особам, які брали участь у вчиненні терористичних актів;

6) вербували фізичних осіб для заняття терористичною діяльністю, сприяли встановленню каналів постачання зброї терористам та переміщенню терористів через державний кордон України;

7) переховували осіб, які фінансували, планували, підтримували чи вчиняли терористичні акти або злочини терористичної спрямованості;

8) використовували територію України з метою підготовки чи вчинення терористичних актів або злочинів терористичної спрямованості проти інших держав або іноземців, — несуть відповідальність згідно з законом.

Розділ VII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ

Стаття 26. Засади міжнародного співробітництва у сфері боротьби з тероризмом

Україна відповідно до укладених нею міжнародних договорів співробітничає в галузі боротьби з тероризмом з іноземними державами, їх правоохоронними органами і спеціальними службами, а також з міжнародними організаціями, які здійснюють боротьбу з міжнародним тероризмом.

Керуючись інтересами забезпечення безпеки особи, суспільства і держави, Україна переслідує на своїй території осіб, причетних до терористичної діяльності, у тому числі у випадках, коли терористичні акти або злочини терористичної спрямованості планувалися або були вчинені поза межами України, але завдають шкоди Україні, та в інших випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 27. Надання інформації

Інформацію іноземній державі з питань, пов'язаних із боротьбою з міжнародним тероризмом, Україна надає на підставі запиту, додержуючись вимог законодавства України та її міжнародно-правових зобов'язань. Така інформація може бути надана і без попереднього запиту іноземної держави, якщо це не зашкоджує проведенню досудового слідства чи судового розгляду справи і може допомогти компетентним органам іноземної держави у припиненні терористичного акту.

Стаття 28. Участь у спільних з іноземними державами заходах щодо боротьби з тероризмом

Україна відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, може брати участь у спільних антитерористичних заходах шляхом сприяння іноземній державі або міждержавному об'єднанню в передислокації військ (сил), спеціальних антитерористичних формувань, перевезенні зброї або шляхом надання своїх сил і засобів з дотриманням вимог законів України «Про порядок направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав» та «Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України».

Стаття 29. Видача (екстрадиція) осіб, що брали участь у терористичній діяльності

Участь іноземців або осіб без громадянства, які в Україні постійно не проживають, у терористичній діяльності може бути підставою для видачі таких осіб іншій державі для притягнення до кримінальної відповідальності.

Видача зазначених у частині першій цієї статті осіб, з метою притягнення до кримінальної відповідальності та виконання примусових актів іноземної держави, здійснюється згідно з законодавством і зобов'язаннями, узятими Україною у зв'язку із ратифікацією Європейської конвенції про видачу правопорушників, 1957 р., Європейської конвенції про боротьбу з тероризмом, 1977 р. та інших міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також на засадах взаємності.

Розділ VIII. КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ЗАКОННІСТЮ ЗДІЙСНЕННЯ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ

Стаття 30. Контроль за здійсненням боротьби з тероризмом

Контроль за дотриманням законодавства при проведенні боротьби з тероризмом здійснюється Верховною Радою України в порядку, визначеному Конституцією України.

Контроль за діяльністю суб'єктів боротьби з тероризмом здійснюється Президентом України та Кабінетом Міністрів України в порядку, визначеному Конституцією і законами України.

Стаття 31. Нагляд за законністю здійснення антитерористичних заходів

Нагляд за додержанням вимог законодавства органами, які беруть участь в антитерористичних заходах, здійснюється Генеральним прокурором України та уповноваженими ним прокурорами в порядку, визначеному законами України.

Розділ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

привести нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 березня 2003 року.
№ 638-IV.

Треба змінювати владу

Виступ лідера фракції «Наша Україна» Віктора Ющенка під час парламентських слухань «Реформа політичної системи в Україні: мета та концептуальні засади конституційних змін»

Очевидно, не є дискусійним те, що для проведення будь-якої реформи, в тому числі й політичної, треба дотримуватися певних фундаментальних правил і умов.

Умова номер один. Ключова проблема реформи — це питання довіри. Тому ті, хто пропонує реформу, повинні передусім мати моральне право на такі ініціативи і володіти унікальною довірою людей.

Умова номер два. Політичні сили повинні бути міцно сконсолідовані навколо цілей і концептуальних засад реформи, яка має забезпечити формування конституційної більшості в 300 голосів для ухвалення цих питань парламентом.

І, нарешті, умова номер три. Політична реформа має здійснюватися на базі чіткого дотримання чинних законів і Конституції країни.

У вас не постає запитання: чому політичну реформу пропонує українська влада, яку підтримують лише шість відсотків українців, причому за 18 місяців до завершення своїх повноважень? Чому політичну реформу гаряче підтримують політичні сили, які програли вибори? Чому політичну реформу пропонують тоді, коли український парламент не має навіть простої демократичної більшості? Натомість є адміністративна більшість, яка керується з другого поверху адміністрації Президента аутсайдером парламентських виборів. І врешті-решт, чому єдиний законодавчий інститут — парламент України — вочевидь усувають від роботи над удосконаленням Конституції, а його функції незаконно підмінюють референдумом прямої дії?

На всі ці запитання є одна відповідь. Істинна ціль влади в запропонованій реформі — не що інше як продовження своїх владних повноважень незаконним шляхом і забезпечення самозбереження. Для цього влада обрала антиконституційний шлях і формує політичний переворот.

Тому ми рішуче проти цього! Ми категорично проти пропозицій проведення референдуму з питань політичної реформи, бо знову буде фальсифікація, залякування, підміна бюлетенів, протоколів, «мертві душі» та 102 відсотки голосів на підтримку ініціатив Президента. Потім уранці ми зі здивуванням дізнаємося, що народ нібито проголосував за створення верхньої палати парламенту чи то з лордів, чи то з масонів або шевальє.

Шановна владо, досить дурити народ! Я звертаюся до громадян України: не потурайте владі, вона вас обдурює, як обдурила на виборах 2002 року і на референдумі 2000 року. Не забувайте про це!

Наступне і головне: чи потрібна політична реформа Україні? Так, потрібна, як кисень. Бо система української влади за своєю суттю не є демократичною і відповідальною. Ми маємо авторитарний режим: Президент не несе політичної відповідальності за уряд, який призначає; парламент не має впливу на формування уряду; уряд не несе відповідальності перед парламентом і виборцями. Ось вам завершена форма безвідповідальності влади, яка діє в Україні останніми роками. І як результат — бідність, кинуті напризволяще люди, неконтрольована влада феодального штибу.

Про яку політичну реформу може йтися у цьому парламенті? Замислімося над тим, про які зміни треба говорити сьогодні.

Теза номер один. Я переконаний, що душа нашої Конституції, її суть — розділ II «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина». Він визначальний — вже після нього йдуть розділи: «Верховна Рада України», «Президент України», «Кабінет Міністрів України. Інші органи виконавчої влади», «Прокуратура», «Конституційний Суд України» та інші, в яких виписано механізми реалізації прав людини.

Дозвольте нагадати вам кілька конституційних прав людини і громадянина.

«Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність» (ст. 29). Я запитую у 48 мільйонів українців: ви вільні, ви захищені? Ні.

«Кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції» (ст. 31). Це просто іронічно звучить в Україні.

«Ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя» (ст. 32). Шановні, у ваше життя втручаються щодня, на кожному кроці.

«Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань» (ст. 34). Країна живе за темниками адміністрації Президента, переслідують, убивають журналістів.

«Громадяни України мають право на свободу об'єднання» (ст. 36). Я звертаюся до народних депутатів чинного парламенту: шановні, ви пробували створити тут демократичну більшість? І що у вас вийшло? Так, нічого не вийшло.

«Громадяни мають право вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування» (ст. 38). Якщо не родич і не сват, у жодні органи влади ви не пройдете — результати голосування сфальсифікують, протоколи підроблять.

«Громадяни мають право збиратися мирно» (ст. 39). Ви пробували хоч раз мирно зібратися?

«Кожен має право на підприємницьку діяльність» (ст. 42). Спробуйте її організувати, якщо не маєте «даху» в СБУ, МВС або податковій.

«Кожен має право на працю» (ст. 43), «на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї» (ст. 48). Хто має ці права захищені? Ніхто.

То хіба нам Конституцію треба змінювати? Ні, нам треба змінювати владу!

Нам треба таку владу, яка шануватиме букву Конституції, букву закону, яка гарантуватиме їх дотримання, матиме сучасну політичну культуру.

І як висновок. Шановна владо! Якщо у вашому публічному домі справи не йдуть на лад, не ліжка треба переставляти, а змінювати кадри.

Теза номер два до нашої дискусії. Вже сьогодні можна багато що зробити, за нинішньої політичної системи, якщо чинний парламент доможеться впровадження законів про вибори народних депутатів України на пропорційній основі, про Кабінет Міністрів, про Президента, про вибори Президента, про прокуратуру, про Суспільне радіо тощо. Що нам заважає, шановні друзі, якщо ми дбаємо про демократію? Що нам заважає припинити «водити козу» в парламенті і забезпечити демократію? Штани.

Теза номер три. Прийняття зазначених законів не завершує політичної реформи, а підводить до найскладнішого її етапу — конституційної реформи. Слід відзначити, що чинна Конституція себе не вичерпала, влада ще навіть не розпочинала її реалізацію, і тому головне — треба змінювати не Конституцію, а практику застосування Конституції. Це суть.

Окремі конституційні норми справді потребують змін, їх треба вносити. Проте ці зміни мають бути результатом політичного компромісу і нової політичної консолідації, а не шахрайства влади.

Дев'ять останніх років нас переконували в потребі формування сильної президентської влади, і в результаті ми отримали слабкий парламент та авторитарну владу. Тепер нам пропонують іншу модель.

Що насправді потрібно Україні? Україні потрібні сильний Президент і сильний парламент. Сильний Президент — це відповідальний Президент. Сильний парламент — той, що забезпечує усталену демократію і не допускає узурпації влади.

Тому ми виступаємо за конституційні зміни, що передбачатимуть:

— збереження чинних строків повноважень Президента, Верховної Ради, органів місцевого самоврядування;

— збереження існуючої моделі парламенту, проведення виборів до Верховної Ради на пропорційній основі, створення за результатами виборів міжпартійної коаліції, яка об'єднується в більшість народних депутатів;

— призначення і звільнення парламентом Прем'єр-міністра та уряду, можливість висловлення недовіри всьому складу уряду або окремим його членам;

— посилення відповідальності парламенту через застосування механізму його розпуску Президентом України;

— наповнення реальним змістом владного статусу Кабінету Міністрів як вищого і єдиного органу державної виконавчої влади, забезпечення повновладних функцій виконкомів рад як територіальних ланок виконавчої влади.

Тільки така логіка політичної реформи приведе до широкої консолідації політичних сил і забезпечить запровадження демократичних засад організації життя в державі. Від цього виграє і людина, і країна.

Довідка про доходи, одержані з 1 січня по 31 грудня 2002 року народним депутатом України, заступником голови Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Омельченком Григорієм Омеляновичем

Виконуючи передбачені чинним законодавством вимоги, зазначаю, що сумарний дохід, отриманий мною (дружина не працює) за 2002 рік, становить 37 251 грн. 89 коп. (тридцять сім тисяч двісті п'ятдесят одна гривня вісімдесят дев'ять копійок: грошові виплати за основним місцем роботи — 28 122 грн. 72 коп., компенсація військовослужбовця — 6 156 грн., за викладацьку діяльність — 2 973 грн. 17 коп.).

Безплатними пільговими санаторно-курортними путівками ні я, ні члени моєї сім'ї не користувалися.

Доходів, винагород, виплат за кордоном або від іноземних урядів чи організацій я і дружина не отримували. Валютних рахунків, цінних паперів в іноземних чи вітчизняних банках я і дружина не маємо.

Транспортних засобів (легкових, вантажних автомобілів, мотоциклів, моторних човнів, яхт, літаків і таке інше), житлового або дачного будинку, земельної ділянки ні я, ні дружина у приватній власності не маємо.

Проживаю з дружиною у трикімнатній квартирі житловою площею 42,1 кв. м, яку отримав 1981 року. Два сини —повнолітні, проживають окремо.

ОСВІТА

Майбутні фахівці для вітчизняної економіки

На базі Міжрегіональної Академії управління персоналом (МАУП) відбулися фінальні змагання з навчальних дисциплін: «управління персоналом», «управління бізнесом», «маркетинг», «бухгалтерський облік». У них взяли участь 310 студентів з 92 вітчизняних вузів.

У складі журі олімпіад: народний депутат України, доктор економічних наук, професор Віктор Пинзеник, експерт комісії ООН з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності, академік Академії економічних наук України Василь Сопко, проректор Київського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор Тетяна Оболенська, викладачі вищих навчальних закладів України.

У командній першості з дисципліни «управління бізнесом» визнано команду МАУП — перше місце, Харківський державний економічний університет — друге та Донецький національний університет — третє.

У командній першості у номінації «управління персоналом» серед спеціалістів перемогли: Київський національний економічний університет, Технологічний університет «Поділля», Харківський державний економічний університет.

Серед неспеціалістів кращою командою визнано команди Херсонського державного технічного університету, Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України та Київського національного лінгвістичного університету.

У змаганнях серед маркетологів перемогла команда МАУП, на другому місці — Харківський державний економічний університет, третє місце — у Донецького національного технічного університету та Харківського національного університету.

Кращими в командній першості з дисципліни «маркетинг» серед неспеціалістів визнано МАУП — перше місце, Національний університет «Острозька Академія», Севастопольський національний технічний університет, відповідно, друге і третє.

У змаганнях з дисципліни «бухгалтерський облік» у командній першості серед спеціалістів відзначилися Луцький державний технічний університет, Полтавська державна аграрна академія та Севастопольський національний технічний університет.

У командній першості серед неспеціалістів перемогли команди МАУП, Одеського національного морського університету та Харківського гуманітарного університету.

На думку голови журі олімпіади з маркетингу Тетяни Оболенської, розгалужена географія державних та недержавних вузів, студенти яких взяли участь у змаганнях, є свідченням великого попиту на ці спеціальності на ринку освітянських послуг.

На знімку: голова оргкомітету олімпіад Валерій Бебик, голова журі з маркетингу Тетяна Оболенська та голова журі з бухобліку Василь Сопко вручають нагороди переможниці олімпіади з маркетингу Ользі Їжаковській (МАУП).

Перший хлопець на селі

Людиною року в Апостолівському районі назвали учня місцевого сільського профтехучилища № 85 Євгена Вовка. Його тут давно називають вундеркіндом. Євген пише вірші і пісні, сам гарно співає. А тепер ще й спроектував автоматизований і комп'ютеризований тваринницький комплекс «нового покоління» і виготовив діючу модель свого винаходу.

Спершу його визнали найкращим на всеукраїнському молодіжному конкурсі творчих розробок, учасниками якого були винятково студенти вищих навчальних закладів. Є. Вовк серед них виявився єдиним «петеушником». Проектом Євгена зацікавився науково-дослідний інститут розведення тварин центральних регіонів України. Розробку учня запропоновано новітнім агроформуванням. Хлопець вчиться на фермера — є така спеціалізація в Апостолівському ПТУ — і мріє про вищу аграрну освіту.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Постанова Верховної Ради України

Про стан і перспективи розвитку професійно-технічної освіти в Україні

Верховна Рада України відзначає, що Уряд України проводить певну роботу щодо розвитку професійно-технічної освіти, але ситуація, яка склалася із підготовкою та забезпеченням кваліфікованими робітничими кадрами економіки України, характеризується як критична.

Не виконуються Конституція України, закони України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», укази Президента України та інші нормативно-правові акти в частині фінансово-економічного забезпечення галузі. Кабінет Міністрів України не має чіткої концепції забезпечення народного господарства кваліфікованими робітничими кадрами.

За останнє десятиріччя на третину скоротилася кількість професійно-технічних навчальних закладів. Недостатнє та несвоєчасне фінансування, хронічна заборгованість призводять до постійних відключень професійно-технічних навчальних закладів від енерго-, теплопостачання, зв'язку, призупинення їх діяльності, що негативно впливає на організацію навчально-виховного процесу і якість підготовки фахівців.

Гострою залишається проблема оновлення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів. Кожен третій професійно-технічний навчальний заклад потребує капітального ремонту, лише 10 відсотків наявного обладнання відповідає сучасним вимогам. Існує необхідність заміни систем тепло-, водопостачання.

Більшість гуртожитків професійно-технічних навчальних закладів знаходиться в аварійному або непридатному для проживання учнів стані.

Функціонування галузі ускладнюється недосконалістю системи управління. Недостатній контроль державних органів управління освіти за діяльністю більш як півтори тисячі приватних навчальних закладів, що займаються професійною підготовкою робітничих кадрів.

Викликає занепокоєння стан забезпечення професійно-технічних навчальних закладів засобами навчання, обладнанням, наочними та навчальними посібниками, підручниками. Ці навчальні заклади найгірше забезпечені комп'ютерною технікою.

Неприпустимою є ситуація щодо фінансування видатків на харчування учнів, утримання дітей-сиріт та дітей із малозабезпечених сімей.

Продовжується відтік висококваліфікованих і досвідчених педагогічних кадрів. У професійно-технічних навчальних закладах не вистачає близько 4 тисяч майстрів виробничого навчання, 1 770 викладачів.

Потребує змін та удосконалення чинне законодавство, яке не повною мірою сприяє ефективній діяльності сфери професійно-технічної освіти.

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Звернути увагу Кабінету Міністрів України на наявність серйозних недоліків щодо виконання Конституції України та законодавства про професійно-технічну освіту.

2. Рекомендувати Президенту України:

посилити вимоги до центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо неухильного виконання в повному обсязі законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», про Державний бюджет України, інших нормативно-правових актів щодо розвитку освіти;

розглянути питання про доцільність створення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань професійно-технічної освіти;

внести в установленому порядку пропозиції про встановлення почесного звання «Заслужений працівник професійно-технічної освіти».

3. Кабінету Міністрів України:

відновити роботу Міжгалузевої ради з професійно-технічної освіти при Кабінеті Міністрів України;

невідкладно розглянути на засіданні Кабінету Міністрів України ситуацію, що склалася в професійно-технічних навчальних закладах. Вжити вичерпних заходів щодо подолання кризових явищ;

заборонити незаконне відключення електроенергії, водо-, теплопостачання навчальних корпусів, гуртожитків професійно-технічних навчальних закладів. Відмінити нарахування штрафних санкцій за несплачені своєчасно кошти за енергоносії з вини держави, яка не фінансує ці видатки з Державного бюджету України;

забезпечити неухильне виконання положень частин четвертої — шостої статті 49 Закону України «Про професійно-технічну освіту» щодо заборони передачі та використання приміщень професійно-технічних навчальних закладів не за призначенням;

провести інвентаризацію державного і комунального майна, що входить до цілісних майнових комплексів професійно-технічних навчальних закладів. Створити єдиний державний реєстр майна цілісних майнових комплексів професійно-технічних навчальних закладів усіх форм власності для сприяння у його цільовому ефективному використанні та збереженні;

розробити механізм багатоканального та різнорівневого фінансування професійно-технічних навчальних закладів;

передбачати в проектах законів про Державний бюджет України кошти для проведення комплексу сільськогосподарських робіт, які виконуються сільськими професійно-технічними навчальними закладами на виділених їм земельних ділянках, та компенсацію за рахунок коштів Державного бюджету України виплати 50 відсотків облікової ставки Національного банку України комерційним банкам за наданими кредитами сільським професійно-технічним навчальним закладам для проведення комплексу сільськогосподарських робіт, закупівлі техніки та обладнання;

розробити методику розрахунку вартості підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах відповідно до потреби та керуватись нею при визначенні обсягів фінансування професійно-технічних навчальних закладів;

забезпечити фінансування в повному обсязі державних професійно-технічних навчальних закладів у 2003 році, у разі потреби підготувати проект закону про внесення відповідних змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік». При визначенні видатків на фінансування професійно-технічних навчальних закладів у Державному бюджеті України на наступні роки вважати пріоритетними напрямами: харчування учнів, утримання дітей-сиріт, впровадження інноваційних, інформаційних технологій, сучасної техніки та методик, модернізацію матеріально-технічної бази, в тому числі сільськогосподарської техніки та механізмів, проведення капітальних ремонтів будівель і споруд, забезпечення навчальних закладів комунальними послугами у повному обсязі;

привести у відповідність із прожитковим мінімумом нормативи харчування, забезпечення одягом, утримання дітей-сиріт тощо;

розробити правові та економічні механізми стимулювання та зацікавленості роботодавців і інвесторів у розвитку та відновленні трудових ресурсів держави. Розглянути питання про створення спеціального фонду підготовки робітничих кадрів за рахунок відрахувань підприємств;

розробити та запровадити державну програму інформатизації та комп'ютеризації професійно-технічних навчальних закладів, передбачити для цього кошти в Державному бюджеті України на 2004 рік;

здійснити заходи щодо забезпечення педагогічних працівників, які проживають у сільській місцевості, комунальними послугами відповідно до вимог статті 57 Закону України «Про освіту»;

запровадити в установленому порядку на національному телебаченні професійно орієнтовані культурно-просвітні програми для учнівської молоді;

разом з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення заборонити в установленому порядку висвітлення в засобах масової інформації матеріалів, які порушують психіку молоді (фільми жахів, насильства, жорстокості).

4. Міністерству економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерству фінансів України, Міністерству праці та соціальної політики України, Міністерству аграрної політики України, Міністерству освіти і науки України та іншим центральним органам виконавчої влади:

створити механізм цілісної національної системи підготовки, підвищення кваліфікації і перепідготовки робітничих кадрів з використанням наявної матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів;

проаналізувати проблеми кадрового забезпечення галузей і розробити науково обґрунтований прогноз розвитку ринку праці. Уточнити перспективні плани підготовки кваліфікованих робітничих кадрів за професійним спрямуванням. Розглянути питання щодо доцільності розробки законопроекту про якість робочої сили в Україні;

визначити обсяг державного замовлення на підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр» інженерно-педагогічних спеціальностей та на підготовку кваліфікованих робітників і молодших спеціалістів. Розглянути питання щодо створення спеціалізованих факультетів для підготовки педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах;

передбачити квоти для прийому до технічних вищих навчальних закладів за державним замовленням кращих випускників професійно-технічних навчальних закладів за направленням їх педагогічних рад;

забезпечити максимальне використання професійно-технічних навчальних закладів для професійного навчання незайнятого населення.

5. Міністерству освіти і науки України та Академії педагогічних наук України:

розробити концепцію розвитку професійно-технічної освіти в Україні;

створити у складі Академії педагогічних наук України науково-дослідний інститут професійно-технічної освіти;

разом з Державною акредитаційною комісією здійснити заходи щодо всебічної підтримки і становлення професійно-технічних навчальних закладів нового типу, особливо вищих професійних училищ;

забезпечити загальнодержавний підхід до складання програм та навчальних планів, своєчасне оновлення змісту загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти, видання необхідної навчальної та навчально-методичної і науково-методичної літератури, забезпечити її необхідне фінансування;

розробити механізм заохочення педагогічних працівників разом з науковцями до написання посібників та підручників для системи професійно-технічної освіти;

здійснити комплекс заходів та пропозицій щодо стимулювання навчально-виробничої діяльності;

створити мережу професійно-технічних навчальних закладів для дітей з особливими потребами;

спільно з Міністерством культури і мистецтв України, Державним комітетом України з фізичної культури і спорту сприяти організації діяльності шкіл мистецтв, гуртків, колективів художньої самодіяльності, клубів за інтересами, спортивних секцій та формування системи оздоровлення для учнів, педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів, передбачивши для цього фінансування;

проаналізувати роботу Державної акредитаційної комісії та привести у відповідність із потребами ринку праці і державними стандартами обсяги та напрями підготовки кадрів приватними організаціями, що займаються професійною підготовкою робітничих кадрів.

6. Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським радам, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

до 1 червня 2003 року проаналізувати стан забезпечення регіонів кваліфікованими робітничими кадрами, виконання законодавства щодо розвитку професійно-технічної освіти та розробити перспективні регіональні програми підготовки кваліфікованих робітників на 2003 — 2008 роки з урахуванням реальних потреб ринку праці;

організувати роботу регіональних міжгалузевих рад з професійно-технічної освіти при Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим та головах обласних, Київської та Севастопольських міських державних адміністрацій;

створити у кожному регіоні центри сервісного обслуговування та оснащення комп'ютерами і технічними засобами усіх професійно-технічних навчальних закладів з метою забезпечення комп'ютеризації навчально-виробничого процесу та розробки програмних засобів навчання;

поліпшити роботу медичних пунктів професійно-технічних навчальних закладів, звернути увагу при цьому на укомплектованість їх медперсоналом та лікувальними засобами. Встановити належний санітарно-гігієнічний контроль за станом приміщень та харчоблоків професійно-технічних навчальних закладів;

вирішити питання щодо забезпечення регулярного підвезення учнів та працівників професійно-технічних навчальних закладів, які проживають у сільській місцевості, до місця навчання, роботи і додому, у тому числі і залізничним транспортом;

посилити роботу щодо профілактики та запобігання в учнівському середовищі негативних проявів, недопущення соціального сирітства. Активно залучати до цієї роботи фахівців органів внутрішніх справ, органів охорони здоров'я, працівників культури та мистецтв, соціально-психологічних служб та практичних психологів.

7. Запропонувати Генеральній прокуратурі України розслідувати факти порушень положень частин четвертої — шостої статті 49 Закону України «Про професійно-технічну освіту» щодо заборони передачі та використання приміщень професійно-технічних навчальних закладів не за призначенням.

8. Комітетам Верховної Ради України з питань науки і освіти, з питань бюджету, з питань фінансів і банківської діяльності, з питань соціальної політики та праці, з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, з питань аграрної політики та земельних відносин внести пропозиції щодо змін до законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про оподаткування прибутку підприємств», «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» та інших законів України з метою приведення законодавства про професійно-технічну освіту у відповідність із потребами суспільно-економічного інноваційного розвитку.

9. Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти узагальнити пропозиції, які надійшли при обговоренні зазначеного питання, та врахувати їх при підготовці законодавчих актів.

10. Кабінету Міністрів України в четвертому кварталі 2003 року поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цієї Постанови.

11. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
3 квітня 2003 року .
№ 699-IV.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для перевірки ситуації, що склалася на ринку зерна і хліба в Україні

З метою перевірки виконання чинного законодавства, забезпечення державних інтересів при проведенні аграрної політики органами виконавчої влади і фактів можливих зловживань на ринку зерна, враховуючи особливе соціальне та економічне значення зазначеної проблеми, відповідно до статті 89 Конституції України, статті 8.4.4 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України для перевірки ситуації, що склалася на ринку зерна і хліба в Україні (далі — Тимчасова слідча комісія).

2. Затвердити склад Тимчасової слідчої комісії (додається).

3. Співголовами Тимчасової слідчої комісії обрати народних депутатів України Гаврилюка Василя Васильовича і Мельничука Михайла Васильовича.

4. Управлінню справами Апарату Верховної Ради України забезпечити організацію діяльності Тимчасової слідчої комісії і фінансування витрат на відрядження її членів та експертів, які залучатимуться до роботи.

5. Тимчасовій слідчій комісії про результати своєї діяльності інформувати Верховну Раду України та внести відповідні пропозиції.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
3 квітня 2003 року. № 656-IV.

Додаток до Постанови Верховної Ради України від 3 квітня 2003 року № 656-IV

Склад Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для перевірки ситуації, що склалася на ринку зерна і хліба в Україні

ГАВРИЛЮК Василь Васильович — група «Народовладдя», співголова комісії

МЕЛЬНИЧУК Михайло Васильович — фракція Соціалістичної партії України, співголова комісії

БЕСПАЛОВ Олег Павлович — позафракційний

ГЛАДКІХ Василь Іванович — фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна»

КАЛЕТНІК Григорій Миколайович — група «Європейський вибір»

КОМАР Микола Степанович — фракція «Регіони України»

ЛЕЩЕНКО Володимир Олексійович — фракція Комуністичної партії України

ОДАЙНИК Микола Миколайович — фракція «Наша Україна»

САС Сергій Володимирович — фракція Блоку Юлії Тимошенко

СВЯТАШ Дмитро Володимирович — група «Демократичні ініціативи»

СІГАЛ Євген Якович — фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної)

СУПРУН Людмила Павлівна — фракція Народно-демократичної партії

ТЕРЕЩУК Сергій Миколайович — фракція Аграрної партії України

ТОПОЛОВ Віктор Семенович — група «Народний вибір»

Вступ до СОТ треба синхронізувати з внутрішніми реформами

Україна сподівається отримати членство у Світовій організації торгівлі вже 2004 року. Втім, суперечки навколо цієї дати точаться й досі. На адресу головного переговорника — Міністерства економіки та з питань євроінтеграції — лунає чимало критики. Найбільше хвилюють строки та умови, на яких Київ прагне приєднатися до всесвітнього торговельного клубу. Про це — розмова кореспондента «ГУ» з Міністром економіки України ***Валерієм ХОРОШКОВСЬКИМ.***

— Чи справді ми приєднуємося на відверто дискримінаційних умовах? Приміром, багатьох непокоять наші зобов'язання за «необов'зковими» секторальними угодами...

— Ці угоди не є «необов'язковими». Країни, які отримали членство в СОТ ще до того, як у рамках цієї організації виникали окремі секторальні угоди, справді не повинні до них приєднуватися. Для нас це спосіб спрощення переговорів, можливість одночасно погодити багато питань з багатьма країнами. Нам все одно довелося б узгоджувати ці позиції, але набагато складнішим шляхом, у рамках двосторонніх переговорів.

Україна заявила про приєднання до 16 з 19 чинних секторальних угод та ініціатив. Домовляючись у такий спосіб про поступове зниження ввізного мита, ми передбачаємо певний перехідний період. Тому я не розумію, в чому тут дискримінація.

— У Росії на зміну тезі про синхронізацію вступу до СОТ з Україною прийшла теза про узгодження тарифних позицій. Схоже, в Москві визнали, що ми опинимося в СОТ раніше...

— Хто раніше — важко сказати, адже в нас різна тактика. Росія ще не підписала жодного двостороннього протоколу про доступ до ринків товарів та послуг, але, на відміну від нас, уже давно працює над підсумковим звітом. А щодо синхронізації, то ми з Росією — на різних щаблях переговорного процесу. То що нам, повернутися назад?

— У Росії наполягають на узгодженні тарифних позицій «четвірки» під час вступу до СОТ. Про це казав і віце-прем'єр Віктор Христенко за тиждень до третього засідання групи високого рівня з підготовки концепції Єдиного економічного простору. Російський президент зарахував це питання до переліку «істотних труднощів» на шляху створення ЄЕП...

— Я не можу коментувати чиїсь заяви, тим більше що кожен політик чи кожна країна може мати своє бачення цього процесу. Українська делегація виходила з того, що першим етапом на шляху до ЄЕП має бути саме повноцінна зона вільної торгівлі. Ця мета потребує політичної волі сторін, а не узгодження позицій на переговорах із СОТ.

— І США, і Євросоюз пообіцяли сприяти якнайшвидшому входженню України до СОТ. Водночас ніхто не поспішає надавати нам ринковий статус. Чи можна бути членом всесвітнього торговельного клубу і не бути країною з ринковим статусом?

— Якщо ми отримаємо такий статус від Євросоюзу, тоді можна не чекати отримання ринкового статусу від США. І навпаки. До речі, це питання наше, а не тих, хто має нам надати цей статус. Запитаймо себе, чи готові ми сьогодні бути країною з ринковим статусом у цілому? Це і клімат підприємництва, це і прозорість, і зрозуміла податкова політика. Хочу зазначити, що заходи, яких вживає уряд стосовно податкової реформи, детінізації економіки, спрямовані й на отримання ринкового статусу.

— Чи скоро з'явиться план компенсаційних заходів, покликаних підготувати економіку до роботи в умовах більш жорсткої конкуренції?

— Коли ми говоримо про економіку, це більше стосується внутрішніх трансформацій. Вступ до СОТ може стати такою палицею, яка дуже боляче вказуватиме на прогалини в наших реформах. Цей процес треба синхронізувати з внутрішніми реформами. А компенсаційні заходи — передусім поінформованість. Брак знань завжди породжує сумніви. Колись СОТ здавався віддаленою і непевною перспективою, і я не відчував великої зацікавленості в інформації про переговорний процес, про стандарти цієї організації з боку наших промисловців та підприємців. Тепер відчуваю.

— Деякі експерти радять не поспішати будь-що отримати омріяне членство в СОТ до наступного раунду багатосторонніх переговорів...

— Можливо, я когось здивую, але справжніми, комплексними експертами з цього питання — осіб десять. І всі вони якраз радять прискорити переговорний процес. Якщо ми не встигнемо до наступного раунду... Ми погіршимо собі умови вступу, бо тоді будуть запропоновані нові, набагато жорсткіші стандарти. І наш шлях до Світової організації торгівлі буде набагато довший і витратніший. Йтиметься вже не про збереження того чи іншого виробництва, а про те, буде наша держава інкорпорована у світовий економічний порядок чи ні.

— Вам також закидають відсутність комплексного аналізу плюсів та мінусів членства в СОТ.

— Про це найчастіше кажуть люди, які нічого не розуміють у цьому процесі, або ті, хто намагається його стримати. Але мають бути пріоритетні речі, має бути внутрішнє самовизначення, чи йдемо ми у той європейський світ, який окреслили собі як стратегію, чи не йдемо. Негатив — це бюджетне дотування і неконкурентність, позитив — це якість, підвищення зарплати, доходів населення, конкурентоспроможність, енергетична незалежність. Треба це рахувати чи не треба? Звичайно, ми це порахуємо. Але коли маємо 50 відсотків тіньової економіки, масову контрабанду, чи будуть до кінця коректні ці висновки? Завжди можна сказати: аналіз недостатній, тому вступати ми не будемо. Навпаки, наше членство у всесвітньому торговельному клубі треба розглядати як каталізатор позитивних внутрішніх змін.

— На якій стадії переговорного процесу із СОТ ми перебуваємо?

— Ми фактично пройшли дві третини шляху. Підписали 13 протоколів про взаємний доступ до ринків товарів та послуг, зокрема з Євросоюзом. 25 лютого цього року під час десятого засідання Робочої групи з розгляду нашої заявки було прийнято рішення про початок підготовки підсумкового документа — Звіту Робочої групи. Однак саме по собі це рішення не гарантує членства в СОТ. Одночасно з підготовкою звіту маємо вирішити низку проблемних питань, пов'язаних, зокрема, з гармонізацією законодавства. Після затвердження звіту ми фактично приєднаємося до Світової організації торгівлі.

— Український уряд сподівається на затвердження Звіту вже у вересні, на наступній міністерській конференції СОТ в Канкуні?

— Бажано, але ми навряд чи встигнемо.

— Яка остання дата завершення всіх формальностей, зокрема для підписання двосторонніх протоколів?

— Кінець цього року. Президент у щорічному посланні до парламенту підтвердив, що Україна має намір приєднатися до СОТ 2004 року.

— Однє з найважливіших завдань у контексті приєднання до СОТ — гармонізація законодавства. Які нормативні акти треба ухвалити насамперед?

— Першочергові — майже 30 законів. У нас є вже борги, зокрема, «бородата» проблема з наданням пільг в автомобільній галузі. Маємо найближчим часом запропонувати закон про автомобілебудування та зміни до закону про інтелектуальну власність. Щодо останніх, то ми вже зробили спробу провести їх через парламент, але, на жаль, вони отримали тільки 209 голосів. Гадаю, через слабку роботу з фракціями і комітетами. Автомобілебудування — проблема набагато складніша. Різні учасники ринку лобіюють різні варіанти і навіть підходи до цього закону, але Мінекономіки тут уже визначилося. Найближчим часом запропонуємо закон європейського зразка. Є багато інших законів, зокрема Митний кодекс, який ухвалили, проте відклали його введення в дію. Це — наші борги.

Записала Ганна ЛУКАНСЬКА.

ФОТОФАКТ

У квітні розпочато плановий ремонт одного з кращих на Київщині Згурівського цукрового заводу, який цього року відзначає 90-річчя.

На знімку: на заводській ТЕЦ (зліва направо): головний інженер підприємства Анатолій Гуменюк, фінансист Віталій Корнієнко, начальник ТЕЦ Олександр Бойко і заступник головного інженера Антон Бірюков обговорюють питання про обсяги ремонтних робіт.

Фото Леоніда ДОБРОВОЛЬСЬКОГО (Укрінформ).

ФІНАНСИ

Кредиторам «України» повернуто 223 мільйони гривень

У відповідь на відкритий лист вкладників та акціонерів банку «Україна» з Машівського району Полтавської області, опублікований в нашій газеті 25 березня ц. р., редакція отримала ось таке повідомлення тимчасової слідчої комісії ВР для з'ясування причин, що призвели до кризового фінансового стану акціонерного комерційного банку «Україна», та перевірки дотримання законності під час здійснення його ліквідації.

Станом на 1 березня цього року, завдяки прийнятим Верховною Радою України заходам та під контролем слідчої комісії, задоволено вимоги першої черги кредиторів банку «Україна». Кошти отримали всі фізичні особи, які мали вклади до 50 тис. грн. (вкладів таких розмірів ще ніколи не повертали вкладникам у разі банкрутства фінансової установи!), організації інвалідів та ветеранів, будинки-інтернати та школи-інтернати, Національний фонд «Взаєморозуміння та примирення». Всього отримали кошти 47 104 фізичні особи та 600 юридичних осіб на загальну суму 223,5 млн. грн.

Друга черга кредиторів складається з вимог Національного банку України, у заставі якого перебуває майже все нерухоме майно банку «Україна», та більш як 300 фізичних осіб, які мали вклади понад 50 тис. грн.

Ще 10 січня 2002 року постановою Верховної Ради України урядові та Національному банку було доручено в десятиденний термін визначитися з використанням нерухомого майна банку «Україна» для створення банківської установи. Однак це доручення досі не виконано. Саме тому для наповнення ліквідаційної маси ліквідатор банку «Україна» тимчасово здав цей майновий комплекс в оренду «Приватбанку». Проте, за свідченням ліквідатора, «Приватбанк» не розраховується за оренду приміщень і лишається винним банку «Україна» більш як 22 млн. грн. До того ж ліквідатор вимушений витрачати кошти ліквідаційної маси на судові спори з «Приватбанком», щоб витребувати з нього борг з орендної плати.

Тимчасова слідча комісія не раз пропонувала урядові та Національному банку внести на розгляд Верховної Ради України спільне рішення про подальшу долю нерухомого майна банку «Україна». Тож звинувачення комісії в потуранні обкрадання акціонерів і вкладників банку «Україна» безпідставні.

Зволікання уряду та Національного банку у вирішенні цього питання, проведенні взаєморозрахунків між НБУ та банком «Україна», факти розкрадання майна банку змусили Верховну Раду України прийняти 20 лютого 2003 року постанову про мораторій на будь-які орендні операції з майновим комплексом банку «Україна» до розв'язання цього питання у законодавчому порядку. Верховна Рада вважає за доцільне зберегти цілісний майновий комплекс банку «Україна» і в подальшому використовувати його як фінансову установу, спроможну обслуговувати розгалужену сільську місцевість.

Стосовно осіб, винних у банкрутстві банку «Україна» та розкраданні його коштів, то, за інформацією Генеральної прокуратури України, встановлено непоодинокі факти незаконного надання кредитів службовими особами банку «Україна» комерційним структурам, засновниками яких були близькі родичі і знайомі працівників банку, а також факти надання кредитів за хабарі. Виявлено випадки необгрунтованого надання кредитів комерційним структурам з безпосередньою участю керівників банківських установ за відсутності передбачених законом гарантій їх повернення. До кримінальної відповідальності притягнуто 48 службових осіб банку «Україна», з яких 27 обіймали керівні посади.

Верховна Рада України домагається оприлюднення списків найбільших боржників банку з прізвищами засновників і керівників тих фірм, які не повернули і не хочуть повертати взяті ними в банку «Україна» мільйонні кредити.

Повернення цих кредитів буде запорукою задоволення законних вимог третьої черги кредиторів, що складається з 57,5 тисячі юридичних осіб, серед яких сільськогосподарські та промислові підприємства, фермерські господарства, заклади освіти і науки, та повернення коштів акціонерам банку «Україна».

Віктор КОРОЛЬ,
голова тимчасової слідчої комісії ВР.

Вітчизняні чорноземи — резерв для всієї Європи

ТОЧКА ЗОРУ

Українське село — унікальне явище світової цивілізації. Про це заявив народний депутат України Михайло ГЛАДІЙ на сесії Парламентської асамблеї Ради Європи в дебатах з питання «Нова сільськогосподарська політика» в Європі.

— Маю велику честь з трибуни парламентської асамблеї говорити сьогодні про Україну, яку ще в минулому столітті почали називати житницею Європи і на території якої є до 25 відсотків світових чорноземів,— зазначив М. Гладій. — Це підтверджує те, що природний потенціал сільського господарства у нас надзвичайно високий і має великі перспективи в майбутньому.

З другого боку, Україна на 30 відсотків селянська держава. Сільські райони становлять мало не 80 відсотків її території, в яких проживають майже 16 мільйонів населення країни, або кожен третій мешканець.

Отже, сільськогосподарський сектор держави і економічно, і соціально надзвичайно потужний і динамічний. І головне — привабливий. Тому питання, які розглядають на нинішній сесії асамблеї у форматі нової сільськогосподарської політики, нам близькі і зрозумілі.

Мало того, це питання нашої внутрішньої аграрної політики з перших днів незалежності країни. І особливо після того, як сільське господарство стало на рейки приватної власності. Питання відновлення екологічної рівноваги, поліпшення здоров'я землі, захист та збереження всього навколишнього середовища і насамперед ландшафту в сільських районах ми вважаємо сьогодні пріоритетними.

Для цього у нас розроблена державна програма. Вона багатогалузева і передбачає цілий комплекс заходів із збереження земельних, лісових і водних ресурсів. До того ж у водоохоронній діяльності, на основі двосторонніх міжрядових угод, співпрацюємо зі Словаччиною, Угорщиною, Румунією.

Проте найбільше нас хвилюють сьогодні питання збереження чорноземів. Це колосальне надбання земної природи. Але лише спільними зусиллями ми можемо його зберегти і примножити.

Я кажу спільними, бо це великий резерв у майбутньому для всієї Європи. Оскільки, як засвідчує статистика, земельні ресурси для виробництва продуктів харчування в кожній країні Євросоюзу з кожним роком зменшуються. Тому в діяльності із збереження чорноземної зони, розрахованій на багато років, Україна потребує підтримки європейського і світового співтовариства. Зокрема, міжнародних фінансових інституцій із створення Земельного банку. З такими пропозиціями від імені нашої української делегації я звертаюся до Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку, урядів країн європейського співтовариства.

Мало того, я пропоную у проекті резолюції окремим пунктом виписати розділ про захист і збереження на всій території Європи чорноземів для виробництва на них біологічно чистих продуктів. Вношу пропозицію оголосити чорноземи зонами продовольчої безпеки. Зонами вільними від будь-яких хімічних засобів.

Друге питання, до якого я хочу привернути вашу увагу, — це збереження у сільській місцевості природної ландшафтної спадщини та розвиток культурних надбань наших народів.

Якщо казати про українське село, то за своїми зовнішніми ознаками й особливо внутрішнім культурним та духовним потенціалом це, без перебільшення, — унікальне явище світової цивілізації. Це — джерело національної мови, народної пісенності та фольклору. До того ж саме на селі збереглися окремі традиції і звичаї ще дохристиянських часів. Наше село, на щастя, в рамках розумного зберігає певний імунітет проти тотальних наступів урбанізації та глобалізації. Саме завдяки цьому вдалося зберегти в сільській місцевості значну кількість річок і озер, рідкісні породи флори і фауни, унікальні пам'ятки архітектури. Як наслідок, широкого розвитку набуває у нас сільський зелений туризм.

Закінчуючи свій виступ, я хочу ще раз підкреслити, що українське село за своєю природною, культурно-духовною і, наголошую, моральною сутністю, яка складалася віками, є хорошим зразком для створення моделі сільського поселення XXI століття. Тобто його основні конструкції відповідають тим вимогам, які ставить перед собою на майбутнє асамблея в рамках нової сільськогосподарської політики.

Тому наша делегація підтримує проект резолюції, запропонований Комітетом з питань охорони навколишнього середовища, сільського господарства, місцевих та регіональних справ.

1 квітня 2003 року, м. Страсбург.

ПЕРСПЕКТИВА

Золотий мінерал

Днями Білоцерківський науково-виробничий центр «Сапоніт» отримав приємну звістку з Мадрида: Клуб лідерів торгівлі (він об'єднує майже 15 тисяч підприємців зі 112 країн світу) нагородив розробки центру Золотим призом Європи «За якість».

Над вивченням незвичайних властивостей та впровадженням у виробництво справді дивовижного мінералу, що дав назву цьому дослідницькому закладові, його науковці та фахівці працюють уже багато років. На жаль, в Україні, єдиній у світі країні, де на сьогодні виявлене велетенське родовище цієї сировини, величезний господарський потенціал сапоніту ще майже не використовується.

Сапоніт — магнієвмісний глинястий мінерал. До його складу входять понад 30 макро- та мікроультраелементів, збалансованих самою природою, що робить цей екологічно чистий продукт добрим сорбентом. Крім того, сапоніт має властивості стимулювати обмін речовин у живих організмах і рослинах та підвищувати їх стійкість перед впливом несприятливих зовнішніх чинників.

Українська академія аграрних наук рекомендує застосовувати сапоніт як природну кормову добавку для відгодівлі великої рогатої худоби, свиней, курей. Це забезпечує підвищення продуктивності виробництва на 10—20 відсотків та значне зменшення витрат кормів на одиницю продукції. Внесення сапоніту у грунт сприяє підвищенню врожайності сільськогосподарських культур не менш як на третину. Мінерал може застосовуватися також як консервант для силосування кормів та для збереження зерна. Кожна гривня, витрачена на сапоніт, дає п'ять—шість гривень прибутку.

Нарешті, сапоніт застосовується в медицині — для профілактики і лікування багатьох захворювань, у косметології, для виробництва фарб та в інших галузях.

До нашого диво-мінералу неабиякий інтерес виявляють зарубіжні підприємці. За тонну сапоніту вони згодні платити по 500 «зелених». То невже наші аграрники, що мають можливість купувати сапоніт за помірну ціну у гривнях, хочуть дочекатися, поки він почне надходити на наш ринок у розцяцькованих целофанових пакетах — але вже за долари?

Олександр БАКУН.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра Кремка (Укрінформ).

Хоча Миколаївське ВАТ «Радсад» і вважається спеціалізованим виноградарсько-садівницьким підприємством, та насправді господарство тут багатопрофільне. Нині триває напружена робота на зернових полях.

На знімку: підготовка грунту під сівбу кукурудзи й соняшнику.

Сільська «комуналка»: пошук виходу з безвиході

ДОСВІД

Соціально-побутовими проблемами села колись займалися колгоспи. Великі сільгосппідприємства і нині продовжують утримувати цю інфраструктуру. Але більшість реформованих господарств від неї відхрестилася. Сільські і селищні ради, що прийняли в комунальну власність соціальний сервіс, опинилися в складному становищі. Коштів на його утримання не було, директив теж, а «комуналка» старіла і розвалювалася. Від влади було потрібне розв'язання термінове і раціональне.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

— Головним для нас був людський чинник. Тому що селяни залишилися сам на сам не тільки з економічним, а й з побутовим безладдям, — розповідає Михайло Москаленко, голова Миколаївської обласної ради. — Проаналізували різні варіанти розв'язання питання. Довідалися, що в сусідніх областях діють кілька сільських комунальних підприємств. Побували в Одеській області, ознайомилися з методичними рекомендаціями з організації такої роботи в Чернігівській і Херсонській областях. Узагальнили досвід, розробили рекомендації. Враховували той факт, що сількомунгоспи допоможуть не тільки розв'язати нагальні проблеми людей, а й створити нові робочі місця. А це і зарплата, і підтримка місцевих бюджетів. Обласна рада виступила координатором і організатором методичної, практичної, юридичної допомоги районним, сільським, селищним радам у створенні комунальних підприємств.

За два неповні роки в області створено близько ста комунгоспів. Але навіть такий недовгий термін їхнього існування переконує, що шлях до розв'язання соціальних проблем села обраний правильно. Вже є непоганий досвід на місцях. Хоча, звичайно, за словами Михайла Москаленка, усе легко і просто не дається. Для того, щоб підприємства запрацювали, довелося чимало потрудитися. Відсутність коштів і матеріально-технічної бази — перешкода, яку здолає не кожен керівник. Тому робота починалася з добору кадрів. Гарний організатор — вже половина успіху.

— Тільки ледачий шукає причини. Від посилань на безгрошів'я і відсутність техніки ніколи нічого не запрацює. Гроші з неба не упадуть і трактор на тарілочці ніхто не подарує, — вважає голова Жовтневої районної ради Василь Ганжела. — Очолювати сільське комунальне підприємство має ініціативна, порядна і небайдужа людина. В нас у районі 20 госпрозрахункових комунгоспів. Кращі з них — Погорілівський, Галицинівський, Котляревський, керують якими депутати сільських рад Віра Бродська, Світлана Чемуріна, Валерій Дудник. Крім обслуговування газо- і тепломереж, водопроводів, каналізацій, артезіанських свердловин, ремонту закладів культури, освіти, медицини, вони зуміли зберегти низку пільг для жителів. Малозабезпеченим, самотнім, ветеранам війни пропонують гнучку систему оплати, у деяких випадках передбачене безкоштовне обслуговування. Але, звичайно, цілком відмовитися від платні за послуги неможливо, адже підприємства працюють на самоокупності і госпрозрахунку. Звісно, що сількомунгоспи не монополісти на місцевому ринку послуг. При бажанні виконавця завжди можна знайти. Тому працівники підприємств мають переконати потенційного клієнта в тому, що спектр їхніх послуг широкий, якісний і доступний.

— Рано чи пізно як альтернатива сількомунгоспам з'являться приватні фірми, і добре, коли це буде здорова конкуренція. Але далеко не завжди дорогі послуги означають якість. А в будь-якому випадку винною виявиться влада, — переконує голова Врадіївської районної ради Юрій Марчук. — Так чому не створити комунальне підприємство, діяльність якого допоможе розв'язати цілу низку соціально-побутових проблем, поповнити бюджет і при цьому буде керована і контрольована? От, приміром, комбінат комунальних підприємств, що його очолює Сергій Тлустий. Послуги тут надають найрізноманітніші: ремонт водогонів, свердловин і каналізації, ритуальні послуги, санітарне очищення сіл, ремонт житла, готельного господарства, благоустрій територій. Комбінат працює на умовах самоокупності, має свій рахунок у банку, несе відповідальність за господарську діяльність перед колективом, партнерами і бюджетом згідно з чинним законодавством.

У той само час до розв'язання проблем побутового обслуговування на селі мають долучатися й інші служби. Гарні перспективи має співробітництво центрів зайнятості із сільськими радами. Комбінати комунальних підприємств можуть укладати договори про створення додаткових робочих місць з центрами зайнятості. Центри навчають тих, хто звернувся по допомогу, потрібним спеціальностям і працевлаштовують їх на ці місця з виплатою протягом року середньої зарплати по області, а це близько 400 гривень. Якщо ці гроші держава виплачує кожному працевлаштованому на дотаційне місце, то тільки обмежений і байдужий керівник не побачить вигоди. По суті, центри зайнятості можуть кредитувати створені сільські комунальні підприємства протягом року. Розв'язується одразу кілька проблем: зниження безробіття і поповнення місцевих бюджетів за рахунок податків. А головне — селяни одержують кваліфіковані якісні побутові й комунальні послуги.

Підприємства нового типу можуть мати гнучку структурну організацію залежно від місцевих умов. Десь потрібний великий комунгосп, а десь досить філії зі штатом 2—3 працівники. Проблеми райцентру і сільської глибинки відрізняються значно. Отож програми і плани треба розробляти самостійно, з огляду на конкретну специфіку.

У райцентрах і передмістях підприємства прагнуть позбутися своєї традиційної інфраструктури: відомче житло, дитячі садки, кілометри тепло-, газо-, водокомунікацій тощо. А комунальники стикаються з головним лихом — заборгованістю з платежів. Боротися з цим лихом доводиться працівникам ЖКП по-різному. У Березанці контролери з водопостачання одержують надбавку до зарплати, якщо на дільниці немає боржників.

У Надбузькому перед початком опалювального сезону проводять сходки жителів, на яких працівники комунгоспу роз'яснюють необхідність своєчасних платежів. Жителям пропонують укласти угоди про реструктуризацію боргів, про встановлення контрольних приладів, про перехід на індивідуальне опалення. Дедалі частіше власники квартир на це погоджуються. Крім того, створюють вуличні, дворові, будинкові комітети, що активно беруть участь у розв'язанні нагальних проблем. Загалом, триває нормальний пошук шляхів нормального існування в самих міських, селищних, сільських громадах. Без фінансування згори, проте і без державного «ура!». Щоправда, правильно й те, що під лежачий камінь вода не тече.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Глевкий наймитський хліб

РЕАЛІЇ

Жебраки на власних гектарах

Останній місяць літа на селі завжди був сповнений оптимізму і піднесення. В коморах всього багато, і у полі ще дозрівають урожаї. Радіє і тішиться, як колись писали, душа хлібороба!

— А минулий рік навіть згадувати не хочеться, — каже механізатор Петро Кисляк. — Косовиця закінчилася, а в наших кишенях вітер гуляє. Працюємо, вважай, задарма, як безправні раби.

— А я забула, коли останній раз гривні отримувала, — обізвалася і доярка Ольга Галіоскарова.

— До чого дійшло: привезли вонючої ковбаси — розбирайте, кажуть, в рахунок зарплати, — приєдналася до розмови ще одна доярка Галина Мартишко. — Я, не подумавши, спокусилася. Коли гукають: розписуйся у відомості, кілограм коштує 20 гривень... Хай би вони нею вдавилися! Моя бабуся все життя в колгоспі від'їшачила, з кізяків не вилазила. До сімдесяти літ на ферму бігала, отака дурна була до роботи. Той свинарник за селом Тетяниним називали — це за ім'ям моєї бабусі. Нещодавно вона померла. Так з мене здерли 125 гривень за труну!..

Вислухати усі ці та інші не менш трагічні сповіді довелося на околиці колись чи не найблагословеннішого на Дніпропетровщині Нікопольського району. В селі Лошкарівці змарнілі від праці, виснажені від нестатків і труднощів люди не раді, що й живуть. Великі надії покладали на орендаря-інвестора, а він так примудрився затягнути зашморг, що й угледіти не встигли, як перетворилися на кріпаків новоспеченого пана. Ситуація — хоч кричи. Зарплату не виплачують регулярно, натуроплату за паї врізали наполовину. Не у всіх діти ходять до школи, бо їх немає в що одягнути. Майже половину хат покинуто — хто вмер, кого діти забрали, а хто подався світ за очі. Та молодим їхати нікуди, і працюють за копійки лошкарівці...

Усе це знайоме, зрештою, до болю. Повсюди у сільських регіонах так зараз. І увагу лист лошкарівців привернув тільки тому, що був під дивним, як на нас, заголовком — «Коли ж прийде справжній господар?». Так і захотілося вигукнути: а хіба його немає? Всі ж бо, як один, **сучасні аграрні реформатори твердять: землю та майно вже поділили, на селі з'явився ефективний власник. То за три роки після знаменитого указу, котрий обіцяв ледве не суцільну благодать, шукати справжнього господаря — це вже занадто.**

Тим часом уже й нам надіслали листа. З Чумаківки сусіднього Томаківського району. Знову читаємо: ми, члени КСП ім. Гагаріна, віддали свої земельні та майнові паї в ЗАТ «Урожайне». Його керівником попросив обрати себе Аркадій Лисечко. Це він був у нас головою КСП. Обіцяв зарплату і все інше. Але вийшло навпаки. Через неврожай у 2000 році не було довидано зерна по 8 центнерів на кожен пай. Наступного року врожай був гарний, та ми навіть зарплати не одержували. В рахунок погашення кредитів у нас забрали 95 відсотків вирощеного, і нам зосталися одні корінці. Після цього ми вирішили вийти з ЗАТ «Урожайне». Але якщо земельні паї з горем пополам забрали, то майнові і зарплату — ні. І ні того, ні іншого нам досі не віддають».

Тепер їм воістину більше немає чого втрачати. У кожного на руках сертифікати на частки майна: в одних на 10—20 тисяч, у других і на 40—50 тисяч гривень. А разом — на 410 тисяч 810 гривень. Багачі! А ще — людям дійсно не виплачено зарплату. Кому тисячу, кому дві, а кому і 3—5 тисяч. Усім разом — 126 тисяч 481 гривню. І ось ці люди ледве не мітинг влаштували, коли ми приїхали до їхнього села.

— Усі трактори, все до нитки забрали в нас за борги, — кричала Зінаїда Руденко. — Але великі борги і перед кожним з нас! А ви, радить тепер нам Лисечко, колишній тваринницький комплекс діліть між собою. Та що там ділити? Ходімо — подивитеся...

Йдемо. Дивимося. Де свого часу утримували півтори тисячі дійних корів і були найкращі в районі силососховища, кормоцех, молочна кухня і ветлікарня — голі стіни, порожні вікна і купи битої цегли.

■ ■ ■

В селі Лошкарівці змарнілі від праці, виснажені від нестатків і труднощів люди не раді, що й живуть

■

— Ніколи не думав і не гадав, що на старість їстиму наймитський хліб, — раптом каже Микола Коляда. — Повірте: він і в горло не лізе, такий глевкий і солоний...

— І навіщо нам ця земля, — піддакує хтось позаду, — пропади вона пропадом, якщо ми з нею — як жебраки з писаною торбою. Багатим вона зараз, наче знахідка, багатих і годує, і одягає, а до таких бідарів, як ми, і не горнеться, таких тільки в яму приймає!

Слова ці боляче вдарили.

Великий обман

Коли ще тільки зароджувався фермерський рух, один з його першопроходців на Дніпропетровщині Віктор Шевченко особливо полюбляв публічні дискусії. У нього завжди вистачало аргументів на користь приватного господарювання на землі. До того ж одноосібного. Запам'ятався один з аргументів.

— Річ у тім, що коли землю доглядає хай і дуже вчений, але сторонній агроном, і коли її порає безпосередній приватний власник — це велика, як день і ніч, різниця, — переконував опонентів Віктор Трохимович. — Бо одне ставлення — у найнятого, і зовсім друге — у власника. У найнятого психологія така, як у кожного з нас до чужого та нерідного, а у трудівника-власника — як до свого ближнього. Це зрозуміло?

Далі Віктор Шевченко оперував статистикою. У Великій Британії середній розмір фермерського господарства 65 гектарів, у Франції — 28, в Німеччині ж тільки 17.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Навіть у США середній розмір не перевищує 200 гектарів, а половина американських фермерів господарює на ділянках у межах 5—25 гектарів. А це значить, що орендувати значні площі, як нині в нас, — такого у світі не заведено. І найману працю в аграрному секторі переважно використовують дуже стримано. Тільки третина фермерів Сполучених Штатів запрошує собі постійних помічників, і то в обмежених кількостях —3—5 осіб. У Західній Європі половина усіх трудозатрат припадає на власника-фермера, ще 30—40 відсотків — на членів його сім'ї, і лише 10—20 відсотків — на найманих працівників. До того ж у Європі людей наймають зазвичай тільки на сезонні роботи.

Але ж і наша теперішня аграрна реформа ніби переслідувала мету повернути селянам-хліборобам землю. Хіба не це проголошують її ініціатори? То в чому річ? Якщо **навіть «батько» української реформи — академік Петро Саблук недавно визнав, що «цю ідею на практиці насправді до невпізнання спотворили», значить, справді, говорили одне, а що вийшло?**

Та хіба міг селянин наперед розгледіти й розгадати, яку йому пастку вготували? Якби міг, то обов'язково соломки підмостив би. А так дійсно знайшов зовсім не те, на що сподівався. І ми тепер усі підстави маємо твердити, що не велику помилку було допущено — насправді великий обман вчинено.

Цілком правий наш львівський дописувач Іван Крайненко, що всю реформу спрямовано «на підтримку так званих новітніх поміщиків, тобто приватно-орендних латифундій, побудованих на великому землеволодінні — неминучому у майбутньому — чи великому землекористуванні та найманій безправній робочій силі». Що таке «фазенда», ви уже знаєте з латиноамериканських телесеріалів. А що таке латифундія, теж можете дізнатися на прикладі сучасної Латинської Америки. Це той самий маєток, та сама приватна земля, але дуже великих розмірів.

■ ■ ■

Та хіба міг селянин наперед розгледіти й розгадати, яку йому пастку вготували?

■

Одне, але доленосне питання

Шановний академік Петро Саблук, якого ми вже згадували, нарікав якось, що сучасний український селянин почувається власником своєї присадибної ділянки і своєї приватної домівки, але, на жаль, не власником земельної та майнової частки. Звідси, мовляв, усі біди та трагедії. І це дуже схоже на правду. Хто зважується домагатися самому трудитися на себе, того відразу заганяють назад, як колись заганяли волів у ясла. **У селі В'язівок Павлоградського району кілька десятків людей не забажали здавати свою землю в оренду, натомість об'єдналися у власний сільгоспкооператив «Перемога». То цих «переможців» зараз судять, аж чуби у людей тріщать. Бо на їхні землі, вочевидь, зазіхає сусіднє товариство, де, як тепер кажуть, «має свої інтереси» син одного з колишніх міністрів агропромполітики і водночас зять одного з колишніх депутатів Верховної Ради.** До того ж великого секрету з цього ніхто тут і не робить. Навіть дивуються, а хіба може бути у нас інакше? На цьому можна було б і крапку ставити. Але є один особливий і навіч показовий приклад, від наведення якого ми ніяк не можемо утриматися. На Дніпропетровщині у Солонянському районі просто зухвало й безпардонно «взули» мешканців села Башмачки, що колись процвітало. Отак узяли і вкрали у людей і їхнє майно, і їхнє благополуччя. Залишили голими й босими. Достеменно й поіменно відомо, хто це зробив. Три чи й чотири роки вже триває слідство. То районна, то обласна його вела прокуратура. Зараз веде уже Генеральна. **І хоч би одна волосина впала з голів тих, хто ошукав ціле село. Вони, навпаки, досі тут правлять бал. Люди перетворені на старців і майже покірних наймитів, раді вже найменшій копійці, поданій з рук теперішніх «вельмож», а правди як не було, так і немає. І чи дочекаються її?**

Воно, може, і незручно за цієї нагоди згадувати земляків, та і з найтрагічнішої пісні слів не викинути. «Взута» Башмачка — це село, де колись починав свою кар'єру і був головою колгоспу Іван Григорович Кириленко. Той самий, який у роки найактивнішого проведення земельної реформи очолював Мінагропромполітики України. А сьогодні його, як відомо, призначено віце-прем'єром з аграрних питань...

Хоча в аграрному секторі насправді одне зараз питання: як же вернути тепер приватизованій українській землі трудівника-хазяїна? Адже найманий і безправний раб ніколи її не відродить. Це факт.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

АКТУАЛЬНО

«Коктейлі» для поля і саду

У Жашкові на базі місцевої райсільгоспхімії відкрито сучасний завод мінеральних добрив у Жашкові. Виробничі приміщення переобладнано під «євростандарти». Потужність підприємства — 50 тисяч тонн різноманітних сумішей на рік. «Вітамінами» підживлюватимуть не тільки зернові та технічні, а й садові культури. Випускатимуть тут і «коктейлі» для газонів та кімнатних рослин. Жашківський завод створено завдяки інвестиціям з Литви.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

За майбутній хліб треба поборотися

На Івано-Франківщині доведеться пересівати майже всю озимину. Голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк уже запропонував надати селу термінову допомогу — п'ять мільйонів гривень як безпроцентний кредит. Наразі в області створено спеціальну комісію, яка розподілятиме кошти. Перевагу насамперед віддаватимуть сільгосптоваровиробникам, які виграли тендери на забезпечення продовольством так званих закритих установ області. Обласне керівництво сподівається, що частину кредиту такі агропідприємства зможуть повернути продукцією.

Наталя АНДРУСЕЧКО.

Івано-Франківська область.

Одні ростили, другі — згноїли

— На виконання доручення Міністра внутрішніх справ України генерал-полковника Ю. Смірнова в області проводять інвентаризацію наявного зерна, а також вивчають питання, як так сталося, що ніби була проблема із збутом надлишків збіжжя, а все йде до того, що прогнозують підвищення ціни на хліб, — розповідає начальник УМВСУ в Рівненській області полковник міліції Михайло Цимбалюк. — Працівники наших служб вже цього року виявили десять зловживань на ринку зерна. Це при тому, що ще триває перевірка на окремих хлібоприймальних та інших підприємствах, де, за статистичними даними і нашою інформацією, має зберігатися збіжжя. До слова, багато його є у приватників і воно ніде не обліковане. Вони очікують на більш сприятливі пропозиції та умови, пов'язані із вигіднішою, ніж пожнивної пори, ціною для збуту.

Щодо характеру зловживань, то серед них — факт використання 430 тонн зерна з державного резерву на порушення Закону України «Про державний матеріальний резерв», тобто без відповідного рішення Кабміну та погодження з центральним органом виконавчої влади. І, звичайно, факти розкрадання збіжжя матеріально відповідальними особами хлібоприймальних та сільськогосподарських підприємств. Та найбільше шокувала службова недбалість посадових осіб одного з хлібоприймальних підприємств, які через недотримання умов зберігання допустили псування 502 тонн ячменю з державного запасу, чим завдали державі збитків на суму 106 тисяч гривень. Скільки сил довелося докласти селянам, щоб виростити таку кількість ячменю, який через кричущу недбалість став непридатним для використання.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Молоко на замовлення

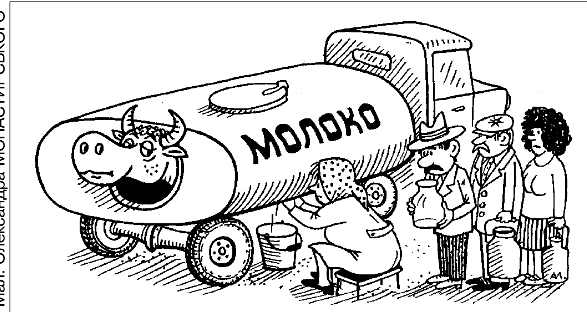
Відоме на Одещині ТОВ «Агроком», кероване Юрієм Голованевським, заготовляє молоко за укладеними з двома десятками великих сільгосппідприємств договорами.

СТОВ постачають молочарям обумовлену кількість сировини високої якості й отримують «живі» гроші — 70 копійок за літр. «Агроком» щодоби переробляє не менш як 20 тонн молока й відправляє в торгівлю понад 40 видів продукції, що має неабиякий попит.

Товариство прагне розширити партнерські відносини на договірній основі. Його потужності розраховані на переробку майже 100 тонн сировини щодоби.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО

Кожен мешканець — співвласник житлового будинку

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Із XVII ст. у Парижі почали використовувати житлові приміщення, розташовані на впорядкованих горищах під дахами будівель. Ці житлові приміщення були дешеві, що давало змогу використовувати їх невибагливим мешканцям, студентам та творчій інтелігенції. Свою назву — «мансарди» — вони дістали від імені архітектора Франсуа Мансара, який вирішив використати численні горищні приміщення як додаткову житлову площу.

Останнім часом мансардне житло стає елітним і призначено для багатих прошарків населення. Невикористані горища у житлових будинках центральної частини міст спричинили можливість появи мансард. Абсолютна їх більшість розташована у старовинних будинках. Торкнулася ця проблема головним чином великих старовинних міст — таких, як Київ, Львів.

Зазначу, що реалізація ідеї перетворення горищ житлових будинків на мансардні поверхи не завжди досягається законними методами. І в окремих випадках це призводить до протистояння між мешканцями будинків і органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. Задіяні в ньому і комерційні фірми, яким надається право на надбудову житлових будинків. Однією з умов укладання інвестиційного договору і наслідком його виконання є перехід до інвестора права власності на горище, яке підлягає переобладнанню. Досить часто зацікавлені сторони не дотримуються вимог законів, намагаючись трактувати їх на свій розсуд. Виконавча влада і інвестори розглядають надбудову мансард та декількох поверхів як можливість отримати та перепродати додаткову площу в центрі міста з мінімальними витратами.

Проте за законом для цього необхідно провести технічне обстеження житлового будинку, отримати висновки відповідних служб міста, розробити проектно-кошторисну документацію, узгодити проект надбудови. Невиконання зазначених вимог може призвести до негативних наслідків, оскільки частина будинків може бути просто зруйнована, бо не витримає додаткових навантажень від надбудови декількох поверхів.

Проектно-кошторисну документацію повинні розробляти спеціалізовані організації. Але найчастіше її розробляють окремі фірми, які навіть не мають ліцензій на виконання робіт з реконструкції. До цього часу жорсткого архітектурного контролю за зведенням надбудов не існує, тим більше що роботи головним чином ведуться без відселення мешканців, що суперечить нормам чинного законодавства України, оскільки будь-яка реконструкція передбачає обов'язковість відселення людей.

Із ростом популярності мансардної нерухомості почала зростати і привабливість мансардних проектів як бізнесу. Так почалося комерційне мансардне будівництво. Місцева влада оголошувала конкурси на інвестування, потім обрані інвестори отримували дозвіл на проведення робіт. У більшості випадків дозвіл на переобладнання горищного приміщення у мансардний поверх перетворювався ще й на надбудову одного, а інколи й двох поверхів. Як повідомляють агентства нерухомості, вартість квадратного метра престижного житла горища, перебудованого у мансарду, в центральних районах столиці становить у середньому 1000—1500 умовних одиниць.

Коли в інвестора виникає бажання завододіти «елітним будинком», іде повне ігнорування законних прав та інтересів його мешканців. Вони й намагаються протидіяти таким «інвесторам». На протести мешканців, яких хвилювала доля їх житлових будинків, спочатку просто не звертали уваги. Для можливості спільних дій за свої права вони почали об'єднуватися спочатку в товариства, а потім — в об'єднання співвласників квартир.

Громадський резонанс досяг свого апогею минулого року. І нарешті влада зрозуміла, що це досить серйозна житлова і містобудівна проблема, на яку вже не можна заплющувати очі. Це й привело до того, що вимоги до інвесторів жорсткішають, від останніх вимагають строгого дотримання чинного законодавства, особливо у стосунках з мешканцями. Але судова практика, як і раніше, продовжує діяти на користь інвесторів і місцевої влади.

До Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації, яку я очолюю, надходить значна кількість звернень від мешканців житлових будинків, яких просто поставили перед фактом, що вже є інвестор, з яким підписано інвестиційний контракт, і він готовий втілювати його умови в життя, навіть без наявності всіх необхідних дозволів та затвердженої в установленому чинним законодавством порядку проектно-кошторисної документації. Зокрема, ми розглядали звернення мешканців будинку № 1 по вулиці Дарвіна, будинку № 14 по вулиці Круглоуніверситетській, №33 по вулиці Володимирській, № 2-4/7 по вулиці Пушкінській та багато ін-

А нещодавно зі Львова надійшов до нашої комісії великий пакет документів від громадської організації «Страйком», яку й створено для обстоювання законних прав мешканців на допоміжні приміщення житлових будинків. Представники громадськості повідомляють про проблеми, що виникають у їхньому місті.

Отож я вирішила ініціювати звернення до Конституційного Суду України від групи народних депутатів з приводу офіційного тлумачення чинного законодавства щодо використання допоміжних приміщень житлового будинку. Сподіваюся, що найближчим часом наше конституційне подання буде розглянуто і Конституційний Суд надасть офіційне тлумачення положень статей першої та десятої Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду».

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

А поки що ми надаємо роз'яснення всім мешканцям, які звертаються до Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації. Тепер же я хочу звернути увагу читачів газети на трактування зазначених проблем чинним житловим та містобудівним законодавством України. Відповідно до п.2 ст.10 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» власники квартир багатоквартирних будинків є співвласниками допоміжних приміщень будинку (які передаються безоплатно і окремо приватизації не підлягають), технічного обладнання, елементів зовнішнього благоустрою. Вони зобов'язані брати участь у загальних витратах, пов'язаних з утриманням будинку і прибудинкової території відповідно до своєї частки у майні будинку.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про механізм впровадження Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 8 жовтня 1992 року № 572 затверджено нормативні акти, спрямовані на виконання закону. Серед них і Правила користування приміщеннями житлових будинків та прибудинковими територіями. Пункт 26 зазначених Правил відносить сходові клітки, ліфтові шахти, горища і підвали до допоміжних приміщень. Також горища і підвали мають статус допоміжних приміщень відповідно до п. 4.1 наказу Державного комітету по житлово-комунальному господарству та Фонду державного майна України від 5 квітня 1995 року № 28/389, яким затверджено типовий статут об'єднання (товариства) співвласників багатоквартирного будинку.

Згідно з п.41 «Положення про порядок передачі квартир (будинків) у власність громадян», затвердженого наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 15 вересня 1992 року № 56 не підлягають приватизації допоміжні приміщення житлових будинків, призначені для забезпечення експлуатації та обслуговування будинку (приміщення теплових пунктів, котелень, сміттєзбірників, колясочних, приміщення, через які прокладено мережі комунікації, а також приміщення, які використовуються для розміщення обслуговуючого будинок персоналу, та складські приміщення). Власником перелічених приміщень після приватизації квартир є товариство власників квартир. Тобто вони перебувають у спільній сумісній власності власників приміщень певного будинку. Вільні підвальні приміщення за згодою власників квартир переобладнуються у кладові і передаються їм у власність безплатно у встановленому порядку.

Стаття перша Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» надає визначення терміну «допоміжні приміщення багатоквартирного будинку». Зокрема, це приміщення, призначені для забезпечення експлуатації будинку та побутового обслуговування мешканців будинку (сходові клітини, вестибулі, перехідні шлюзи, позаквартирні коридори, колясочні, кладові, сміттєкамери, горища, підвали, шахти і машинні відділення ліфтів, вентиляційні камери та інші технічні приміщення).

Різне застосування законодавства з цих питань порушує право приватної власності, гарантоване статтею 41 Конституції України. У частині другій цієї статті зазначено, що право власності набувається у порядку, визначеному законом. А оскільки громадяни набули право власників житла відповідно до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду», то треба аналізувати статті саме цього закону.

Наведені вище статті законів є достатнім свідченням того, що з моменту приватизації власники приватизованих квартир стають співвласниками будинку і відповідно до своїх часток у ньому зобов'язані його утримувати. Згідно з законом власники квартир відповідно до своєї частки у житловому будинку отримали право власності на допоміжні приміщення будинку (підвали, горища, холи, колясочні тощо), а також на його конструктивні елементи — частини споруди, які забезпечують її цілісність та потрібні технічні умови функціонування (фундамент, несучі стіни, міжповерхові перекриття, сходові марші, конструкції даху, покрівля, в'їзна група тощо), як на майно, що перебуває у загальному користуванні і не може бути відокремленим. Слід підкреслити, що закон не містить будь-яких додаткових вимог, які треба виконати власникам квартир, щоб вважатися суб'єктами права спільної часткової власності на допоміжні приміщення. Єдина вимога — оформити право власності на свою квартиру. Виходячи з цього, без участі (згоди) власників приватизованих квартир — співвласників допоміжних приміщень, з ними неможливо проводити будь-які юридичні дії (продавати, здавати в оренду, перебудовувати тощо).

Тобто багатоквартирний житловий будинок є спільною частковою власністю громадян — власників приватизованих квартир, і відповідного державного органу, який виконує повноваження власника щодо об'єктів права комунальної власності, за умови, що не всі квартири в будинку приватизовані. Відповідно до п.1 ст.113 Цивільного кодексу України володіння, користування і розпорядження майном у разі спільної часткової власності провадиться за згодою всіх учасників. Оскільки спільна часткова власність створюється з участю всіх співвласників, то будь-які дії щодо майна, яке є об'єктом права спільної часткової власності, повинні проводитися лише за наявності згоди всіх співвласників незалежно від розміру частки кожного з них або згоди уповноваженої ними особи.

У разі відчуження частки у спільній власності інші учасники спільної часткової власності мають переважне право набуття цієї частки за тією ж самою ціною та на тих самих умовах. Частина друга статті 114 Цивільного кодексу України регламентує порядок інформування інших учасників спільної власності про умови відчуження, зокрема, попередження їх у письмовій формі із зазначенням всіх істотних умов відчуження. У процесі прийняття господарськими органами рішень про залучення інвесторів до переобладнання горищ, тобто в процесі розпорядження спільною частковою власністю, не можуть ігноруватися інтереси громадян, які є учасниками спільної часткової власності.

Отже, орган місцевого самоврядування не має права продавати, здавати в оренду або вирішувати питання перебудови, надбудови, переобладнання житлових приміщень будинку, зокрема горищ і підвалів, без згоди співвласників будинку — власників приватизованих квартир. Питання розпорядження спільною власністю регулюється законодавством України. Спори, що виникають у процесі розпорядження спільною власністю, вирішуються у судовому порядку.

Частиною другою статті 19 Конституції закріплено, що органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі та у спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України. Відповідно до частини першої статті 43 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» акти місцевих державних адміністрацій, які суперечать Конституції України, рішенням Конституційного Суду України або інтересам територіальних громад чи окремих громадян, можуть бути оскаржені в органи виконавчої влади вищого рівня або в суді.

Україна — правова держава. Це проголошено Конституцією. Головний обов'язок держави —затвердження і забезпечення прав і свобод людини. Одним із таких прав є право на житло. Воно стосується всіх, оскільки кожна людина повинна мати нормальне житло. І держава повинна зробити все залежне від неї, щоб це право існувало не тільки на папері.

Валентина СЕМЕНЮК,
народний депутат України, голова Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації.

Народ обрав шлях боротьби

ТОЧКА ЗОРУ

Публікація «Чорний понеділок» («Голос України» № 40,1.03.2003) спричинила неоднозначну реакцію наших читачів. Залишаючися вірними принципу плюралізму думок і максимально можливого об'єктивного висвітлення подій, публікуємо статтю члена-кореспондента НАН України, доктора історичних наук, Героя Радянського Союзу Всеволода КЛОКОВА.

Гітлер ще 13 травня 1941 року, занепокоєний зростанням руху Опору в поневолених країнах Європи та успішно розгорнутою збройною боротьбою югославського народу, котра змусила фашистську державу відкласти на наступний місяць намічене вторгнення на територію СРСР, видав директиву «Про воєнну підсудність у районі «Барбаросса» і особливі повноваження військ з рекомендацією застосовувати «до ворожих цивільних осіб... найрадикальніших заходів для їх знищення». До здійснення цих заходів відомством Гітлера залучалися чотири так звані ейнзатцгрупи по 1200 осіб у кожній. У їхнє розпорядження було передано дев'ять охоронних дивізій, тобто по три на кожну групу. Незважаючи на те, що охоронні дивізії були регулярними частинами вермахту, вважалися його резервом, їхнє головне призначення було: боротьба проти партизан, охорона комунікацій, воєнних об'єктів і забезпечення діяльності військово-господарських органів вермахту і окупаційної влади. Кожна така дивізія налічувала до трьох—п'яти піхотних дивізій і одного—трьох поліцейських батальйонів, у розпорядженні яких були моторизовані й артилерійські підрозділи. Командуванню ейнзатцкоманд надавалося право одноосібно вирішувати — спалювати чи ні села, знищувати чи евакуювати їхніх мешканців, прирікаючи на рабську працю.

Про те, як зреагували на це мільйонні маси населення тимчасово захоплених ворогом територій радянських республік, у тому числі й України, свідчать зізнання самих окупантів. Так, приміром, один із німецьких дослідників Б. Хольмстон писав: «Цифри, жахливі цифри втрат — це історичне свідчення партизанської мінної роботи». **Лише 1943 року партизанами було підірвано на мінах 3688 залізничних ешелонів, що зменшило пропускну спроможність ворожих комунікацій на Правобережжі та в західних районах України на 72 відсотки. В цьому левова частка такого успіху належить Чернігівсько-Волинському з'єднанню двічі Героя Радянського Союзу О. Федорова. А нині з легкої руки таких, як автор згаданої статті, намагаються паплюжити заслуги покоління воєнних років, тим самим догоджаючи заокеанським послідовникам мрії Гітлера про «світове панування».**

Своїми бойовими діями, особливо починаючи із середини 1943 року, партизанські загони під керівництвом Українського штабу партизанського руху, за підрахунками німецького історика Г. Кюнріха, які базуються на німецьких статистичних даних, відволікли на себе до десятої частини німецьких військ, що діяли на території України, де **гітлерівське командування на боротьбу з партизанами змушене було залучити в цілому до 25 дивізій вермахту, тобто десяту частину військ, що діяли в Україні, понад 327500 солдатів і офіцерів СД й поліції, майже 500 тис. допоміжних військ**.

Відволікаючи своїми ударами по ворожих комунікаціях та інших об'єктах противника, партизанські формування України, в тому числі й Чернігівщини, надавали не лише істотну бойову допомогу регулярній армії, а й самі ставали господарями значних територій Українського Полісся, що полегшувало просування радянських військ цією зболоченою лісистою територією на захід. Цей подвиг у роки Великої Вітчизняної війни наслідували тисячі радянських воїнів-українців на фронті, мирних мешканців і партизан спалюваних окупантами сільських районів Білорусі, РРФСР і України.

Змалювавши звірства окупантів на Чернігівщині, автор статті забув навіть згадати про людину-легенду, розіп'яту на хресті за заклик до боротьби проти середньовічних варварів, і про те, що з гаслом: «За свободу, рівність і братерство народів» закликав радянських людей їхній бог — колективний розум — і переміг, незважаючи на страшну долю, що їм і на українській землі готували сучасні варвари — гітлерівські нацi-фашисти, які мріяли після легкої і швидкої перемоги використати багатства першої в історії соціалістичної держави для завоювання світового панування. Однак у цій нерівній боротьбі, незважаючи на величезні втрати і жертви, перемогу здобув колективний розум населення України, що піднялося на нерівний бій на всій території, який розпочався з перших боїв українських прикордонників.

Начальник штабу вермахту Ф. Гальдер уже 24 червня 1941 р. писав: «Ознак оперативного відходу противника поки що немає... Мали місце випадки, коли гарнізони дотів підривали себе разом з дотами, не бажаючи здаватися в полон», а автор «Чорного понеділка» докоряє партизанським командирам, що вони почали бій проти поліцейського гарнізону Корюківки з благородною метою врятування ув'язнених мирних мешканців, і це їм удалося, як удалися й інші, поставлені їхнім командиром завдання. Такий супротив чинив український народ, незважаючи на звірячі розправи, чинив повсюди на своїй землі, що підтверджують відверті висловлювання насамперед самого Гітлера, котрий уже 18 жовтня 1942 р. у спеціальному наказі змушений був визнати: «Цей вид бойової діяльності, що зветься партизанською війною, уже починаючи з останньої зими, завдав дуже тяжких втрат боєздатності наших військ».

■ ■ ■

На величезних просторах від Дніпра до Буга уже не партизани, а самі окупанти ставали наче в оточенні зростаючих партизанських сил.

■

Партизанською зоною стало міжріччя Десни і Дніпра, населення якого, незважаючи на звірства окупантів, не припиняло надавати посильну, хоча й ризиковану, допомогу партизанському з'єднанню Попудренка. Великий звільнений від окупантів район утворився в трикутнику Новоград-Волинський—Ковель—Київ—Житомир, були звільнені від окупантів північні райони Волині й Рівненщини, з-під контролю окупантів окупаційної влади випали значні території в районах Проскурова, Шепетівки, Славути.

На величезних просторах від Дніпра до Буга уже не партизани, а самі окупанти ставали наче в оточенні зростаючих партизанських сил. Начальник поліції безпеки та СД в Україні повідомляв у Берлін: «Партизанський рух набув таких масштабів, що значна частина областей потрапляє під контроль і панування партизан».

За даними оперативного відділу УШПД, 1943 р. активні бойові дії в тилу противника вели 46 великих партизанських з'єднань і 1993 загони та диверсійні групи, які 1943 р. вивели зі строю до 300 тис. ворожих солдатів, офіцерів і їх прибічників, а загалом за роки бойових дій у тилу нацi-фашистських окупантів в Україні 100 тисячами партизанів було виведено із строю до 469 тисяч солдатів і офіцерів ворога, завдано збитків ворожим комунікаціям і розгромлено 467 гарнізонів противника, захоплено з боєм і утримано до підходу радянських регулярних військ 139 районних центрів, селищ міського типу та залізничних станцій.

І ще, що варто було б знати авторові статті і редколегії газети і підкреслити цим героїзм та самовідданість населення — те, що й після скоєних гітлерівцями звірячих розправ населення Чернігівщини продовжувало надавати всіляку підтримку своїм партизанським формуванням, аж до самого її звільнення.

Поставши перед дилемою — здатися на милість окупантам, які готували народам Радянського Союзу фізичне знищення, чи обрати рабську працю на рідній землі і на чужині, мирне населення Чернігівщини, всупереч бажанню поставленого автором «Чорного понеділка» завдання, обрало шлях боротьби.

А у Полтаві з кранів тече... мінералка

Як показують лабораторні дослідження, вода, що тече з кранів у полтавських квартирах, за складом є столовою мінеральною. Це підтверджує і заступник генерального директора обласного виробничого підприємства «Полтававодоканал» Євген Гудименко:

— Воду беремо з глибини 637—860 метрів і трохи хлоруємо (так передбачено технологією), оскільки в трубопроводах завдовжки понад 700 кілометрів чимало бактерій. Якість очищеної води досить висока, цьому сприяє і... зупинка деяких промислових підприємств, через що вдається витримувати санітарні вимоги. До слова, полтавську питну воду нещодавно було визнано найкращою в країні, хоча, за твердженнями науковців з Української медичної стоматологічної академії, через надто високу мінералізацію її споживання нерідко призводить до жовчокам'яної хвороби і захворювання нирок. А загалом найгостріша проблема пов'язана із втратами води, оскільки сантехніка в більшості будинків зношена. А запаси її хоча й великі, однак не безмежні.

Якщо в обласному центрі з питною водою великих клопотів немає, то в районних містах і селах її якість, м'яко кажучи, залишає бажати кращого. Адже третина проб, узятих із колодязів, показала: вміст нітратів у ній перевищує припустиму норму в 10—15 разів! Таку воду навіть після кип'ятіння вживати ризиковано. Водне господарство Полтавщини — це не лише 220 тисяч колодязів та підземні озера, а ще 145 річок, водосховища, найбільше з яких — Кременчуцьке — постачає водою Кременчук і Комсомольськ. Для населення цих багатотисячних міст якість питної води останнім часом, передусім улітку, перетворилася на проблему номер один. Та її розв'язання дедалі зволікається. Мало того, в Кременчуцькому районі 11 населених пунктів, до яких питну воду завозять. Багато водойм забруднено біогенними речовинами, вони замулені й потребують розчищення. Однак на природоохоронні заходи з держбюджету майже не надходить коштів. Зате є програми збереження водних ресурсів. І державна, і регіональні. Остання, наскільки це можливо, фінансується із обласного бюджету. Єдине, що може втішити, так це те, що якість води у водоймах протягом останніх років стабілізувалася і не погіршується.

Україна серед інших країн Європи найменше забезпечена прісною водою, а на Полтавщині на одну особу в середньому на рік припадає тисяча кубічних метрів води (це 11-й показник по країні). Проте доки про нестачу її запасів не йдеться. А що робити тим, хто хоче споживати чисту, якісну воду — будь-де: в місті чи в селі? Фахівці радять користуватися водоочисними фільтрами. Та зрозуміло, що це по кишені аж ніяк не всім. А без води, як у відомій пісенці, і ні туди, і ні сюди...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область

ДОСВІД

Дорога до «Світоча» — без вибоїн

Реорганізація Львівської кондитерської фірми «Світоч», яка відбулася завдяки потужним інвестиціям, дала змогу розвинути та вдосконалити діяльність низки важливих ланок виробництва якісної продукції. Серед таких «стратегічних» структур — дистрибуційний центр.

У приміському селі Малехові давно дістав прописку велетенський комплекс складських приміщень, котрі нині купують або беруть в оренду нові господарі. Значну частину їх придбала кондитерська фірма. Нині територія розташованого тут дистрибуційного центру разюче відрізняється від довколишнього доволі занедбаного середовища. До слова, вибоїни на асфальті завершуються там, де розпочинається «Світоч».

Начальник зміни Ярослав Конкович провів для нас екскурсію у... нову реальність, яка хоч і опосередковано, та все-таки істотно впливає на якість продукції знаменитої кондитерської фірми, яка, попри конкуренцію, залишається лідером в галузі. Вочевидь, завдяки тому, що дуже вдало пов'язує традиції і новації. До обох компонентів цього тандема голова правління фірми «Світоч» Андрій Тавпаш ставиться, як ревний батько до дітей.

Цього разу Андрій Іванович запропонував відвідати саме дистрибуційний центр, щоб на власні очі побачити нові віяння виробництва із понад 120-річною історією. У центрі розміром у кілька футбольних полів можна й заблукати без супроводу. Приміщення готували за європейськими стандартами, вклали в його ремонт і обладнання значні кошти. До слова, одна відома львівська будівельна фірма оганьбилася, бо використовувала не ту марку цементу під час бетонування підлоги, і довелося розірвати з нею контракт. Нині підлога — гладенька, міцна і здається стерильною. Стіни — світлі і теж гладкі. У комплексі розташовані сучасні офіси, лабораторії, побутові приміщення, кімнати для водіїв. Опалювально-вентиляційні системи підтримують сталий температурний режим, спеціальні бактерицидні лампи забезпечують зберігання продукції відповідно до санітарних норм.

Сировину і готові кондитерські вироби зберігають на спеціальних конструкціях, кожна коробка має свою «електронну адресу». Після оформлення замовлення її швидко знаходять і відвантажують. Таку адресу має й сировина, яка після відповідного контролю надходить на виробництво. «Серцем» дистрибуційного центру можна назвати лабораторії, які займаються фізичним та хімічним дослідженням сировини, готової продукції, пакувальних матеріалів. Трапляється, після «вердикту» лабораторій сировину повертають постачальнику, якщо її параметри не сповна відповідають вимогам якості. Навіть найменші відхилення від норм — неприйнятні. У лабораторіях зберігають усі взірці готової продукції до кінця терміну їх реалізації. Отже, на випадок якоїсь рекламації можна відстежити в зворотному напрямку увесь процес виготовлення того чи іншого виробу.

Чи трапляються нині рекламації, повернення «браку»? — цікавлюся в Андрія Тавпаша. Таке буває, але винятково з вини реалізаторів, які, приміром, можуть виставити на пекуче сонце шоколад і він, певна річ, «посиве». Навідавшись до лабораторій, споживачі й реалізатори мають змогу переконатися, що вини «Світоча» тут немає. Створення дистрибуційного центру дало можливість забезпечити потреби України у виробах «Світоча» й «Нестле», зберігати їх у найкращих умовах, упровадити якісно нові принципи складування, зберігання і врешті — обслуговування покупців.

На подвір'ї ми побачили кілька машин. Про чергу й мови немає. «Фуру» завантажують упродовж кількох годин і вона вирушає за графіком — без найменшої затримки. Продукцію розвозять по Україні й державах СНД. Траплялося, розповідають водії, спритні злодії на ходу відкривали дверцята причепа й перевантажували продукцію у своє авто, але то вже проблеми транспортної організації. Кожен відповідає за своє. Транспортування й реалізацію продукції здійснюють окремо — на договірних засадах зі «Світочем».

Фірма подбала про належні умови праці: в побутових приміщеннях є санітарно-побутове устаткування. У одному з них ми застали водіїв, що саме збиралися в дорогу і перед виїздом пили каву.

— Щасливої дороги — без вибоїн і пригод! — побажав їм Андрій Іванович Тавпаш.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Голос України

Рятівний круг від «Укрзалізниці»

Приїзд на Луганщину на початку лютого Міністра транспорту України Георгія Кірпи укотре додав луганським тепловозобудівникам оптимізму. Міністр підтвердив зацікавленість уряду у співробітництві холдингової компанії «Луганськтепловоз» із залізничниками й націлив колектив на подальше виконання державної галузевої програми зі створення тепловозового рухомого залізничного транспорту.

По суті, він дав відповідь на головне запитання, яке так хвилює сьогодні тепловозобудівників: стратегія Міністерства транспорту й «Укрзалізниці» стосовно луганського локомотивного виробництва не змінилася і обіцяє реальну перспективу. Іншими словами, залізничники залишаються головними замовниками тепловозобудівників, вкладаючи таким чином свої інвестиції у розвиток їхнього виробництва.

Генеральний директор холдингової компанії «Луганськтепловоз» Віктор БИКАДОРОВ

Курс — на приміський транспорт

У 2002 році «Луганськтепловоз» відправив на залізницю 6 составів електропоїздів і 3 састави дизель-поїздів. Ця кількість, зрозуміло, аж ніяк не відповідає реальній потребі «Укрзалізниці» в таких машинах. На думку фахівців заводу, залізниця потребує приблизно 150 вагонів на рік. Її парк фізично й морально застарів, потребує заміни. Відверто кажучи, російські електрички обійшлися б залізничникам дешевше, але Георгій Кірпа, який очолював на той час «Укрзалізницю», міркував інакше: треба мати своє виробництво, вкладати кошти у свою економіку, сприяти розвитку вітчизняного інтелектуального потенціалу. Ось чому всі погляди і сподівання були звернені на луганських тепловозобудівників. Перед ними поставили конкретне завдання: створити українські дизель- та електропоїзди приміського призначення.

Слід зауважити, що майже до 2000 року «Луганськтепловоз» переживав дуже скрутний період. Незатребуваність продукції послабила економічне здоров'я колишнього радянського монополіста. Виробництво майже завмерло. Але треба віддати належне керівникам заводу, вони не розгубили провідних спеціалістів і конструкторів. Майже всі ці десять важких років люди були зайняті розробками сучасних моделей залізничного транспорту.

У заводському цеху «Луганськтепловоза» — електрозварники Віра і Микола Бойки

Щоправда, відсутність коштів багато в чому уповільнювала цей процес, але вже перші інвестиції «Укрзалізниці» дали можливість для інтенсивнішої роботи. За два останніх роки на заводі створено кілька нових машин, що відповідають європейським стандартам.

Донецькими і львівськими залізничними магістралями сьогодні курсують сучасні луганські дизель- і електропоїзди, а конструктори продовжують розробку нових технологій і модернізацію експлуатованих машин. Наприклад, на Південно-Західній залізниці, у Фастові, завершується поточний ремонт електрички, що пройшла певний пробіг. В ході експлуатації з'явилися зауваження і пропозиції залізничників. Висловили свою думку й керівники локомотивних служб депо, що експлуатують луганську техніку.

Спільно з «Укрзалізницею» тепловозобудівники розробили план модернізації й поліпшення експлуатації наявних машин. Ці самі пропозиції враховуються й під час випуску нової продукції. Отже, по суті, кожна електричка, що вийшла із стін заводу, не схожа на раніше випущену. Вона сучасніша й досконаліша.

Правду кажучи, фінансовий результат холдингової компанії поки що невисокий, прибутку для розвитку виробництва все ще немає і оборотних коштів, як і раніше, не вистачає. Проте виробничі темпи завод не знижує й сподівається нинішнього року їх значно наростити. Але це знову-таки залежатиме від «Укрзалізниці», точніше — від її замовлень. На 2003 рік Георгій Кірпа пообіцяв замовити не менш як 100 вагонів. Для стабільного фінансування локомотивного виробництва «Укрзалізниця» пішла на відкриття ще однієї кредитної лінії, що дуже важливо для заводу.

Поставка у 2003-му стосуватиметься не тільки електропоїздів, а також електричок змінного й постійного струму, дизель-поїзда з локомотивною тягою і ще дослідного зразка дизель-поїзда с асинхронним приводом харківського заводу «Електроважмаш» і запорізького заводу «Преобразователь». Строк «Укрзалізниця» виставила жорсткий: у липні штатний дизель-поїзд (тобто з двома дизелями) має бути виготовлений і до кінця року пройти увесь комплекс випробувань. Це важка робота, якщо врахувати ту обставину, що з новим асинхронним приводом «Електроважмашу» заводчани працювали вперше. Цілком природно, що під час створення такої складної машини, як дизель-поїзд, важко обійтися лише одним дослідним зразком. Сьогодні він продовжує проходити випробування, а тепловозобудівники водночас працюють над створенням ще одного зразка — з імпортною дизель-генераторною установкою. Одне слово, нинішнього року з'явиться ще один зразок штатного дизель-поїзда, який вирізнятиметься поліпшеними не тільки характеристиками, а й дизайном. Принципова відмінність від «первістка» — в конструкції рами моторного вагона. Дизельний відсік між кабіною машиніста й пасажирським салоном тепер буде відсутній, що, у свою чергу, збільшить розміри вагона, а отже, і його місткість. До речі, таких розробок ні в Україні, ні в країнах СНД ще не було, тож луганчани в цьому плані будуть перші і, можливо, зможуть конкурувати із західними виробниками. Якщо «Укрзалізниця» найближчим часом не змінить свою інвестиційну політику.

Співробітничати означає довіряти одне одному

За завданням «Укрзалізниці» тепловозобудівники сьогодні проектують маневровий тепловоз. Завдяки замовленням залізничників (а вони становлять 75 відсотків усього виробництва) у 2002 році вдалося наростити обсяг продукції майже на 50 відсотків. Хоча, щиро кажучи, економічного добробуту заводу це не принесло з тієї простої причини, що таке навантаження для величезного виробництва надто мале. Враховуючи потужність обладнання, чисельність персоналу та його фахову підготовку, підприємство може стати прибутковим лише в тому разі, якщо матиме замовлень щонайменше на 300 млн. грн. на рік.

Новенькі пасажирські вагони цілком відповідають європейським стандартам

— На жаль, ми поки що не можемо похвалитися тим, що ціни наших машин нижчі від зарубіжних аналогів, —каже голова правління-генеральний директор холдингової компанії «Луганськтепловоз» Віктор Бикадоров. — Але залізничники йдуть на витрати, готові заплатити більше, й ми вдячні їм за таку підтримку. Вони розуміють наші проблеми. Скоротити за нинішніх умов адміністративні витрати нам поки що не вдається, оскільки тривають підготовка виробництва, роботи з проектування нових машин. Уже сьогодні нам бракує конструкторів, технологів, техніки. На щастя, керівники «Укрзалізниці» йдуть нам назустріч.

До речі, Віктор Петрович Бикадоров за першої-ліпшої нагоди любить повторювати: «Укрзалізниця» — наш генеральний замовник, наш головний інвестор, наш вірний партнер». Говорить не задля красного слівця. Приводом для такого компліменту стала довгострокова програма співробітництва, яка піде на користь і тепловозобудівникам, і залізничникам. Причому йдеться не тільки про створення нових машин.

Після модернізації — наче новенькі!

Ремонт рухомого складу — це робота не за профілем холдингової компанії. «Луганськтепловоз» створює, будує залізничний транспорт, але оскільки має можливість продовжити строк служби машин, тому й не відмовляється цим займатися. І проводить не просто ремонт — модернізацію. Торік, наприклад, за замовленням «Укрзалізниці» модернізували 10 тепловозів. Така робота під силу тільки холдинговій компанії. Адже її фахівці проектували, створювали тепловози й знають, який у машинах закладено ресурс. Якщо строк служби тепловоза становить від 20 до 25 років, то, за розрахунками конструкторів, кузов з рамою можуть експлуатуватися 40 років, залежно від технічного стану.

— Під час ремонту, — розповідає Віктор Бикадоров, — ми робимо заміну вузлів, що зазнали конструктивних змін. Здійснюється глибока модернізація. Якщо тепловоз старішої конструкції, то він йде з заводу повністю оновленим: із сучаснішим приводом, з новою схемою електропередачі, допоміжним обладнанням. Замовнику такий капітальний ремонт обійдеться дорожче, зате він отримає надійну машину. Адже ми не застосовуємо технологій, скажімо, наварювання, переобробки, перетачування тощо. Ми ставимо зовсім нові вузли й таким чином даємо тепловозам друге життя.

Сьогодні керівництво «Укрзалізниці» й «Луганськтепловоза» обговорюють перспективу модернізації рухомого залізничного транспорту на території холдингової компанії. Прогнозується, що гостра потреба в модернізації й удосконаленні рухомого складу виникне на початок 2005 року. В Росії, наприклад, над цією проблемою вже замислилися й цілком можливо, що по допомогу будуть змушені звернутися до луганських локомотивобудівників. Адже в основному їхні машини рухаються російськими залізничними магістралями і вже потребують ремонту, модернізації та повної заміни на нові.

Не відмовляються від луганських машин і в Німеччині. Щоправда, після об'єднання країни німецький уряд прийняв рішення радянські тепловози зі своїх магістралей зняти, а експлуатувати західнонімецькі, шведські тощо. Але потім прагматичні німці подумали, зважили: луганські тепловози не гірші й при цьому дешевші, чи не вигідніше провести їхню модернізацію й залишити на залізниці? Нових машин вони на «Луганськтепловозі» не замовляють, а ось запасні частини до тепловозів попит мають. За даними Віктора Бикадорова, в Німеччині сьогодні працюють близько 800 локомотивів.

Отже, луганські тепловози ще довго курсуватимуть на залізницях Заходу.

І все-таки тепловозобудівний

Нинішнього року портфель замовлень «Луганськтепловоза» складається так: 60% в обсязі виробництва — це випуск транспорту приміського призначення (електро- й дизель-поїзди), 30% пов'язано з тепловозобудівним виробництвом, 10% — з випуском запасних частин, трамваїв тощо. Стосовно ж модернізації рухомого складу, то замовлень поки що мало: лише 2—3%. Як очевидно, свій подальший курс холдингова компанія взяла на розвиток виробництва транспорту приміського призначення й сьогодні він є головним. Проте завод не збирається змінювати свою назву. Перспективи тепловозобудування ще є, нових конструкторських розробок і технологій достатньо. Луганські тепловози нині купують Іран і Сирія. До речі, в машинах, виготовлених для іранців, поставлено обладнання з розряду ноу-хау заводських «кулібіних», яке поки що не застосовується на жодному тепловозобудівному виробництві світу.

Перед «Луганськтепловозом» нинішнього року стоїть завдання стати незбитковим виробництвом. Без «рятівного круга» «Укрзалізниці» досягти цієї мети буде непросто.

Алла АНТИПОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Свій подальший курс холдингова компанія взяла на розвиток виробництва транспорту приміського призначення

Європа прямує на схід. За газом

За повідомленнями офіційних джерел, сьогодні в Києві має відбутися тристороння зустріч зі створення міжнародного газотранспортного консорціуму, в якій візьмуть участь представники Росії, України та Німеччини. Коли досі один з майбутніх учасників проекту — німецький концерн «Рургаз» — досить стримано коментував можливості його реалізації, то нині його фахівці й аналітики дедалі більше кажуть про важливість і перспективність спільної експлуатації газопроводу, що постачає російський газ територією України. А особливо — про вигоди для всіх учасників проекту, і для Старого Світу зокрема.

Поступ цивілізації, з усіма наслідками, що з нього випливають, дедалі більше змушують Європу замислитися над запитанням: що буде з екологією континенту? Тому дебати про збереження довкілля тісно пов'язані з проблемами забезпечення енергією, зокрема природним газом.

Аргументи за його використання надзвичайно серйозні: адже він не лише рентабельний, а й екологічно чистий, оскільки у разі використання газу значно менше шкідливих викидів у атмосферу порівняно з нафтою чи вугіллям. Зокрема, переважна більшість атомних станцій працюють на природному газі. Та й розпочате десять років тому витіснення з приватних європейських квартир і будинків солярки як опалення ще не завершилося. Прогнози про використання газу споживачами передбачають збільшення його на два-чотири відсотки щороку. Експерти вважають, що його частка в енергопостачанні Європи зросте протягом наступного десятиліття на 50 відсотків.

Тому старий континент робить ставку на природний газ і рветься на його ринки. Зокрема, на німецький — другий за величиною в Європі. Уряд федеративної республіки має намір щороку збільшувати збут газу на третину. Жоден інший користувач енергією не обіцяє таких прогнозів зростання. На газовому ринку Німеччини нині працює понад 800 підприємств, насамперед міських фірм, які пропонують газ. Але справжні господарі ринку — кілька концернів, які постачають його регіональним і місцевим компаніям. А домінує над ними «Рургаз», якому належить понад 57 відсотків ринку. Для порівняння: друга за величиною німецька фірма «Вінгаз» (Wingas) володіє 14,4 відсотка.

Втім, енергетика й такі стратегічні питання, з яких джерел надходять енергія і тепло, як вони гарантовані в майбутньому, — це, як і раніше, належать до сфери політики. Політики європейської, але насамперед національної. Тому сторінка «Рургазу» в Інтернеті дедалі частіше надає місце повідомленням про ситуацію, що складається з розвитком проекту створення міжнародного газового консорціуму з участю Росії, України та Німеччини. Найбільший торговець природним газом у ФРН обіцяє у майбутньому добре обігрівати оселі німецьких громадян, зокрема, рекламуючи це й у такий спосіб: «Проект транзиту газу через Україну просувається», «Російський міністр енергетики відвідає «Рургаз». Пересічний громадянин, читаючи про такі хороші перспективи, сподівається, що мерзнути в холодні зими не буде.

Та фахівці знають, що за такими повідомленнями криється гра в покер навколо газових резервів у країнах колишнього СРСР. Запаси газу Північного моря в Норвегії, Великобританії і Голландії закінчаться наприкінці цього або в наступному десятилітті. Лише Норвегія може ще збільшити видобуток природного газу. Великобританія за три роки ввозитиме його більше, ніж видобуватиме. Тоді все залежатиме від хороших контактів на сході. Вже й Китай спрямовує надії на швидкий прогрес у видобутку газу в Росії, Казахстані й Туркменистані і планує спорудження газопроводу з тим, щоб вгамувати енергетичний голод величезної країни.

На перший погляд у Німеччини хороші позиції. «Рургаз», єдиний іноземний концерн, який має п'ять відсотків російського газового монополіста «Газпрому» — найголовніший гравець регіону в майбутньому. Голова директорату «Рургазу» Буркгард Бергман — член його спостережної ради. Але не так уже і спокійно в цій гавані, бо найбільша газова компанія має не менш сильних конкурентів: їй постійно наступають на п'яти «Газ де Франс» і «Брітіш Газ». Саме це змусило «Рургаз» — найбільшого в країні постачальника газу — піти на злиття зі ще одним сильним гравцем на німецькому ринку — найбільшою приватною енергетичною компанією «Е. on.». Нині цей дует має намір скористатися всіма можливостями найсильніших — заволодіти європейським газовим ринком. Хоч «Рургаз» майже не має власних джерел природного газу, але він володіє довгостроковими угодами про його поставки. Найважливішою інвестиційною сферою має стати реалізація газопровідних проектів — така стратегія цього гіганта. А найбільшим стане спорудження запланованого разом з російським «Газпромом» газопроводу протяжністю 1200 кілометрів через Балтійське море.

Але компанія прагне просуватися й далі на схід. В Україні «Рургаз» планує очолити концерн, який здійснив би санацію застарілої газотранспортної системи й потім експлуатував би її.

Аналітик у цій галузі Штефан Вульф прогнозує альянсу успіх: уже цього року «Е. on.» збільшить оборот у сфері енергетики на 4,5 млрд. євро. Ще два роки тому він становив лише половину цієї суми. В майбутньому компанія має намір щороку інвестувати в «Рургаз» від шести до восьми млрд. євро. Так забезпечуватиметься конкурентоспроможність концерну на міжнародному ринку.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Для початку ввімкнути світло...

Глава військової адміністрації США в Іраку відставний генерал Джей Гарнер учора вранці приїхав до Багдада з Ен-Насирії. Він має намір відкрити штабквартиру тимчасової адміністрації та інспектувати міську електростанцію і водозабір.

Нині в центрі уваги — відбудова Іраку і доля його нафтових свердловин. Так, британська газета «Файненшел таймс» спробувала знайти відповідь на запитання, хто тепер здійснює централізований контроль за іракськими нафтовими та газовими родовищами. Як з'ясувалося, загальне управління фактично захопили не уповноважені на це прибічники самопроголошеного мера Багдада колишнього емігранта Мохаммеда Мохсена Зубайді. Будинок міністерства нафти Іраку зайняв так званий Координаційний комітет при міністерстві нафти на чолі зі ставлеником Зубайді Феллахом Хаваджою. Саме ця людина надала американцям списки тих працівників колишнього міністерства, які співробітничали з Хусейном, і саме з його дозволу колишні іракські функціонери можуть потрапити на свої робочі місця у міністерстві.

Поки що США розраховують на довготермінову військову присутність в Іраку. В розпорядженні Пентагона будуть чотири військові бази. На думку спостерігачів, такий перебіг подій може спричинити занепокоєння у країнах Близького Сходу, які наполягають на тому, щоб американці якнайшвидше залишили Ірак.

Яна СТАДІЛЬНА.

Борис Березовський дестабілізує Росію

Старт президентської та парламентської кампанії в Росії почався з убивства депутата Державної думи Сергія Юшенкова. Його смерть кваліфікуються органами московського правопорядку як «політичне вбивство».

По суті, в Росії склалася інерційна ситуація, в якій усі ролі розписано, а місця в парламенті і в Кремлі визначено. Проте саме такий політичний сценарій і не задовольняв тих, хто об'єктивно зацікавлений у дестабілізації російського суспільства. Серед найпослідовніших противників Володимира Путіна в Росії називають опального олігарха Бориса Березовського, котрий мешкає в еміграції у Лондоні. Після того, як Борис Абрамович не зумів знайти собі союзників серед комуністів, Геннадій Зюганов навідріз відмовився від фінансової допомоги олігарха, а Генпрокуратура добилася від судових органів Великої Британії початку екстрадиції Березовського, він вирішив створити в Росії власну партію. Йому вдалося привернути увагу депутатів Держдуми Віктора Похмелкіна, Сергія Юшенкова та Володимира Головльова, котрі погодилися стати співзасновниками «Ліберальної партії». Мало того, на економічному форумі, що відбувся в Лондоні, Борис Березовський зустрічався з Сергієм Юшенковим. Проте потім керівництво партії «за порушення статуту» виключило Бориса Березовського зі своїх лав, але при цьому не повернуло олігарху 5,5 мільйона доларів, які він спонсирував на створення низових партійних організацій. Цікаво, що депутата Володимира Головльова у серпні 2002 року також було вбито.

Але не тільки ця версія причини вбивства депутата Юшенкова «гуляє» Москвою. Сергій Юшенков був головою громадської комісії з розслідування вибухів будинків у Москві, Краснодонську і так званих «навчань» у Твері. Він вважав, що організаторами цих терактів могли бути російські спецслужби, щоб у такий спосіб дати змогу постєльцинівському політичному режимові «закрутити гайки» і згорнути демократичні процеси в Росії.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Залишилися без свят

З огляду на серйозність епідемічної ситуації, спричиненої спалахом нетипової пневмонії (СОРС) у Китаї, уряд країни ухвалив рішення скасувати цього року традиційні семиденні першотравневі канікули. Як оголосив на прес-конференції у Пекіні заступник міністра охорони здоров'я Гао Цян, громадяни КНР можуть відпочити в нинішньому році лише один день — безпосередньо Першого травня.

— Незважаючи на те, що відміна святкових канікул, які ще називають «золотим тижнем», може завдати серйозних збитків туризмові в Китаї, здоров'я народу важливіше, — заявив Гао. Занепокоєння влади має цілком очевидне підгрунтя: на початок цього тижня кількість тих, хто захворів на СОРС у континентальній частині КНР, перевалила за 1800 осіб (більшість із них у провінції Гуандун — понад 1300). У столиці КНР Пекіні за станом на минулу суботу було зареєстровано 346 випадків захворювання і понад 400 «підозрілих» випадків, кількість жертв інфекції сягнула 18. Це значно перевищує дані, що їх надавали китайські офіційні особи ще минулого тижня. Гао Цян коментував причини значного зростання статистичних цифр щодо СОРС у Пекіні, пояснюючи все раптовістю епідемії (перші жертви у столиці були вже на початку березня), новизною цього захворювання у світовій практиці, а також відсутністю між лікарнями Пекіна обміну інформацією про епідемію, що стало причиною неповної та неточної статистики (в Пекіні 175 лікарень, підпорядкованих різним відомствам). Заступник міністра визнав, що і Міністерство охорони здоров'я, як виявилося, було недостатньо готове до таких надзвичайних ситуацій.

А нині муніципальна влада всіма силами намагається поліпшити становище і водночас «врятувати обличчя», проводячи дезинфекцію всього, що тільки можливо, щодня надаючи мешканцям Пекіна по 100 тисяч пляшок китайського лікарського відвару для профілактики СОРС, організувавши «гарячу» телефонну лінію тощо. Якщо хто і виграв у обстановці, що склалася, то це виробники лікарських засобів та вітамінів, які пекінці скуповують цілими коробками. Вперше за багато років спостерігаються дефіцит і навіть черги.

Китайський уряд закликав владу різних рівнів та медичні установи доповідати і оприлюднювати всю інформацію про ситуацію з поширенням епідемії СОРС «чесно, точно і негайно» і суворо попередило, що кожного, хто намагатиметься приховати ці дані або затримати їх публікацію, буде серйозно покарано. З 21 квітня зведення про стан із СОРС у Китаї публікуватимуть щоденно, а не щоп'ятого дня, як це було досі. За справу взялася керівна і спрямовуюча сила: ЦК Компартії Китаю провів нараду під керівництвом Генерального секретаря ЦК КПК і Голови КНР Ху Цзиньтао для обговорення питання про подальше посилення контролю над серйозним гострим респіраторним синдромом. На нараді було зазначено, що контроль над СОРС має важливе значення не лише для здоров'я та безпеки життя народу, а й також загалом для ситуації у галузі реформи, розвитку та самої стабільності Китаю.

Ольга ТАНАСІЙЧУК,
власкор Укрінформу в Пекіні
(спеціально для «ГУ»).

ФОТОФАКТ

Понад мільярд католиків і протестантів у Європі, Азії, Америці та Австралії відсвяткували Великдень. Після богослужіння на площі Святого Петра Папа Римський Іоанн Павло II звернувся до віруючих зі святковим посланням «Urbi et orbi» («Місту і світу»), благословивши їх 60 мовами. Папа говорив про жертви воєнних конфліктів, у тому числі й про іракський. Його слова «Мир Іраку!» всі, хто зібрався на Ватиканській площі, вітали оплесками.

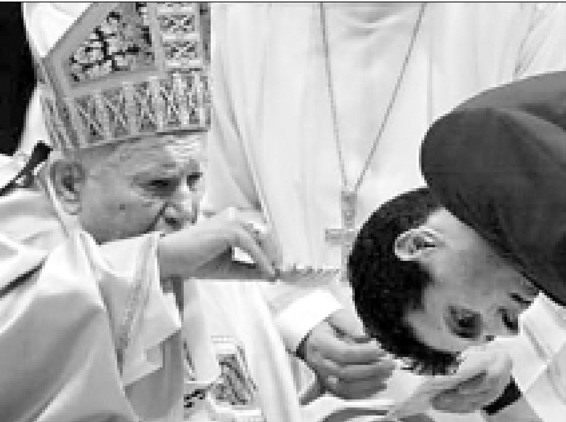

Фото АП.

Легенда про воду мертву і живу,
або Бувальщина про те, як вона зцілює тепер

Напади кашлю наздоганяли мене непередбачувано й зненацька, вдень і вночі, часом ніби вентилем перекриваючи подих. Несподівано застрибав тиск, перетворивши життя на постійну боротьбу з болячками. Найкращі лікарі лише руками розводили: жодних відхилень від норми... Хтось, співчуваючи, шукав причину в близькості Чорнобиля, а найкраща подруга, натякаючи на якийсь там мій вік, турботливо порадила частіше зазирати в ...паспорт, де стоїть дата народження. Лише колега, така собі завжди скептична столична штучка, для якої крок з міського асфальту є мало не катастрофою, безапеляційно вирекла: «Допрацювалася. В Конопківку! Тобі треба в Конопківку. Там — природа, вода і ...діжки з вуглекислим газом!»

Куди бігти, коли болить...

Коли болить, то добіжиш і до Конопківки. З'ясувалося, не така вже й далечінь: два десятки кілометрів від Тернополя. Назва села, яке розташувалося на мальовничих пагорбах — Подільських Товтрах, походить від імені колишнього власника навколишніх земель барона Яна фон Конопки, котрий володів ними наприкінці вісімнадцятого століття.

Той барон, без сумніву, був не лише освіченою людиною, а й допитливим краєзнавцем, коли врахувати, що неподалік Конопківки розташована подільська святиня — Зарваниця. Її цілюще джерело згадується у літописах уже з тринадцятого століття. Легенда розповідає про ченця, котрий, рятуючись від монголо-татарського набігу на Київ, опинився на галицькому Поділлі. Знесилений, голодний і спраглий, він заснув. У сні з'явилася Пречиста Діва Марія. Коли чернець прокинувся, поруч у росяній траві світилося прозоре джерело. Недужі люди, почувши про диво, приходили до джерела, пили цілющу воду й одужували.

Вочевидь, легенду знав барон фон Конопка. Він заснував невелику колонію німецьких і польських поселенців, якій дав родову назву, й, відкривши сірководневе джерело, започаткував у Конопківці бальнеологічну оздоровницю, у якій опікувалися своїм здоров'ям місцеві вельможі.

Тут біля мінеральних джерел, які залягають на різних глибинах — до однієї тисячі метрів, 15 років тому відкрито санаторій «Медобори» на 500 місць. У ньому для лікування і оздоровлення пацієнтів застосовується сірководнева вода — на зразок відомої «Мацести», натрійхлоридна йодобромна мінеральна вода, подібна до моршинської, і сульфатно-гідрокарбонатна торфогрязь.

Від рослини — до людини...

Небагатослівний лікар, вислухавши та вистукавши мене й, як і його столичні колеги, нічого не виявивши, «прописав»: прогулянки — багато, мінеральна вода —для вживання, суха вуглекисла й мінеральна ванни, спелеотерапія, масажі.

...Те, що моя колега назвала «діжкою», було й справді щось схоже до цієї посудини, але в сучасному виконанні — установка, оснащена пристроєм, який забезпечує надходження туди вуглекислого газу в потрібній концентрації за температури 37—40 градусів.

Приймати таке лікування надзвичайно приємно: сидиш у теплі, ніби в сухій сауні, лише щадливіший. Лікар пояснив, що в «діжку» подається вуглекислий газ, який, насичуючи організм, стимулює його активніше виробляти кисень. Крім того, в цю своєрідну «ванну» подається тепло. Під дією такого «коктейлю» з організму разом зі шлаками виділяється значна кількість рідини.

Учені, за результатами тривалих досліджень, дійшли висновку, що сухі вуглекислі ванни призначаються при гіпертензії та ожирінні. Вони сприяють оздоровленню бронхо-легеневої і серцево-судинної систем, нормалізують тиск та особливо корисні для гіпертоніків.

З якими тільки проблемами не приїжджають люди в «Медобори»: захворюваннями опорно-рухового апарату, хворобами кісток, м'язів, сухожиль, шлунково-кишкового тракту, серцево-судинної і легеневої систем, гінекологічними (запального характеру та безпліддя), ендокринологічними...

А як і чим їх лікують у «Медоборах»? Може, легенди про живу й мертву воду, про цілющі джерела не така вже й вигадка?

На коня!

Головний лікар санаторію Василь Іванович Мартинюк анітрохи не здивувався запитанню:

— Чому ж вигадка? Пам'ятаєте казки, які читали в дитинстві: «Покропив він царівну спочатку водою мертвою, а потім живою. І ожила вона...» Можливо, не так буквально, але дуже близько до правди. Скажімо, натрійхлоридна мінеральна вода — мертва вода, яка містить мінеральні компоненти. Вона застосовується при запаленнях шлунково-кишкового тракту та виразці. Сірководень — жива вода, активна, містить органічні компоненти: вона запускає моторику людини в дію, поліпшує обмін в органах і системах, спонукає організм виконувати належні йому функції.

Люди з прадавніх часів лікувалися мертвою і живою водою. Звичайно, тоді це було рівнозначне чуду, тому й легенди складалися, а джерела, з яких її брали, ставали святими місцями. В нашому краї чимало джерел з мінеральними водами. Місцеве населення з давніх-давен використовувало їх для лікування. Вчені впродовж десятиліть вивчали їх цілющі властивості, розробляли методики лікування. Тому можна сказати, що ми теж лікуємо й живою, і мертвою водою. Наш санаторій розташований в екологічно чистій зоні.

Наша стратегія — все-таки застосування природних лікувальних чинників. Пацієнти завдяки цивілізації і її продуктам дуже часто приїжджають з «букетами» захворювань: шлунково-кишкового тракту, спричиненими неправильним харчуванням, остеохондрозами. Звісно, можливо, сильнодіючий медичний препарат допоміг би їм швидше. Але питання в тому, чим вони лікуватимуться пізніше. Адже в такий спосіб хворобу можна лише притамувати. Наш організм — найдосконаліший механізм, спроможний впоратися з будь-яким захворюванням. Буває, що він теж потребує допомоги. Тут і постає запитання: як саме? Ми застосовуємо багатство навколишнього середовища: мінеральні води, рослинний світ, маємо власну пасіку й використовуємо бджолопродукти, що, з'ясувалося, може бути надзвичайно ефективним у лікуванні. Можна тривалий час вживати медикаменти для лікування органів дихання, а можна застосувати для цього інгаляції з вуликів чи спелеотерапію (солеву терапію). Активно пропагуємо та пропонуємо фіто- і ароматерапію. Коли пацієнт має в тому потребу, робимо парафінові й озокеритові аплікації.

Як лікувальний чинник використовуємо сульфатно-бікарбонатну торфогрязь, а також розмаїття навколишнього світу — різнотрав'я. Хіба не були вони для наших предків, котрі не знали медицини, «препаратами» для подолання недуг? То чому б і нам не використати їхній досвід, тим паче нині, коли організм перенасичений хімією...

Пацієнтів з неврологічними, серцево-судинними, а також захворюваннями опорно-рухового апарату реабілітують за допомогою особливої форми лікувальної терапії — іпотерапії (лікувальної верхової їзди). Це, звичайно, не панацея від усіх бід,

кажуть медики, але й спосіб лікування справді дивовижний. Його принципова відмінність у тому, що під час їзди верхи в роботу включаються практично всі групи м'язів тіла вершника. Причому це відбувається на рефлекторному рівні, оскільки, сидячи на коні й рухаючись разом із ним, пацієнт протягом усього сеансу інстинктивно прагне зберегти рівновагу, щоб не впасти, тим самим спонукає до роботи й здорові, й змінені хворобою м'язи.

«Вам і нащадкам»...

Це заповідав барон фон Конопка, відкривши природне джерело для лікування і оздоровлення. В «Медоборах», здається, лікують усі болячки, які вражають людину. Втім, не пускайте хворобу у свій організм, тим паче що захворюванню можна запобігти, приїхавши в санаторій для профілактики. Можна разом з дітьми, адже тут напрацьовано розроблену вченими методику їх лікування.

Крім того, в «Медоборах» можна провести конференцію, семінар чи ...фестиваль самодіяльної творчості. Адже тут і для відпочинку, і для роботи створено всі умови: кіноконцертний зал, телефонний зв'язок, приміщення для засідань, а після них — усе, що душа бажає для відпочинку та оздоровлення.

...Я позбавилася неприємностей зі здоров'ям упродовж половини терміну санаторної путівки. Коли ж трохи отямилася, то ніби й лікувати мені більше не було чого. «А ви придивіться, роздивіться навколо, — порадив лікар. — Хіба зашкодить масаж, приміром, чи ванна з мінеральною водою? Чи заняття в залі для лікувальної фізкультури? Спробуйте...»

Спробувала. З'ясовується, це таки приємно — жити, як у кіно: зранку прогулянка околицею, потім ручний і гідромасаж, ванна з мінеральною водою. Ну й коли ще вдома можна вибратися до лікарів і перевірити свої кісточки-суглобчики, які навіть попри найбільшу зайнятість, а перевіряти слід. Коли, звичайно, не хочеш мати в майбутньому проблем зі здоров'ям...

Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімках: головний лікар санаторію «Медобори» **Василь МАРТИНЮК**; бережи здоров'я... замолоду.

Лише результати

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 21-й тур.

19 квітня. «Арсенал» — «Чорноморець». 1:0. 3 500 глядачів. Гол: Апхазава, 28.

20 квітня. «Кривбас» — «Карпати». 2:1. 9 000. Римшин, 41, з пенальті, Рібейро, 86, з пенальті — Кабанов, 60.

«Волинь» — «Ворскла». 0:0. 8 000. На 80-й хвилині з поля вилучено лучанина Гончаренка (удар суперника ногою під час гри).

«Динамо» — «Оболонь». 5:3. 5 000. Рінкон, 8, 13, Федоров, 15, Шацьких, 39, Леко, 86 — Мазуренко, 59, Терещенко, 71, Продан, 80.

«Шахтар» — «Олександрія». 5:0. 20 000. Белік, 7, 75, Бахарєв, 26, Тимощук, 86, Лемос, 88.

«Металург» Зп — «Металург» Д. 0:1. 4 000. Деметрадзе, 8. На 71-й хвилині з поля вилучено донеччанина Яксманицького (два попередження).

«Таврія» — «Іллічівець». 0:0. 6 000.

«Металіст» — «Дніпро». 0:2. 8 000. Михайленко, 36, Матюхін, 88.

	В	Н	П	М	О
Шахтар	17	2	2	45—16	53
Динамо	15	4	2	47—14	49
Арсенал	13	5	3	42—15	44
Дніпро	13	4	4	31—15	43
Металург Д	12	4	5	28—18	40
Волинь	9	4	8	26—30	31
Кривбас	6	7	8	18—22	25
Таврія	7	3	11	22—33	24
Ворскла	6	3	12	15—32	21
Іллічівець	5	6	10	24—30	21
Карпати	5	6	10	20—26	21
Оболонь	5	6	10	21—28	21
Чорноморець	6	2	13	17—30	20
Олександрія	4	8	9	18—32	20
Металіст	5	4	12	11—28	19
Металург Зп	3	6	12	13—29	15

Бомбардири: Олексій Белік («Шахтар») — 16 м'ячів, Максим Шацьких («Динамо») — 15, Шалва Апхазава («Арсенал»), Олег Венглинський («Дніпро») — по 13.

Першість країни. Перша ліга. 24-й тур. «Арсенал» — «Динамо-2». 0:1. «Нафтовик» — «Зірка». 0:0. «Сталь» — «Миколаїв». 1:0. «Прикарпаття» — «Шахтар-2». 1:0. «Полісся» — «Карпати-2». 0:0. «Закарпаття» — «Борисфен». 1:0. «Сокіл» — ЦСКА. 1:2. «Спартак» — «Вінниця». 2:0. «Красилів» — «Система-Борекс». 1:0.

«Зірка» — 46 очок, «Динамо-2» — 45, «Борисфен» — 42, «Сталь» — 41, «Красилів» — 38, «Закарпаття», «Миколаїв» — по 35, «Нафтовик», «Шахтар-2» — по 32, «Вінниця», «Полісся» — по 31, ЦСКА — 30, «Арсенал» — 27, «Спартак» — 25, «Система-Борекс» — 23, «Прикарпаття» — 21, «Карпати-2» — 20, «Сокіл» — 19.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Чоловіки. Плей-оф. 1/4 фіналу. Перші матчі. 19 квітня. БК «Київ» — «Сумихімпром». 107:85. МБК «Одеса» — «Хімік-ОПЗ» (Південне). 102:87. 20 квітня. «Азовмаш» (Маріуполь) — «Будівельник» (Київ). 101:74. МБК «Миколаїв» — «Пульсар» (Рівне). 79:69.

Тепер — на берегах азовських

(Початок на 1-й стор.).

Ми попросили директора турніру, депутата Маріупольської міськради, голову товариства «Максим» **Олега ТОЛСТЕНКА** розповісти про те, як у місті на Азовському морі зустрінуть тенісну зміну.

— Наш турнір — чудова нагода для тенісистів Маріуполя, Донецького регіону та всієї України заявити про себе. Кожний учасник змагань отримає рейтингові очки і буде зареєстрований у комп'ютері ЄТ, відповідно до шкали очок Європейської тенісної асоціації (ЄТА).

Змагання відбудуться з 4 по 12 травня на базі «Вікторія», що розмістилася на Білосарайській косі, біля синього моря. Їх організатори — Федерація тенісу України (президент Герман Беньямінов), фірма «Кінетік Лтд» (генеральний директор Сергій Коноваленко), торговий дім «Максим» і Маріупольська міськрада.

— Який регламент змагань?

— Нагадаю, що турнір проводиться в одиночному та парному розрядах за олімпійською системою до першої поразки. Основна сітка: юнаки та дівчата (1987/1990 років народження) — 32 учасники; кваліфікаційний турнір — 32 учасники; парні змагання — 16 пар; пряме потрапляння в основну сітку — 24 учасники.

— Хто вийде на маріупольські корти?

— Чекаємо на приїзд до нас представників з Росії, Білорусі, Ізраїлю, Греції, Чехії, Словаччини, Польщі, Румунії, Угорщини тощо. Ми постаралися, щоб учасники, тренери, судді, глядачі почувалися комфортно. Підготовлено велику програму заходів. Одне слово, оргкомітет, який очолив міський голова Маріуполя Юрій Хотлубей, директорат попрацювали винахідливо і не шкодуючи сил.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ОГОЛОШЕННЯ

Фінансова звітність Акціонерного комерційного банку "Східно-Європейський банк"

Зведений балансовий звіт

(тис. грн.)

Статті балансу	на 01.04.2003	на 01.01.2003 (за IV квартал)	на 01.01.2002
АКТИВИ	**115 051**	**98 031**	**77 140**
Готівкові кошти та залишки в НБУ	16 387	7 487	7 657
Кошти в інших банках	31 954	25 686	25 399
Цінні папери на продаж	1 865	1 865	-284
Цінні папери на інвестиції	5 787	5 787	4 082
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	43 133	42 082	28 825
Основні засоби та нематеріальні активи	11 473	11 311	7 710
Нараховані доходи до отримання	1 705	1 238	1 000
Інші активи	2 747	2 575	2 726
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0	25
СУКУПНІ АКТИВИ	**115 051**	**98 031**	**77 140**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		**70 830**	**55 455**
Кошти банків	22 691	15 518	12 340
Кошти клієнтів	58 655	49 106	37 274
Інші депозити	0	0	0
Нараховані витрати до сплати	821	718	481
Інші зобов'язання	5 496	5 488	5 360
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**87 663**	**70 830**	**55 455**
КАПІТАЛ	**27 388**	**27 199**	**21 685**
Сплачений зареєстрований статутний капітал банку	25 375	25 375	20 582
Прибутки минулих років	2	2	2
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	722	722	424
Загальні резерви	1 102	1 102	677
Результат поточного року	187	0	0
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	**27 388**	**27 201**	**21 685**
ПАСИВИ (СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ)	**115 051**	**98 031**	**77 140**

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Стаття доходів/витрат	на 01.04.2003	на 01.01.2003 (за IV квартал)	на 01.01.2002
Чистий процентний дохід	132	1 534	2 053
Чистий комісійний дохід	843	4 298	3 290
Дивідендний дохід	0	120	238
Чистий торговельний дохід	823	3 483	2 015
Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи	0	0	7
Інший операційний дохід	24	113	107
Усього доходів	**1 822**	**9 548**	**7 710**
Загальноадміністративні витрати	(1051)	(4525)	(3663)
Витрати на персонал	(535)	(2151)	(1879)
Прибуток від операцій	**236**	**2872**	**2168**
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	77	(1584)	(1353)
Прибуток до оподаткування	**313**	**1288**	**815**
Податок на прибуток	(126)	(566)	(391)
Прибуток після оподаткування	**187**	**722**	**424**
Чистий прибуток (збиток)	**187**	**722**	**424**
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	**1**	**0**	**0**
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	**1**	**0**	**0**

Зобов`язання банку на позабалансових рахунках

тис. грн.

Рядок	Найменування статті	Звітна дата 01.04.2003	На кінець попереднього 01.01.2003	Зміни після дати останньої річної звітності
1	Гарантії, що надані клієнтам	667	822	(155)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Збов`язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Збов`язання з кредитування, які надані клієнтам	0	0	0
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	0	0	0
9	Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлянні	8013	8013	0
10	**Усього**	**8680**	**8835**	**(155)**

Звіт про рух грошових коштів (прямий метод)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік 2002
I.	Операційна діяльність	
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	722
2	Нараховані витрати	240
3	Нараховані доходи	(408)
4	Амортизація основних засобів	981
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	1588
6	Торговельний результат	(407)
7	Нарахований та відстрочений податок	(408)
8	Інший рух коштів, які не є грошовими	79
9	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	2387
10	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	2101
11	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(14082)
12	Зменшення (збільшення) інших активів	(2476)
13	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	3179
14	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	12053
15	Збільшення (зменшення) інших зобов`язань	(100)
16	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	(1746)
17	**Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності**	**(1071)**
18	**Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності**	**1316**
II.	**Інвестиційна діяльність**	
19	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(1643)
20	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	25
21	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(4619)
22	**Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності**	**(6237)**
III.	**Фінансова діяльність**	
23	Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань	34
24	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	4793
25	**Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності**	**4827**
26	**Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів**	**(94)**
27	**Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року**	**9236**
28	**Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року**	**9142**

(непрямий метод)

Рядок	Найменування статті	Попередній рік 2001
I.	**Операційна діяльність**	
1	Процентні доходи, що отримані	8628
2	Процентні витрати, що сплачені	(7188)
3	Комісійні доходи, що отримані	3701
4	Комісійні витрати, що сплачені	(410)
5	Дивіденди від довгострокових вкладень в асоційовані компанії, що отримані	244
6	Інші доходи, що отримані	107
7	Інші витрати, що сплачені	(2987)
8	Реалізовані результати від торговельних операцій	1930
9	Виплати працівникам банку	(1878)
10	Податок на прибуток, що сплачений	(385)
11	**Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку**	**1762**
12	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(10016)
13	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(10519)
14	Зменшення (збільшення) інших активів	(2835)
15	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	3049
16	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	23598
17	Збільшення (зменшення) інших зобов`язань	293
18	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	2563
19	**Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності**	**6133**
20	**Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності**	**7895**
II.	**Інвестиційна діяльність**	
21	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(202)
22	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	(11)
23	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(3091)
24	**Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності**	**(3304)**
III.	**Фінансова діяльність**	
25	Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань	(136)
26	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	1001
27	***Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності***	***865***
28	***Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів***	***5456***
29	**Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року**	**4104**
30	**Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року**	**9433**
IV.	**Вплив змін курсів валют**	**127**

Звіт про зміни у власному капіталі

(тис. грн.)

	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результат переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього	2001 рік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	**Залишок на 1 січня 2002**		**20582**	**0**	**0**	**677**	**0**	**426**	**0**	**21685**	**20582**
2.1.	Коригування: Зміна облікової політики	1.2	---	---	---	---		0		0	0
2.2.	Виправлення помилок	1.2	---	---	---	---		0		0	0
2	Скоригований залишок на початок року		**20582**	---	---	**677**	**0**	**426**	**0**	**21685**	**20582**
3	Переоцінка основних засобів		---	---	---	---	0			**0**	
4	Переоцінка нематеріальних активів		---	---	---	---	0			**0**	
5	Перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості об"єктів необоротних активів, що раніше були переоцінені, у разі їх вибуття		---	---	---	---		0		**0**	
6	Дивіденди за минулий рік, сплачені		---	---	---	---		0		**0**	
7	Капіталізовані дивіденди за минулий рік		---	---	---	---	---	0	---	---	
8	Чистий прибуток		---	---	---	---	---	723	---	**723**	**426**
9	Розподіл у загальні резерви банку		---	---	---	0	---	0	---	---	
10	Розподіл у резервні фонди		---	---	---	426	---	(426)	---	---	**677**
11	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал			4793	0	---	---	---	---	---	4793
12	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)			0	0	---	---	---	---	---	0
13	Купівля власних акцій		---	0	0	---	---	0	---	---	
14	Продаж раніше викуплених власних акцій		---	0	0	---	---	---	---	---	
15	Анульовані раніше викуплені акції		0	---	---	---	---	---	---	---	
16	**Залишок за станом на 31 грудня 2002**		**25375**	**0**	**0**	**1103**	**0**	**723**	**0**	**27201**	**21685**

Аудиторський висновок про результати перевірки незалежною Аудиторською фірмою "Консультант" фінансово-господарської діяльності АКБ "Східно-Європейський банк" станом за 31 грудня 2002 року.

м. Київ " 14" квітня 2003 р.

I.ВСТУП

ТОВ Аудиторська фірма "Консультант" м. Київ, (ліцензія на аудиторську діяльність № 000202 від 23.06.94 р., подовженої рішенням АПУ від 08.06.98 р., протокол №10, до 08.06.2003 р.) згідно поданого в додатку зведеного балансу Акціонерного комерційного банку "Східно-Європейський банк" станом на 31 грудня 2002 року та звіту про фінансові результати за 2002 рік.

Відповідальність стосовно вказаної фінансової звітності несе керівництво банку.

Нашим обов'язком є висловлення висновку відносно цієї фінансової звітності на підставі проведеного нами аудиту.

II. МАСШТАБ ПЕРЕВІРКИ

Ми здійснювали аудит у відповідності з вимогами українського законодавства, зокрема Законів України "Про аудиторську діяльність" , "Про Національний банк України", "Про банк і банківську діяльність", "Про оподаткування підприємств", "Про цінні папери і фондову біржу", "Про підприємство в Україні", "Про господарські товариства" та вимог "Національних нормативів аудиту в Україні" (зокрема № 6.21 та 26) затверджених рішенням Аудиторської палати України від 18.12.1998 року за № 73 та інструктивних та нормативних документів Національного банку України та Міністерства фінансів України.

Виходячи з вимог "Національних нормативів аудиту в Україні" , ми спланували та здійснили аудиторську перевірку з метою збирання достатніх доказів того, що фінансові звіти не містять суттєвих помилок.

Суцільній перевірці підлягали установчі документи, касові та валютні операції, а також кредитні операції та операції з цінними паперами, авансові звіти та витрати і доходи. Решта документів і операцій перевірялись вибірково і під час перевірки бралися до уваги тільки суттєві недоліки і помилки.

Виходячи із системного підходу та експертизи, ми перевірили інформацію, яка підтверджує показники фінансової звітності. Під час аудиту були критично проаналізовані бухгалтерські принципи, що застосовуються в банках, а також дана оцінка їх відповідності нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в банках України за перевіряємий період.

Розглянуто також принципи оцінки матеріальних статей балансу, а також здійснено оцінку відповідності даних звітності з метою оподаткування.

Порушень методології обліку не встановлено. Стан роботи внутрішньобанківського аудиту задовільний.

Ми вважаємо, що під час аудиту був зібраний достатній обсяг інформації для висновку щодо достовірності перевіреної звітності.

III. ВИСНОВКИ АУДИТОРА ПРО ПЕРЕВІРЕНУ ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ

АКБ "Східно-Європейський банк" за 2002 рік

Виходячи із даних здійсненої нами аудиторської перевірки, ми підтверджуємо, що фінансова звітність складена на підставі дійсних даних бухгалтерського обліку і в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно дає фінансову інформацію про АКБ "Східно-Європейський банк" станом на 31 грудня 2002 року, а система бухгалтерського обліку відповідає законодавчим і нормативним вимогам щодо організації і ведення бухгалтерського обліку в банках України.

Бухгалтерська звітність відповідає вимогам нормативно-правових актів НБУ.

Показники бухгалтерської звітності достовірні і повно відображають результати діяльності банку за 2002 рік.

Прибуток, що підлягає оподаткуванню, визначено вірно.

Банк дотримується вимог чинного законодавства України та нормативних актів Національного банку України.

Стан системи внутрішнього контролю та діяльності служби внутрішньобанківського аудиту задовільні і відповідають діючим вимогам.

Банк дотримується порядку формування та створення резервів відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів НБУ.

Якість кредитного портфеля достатня.

Фінансовий стан банку стабільний, він зважено здійснює депозитно-кредитну політику і розвивається дотримуючись економічних нормативів встановлених НБУ, він є ліквідним і платоспроможним.

Директор-аудитор
ТОВ Аудиторська фірма "Консультант"
(сертифікат аудитора серія Б № 000113) **А.М.Герасимович**

АБ « Київська Русь»

Балансовий звіт АБ «Київська Русь» за станом на 31 грудня 2002 р.

Статті балансу	*(тис. грн.)*
Активи	
Грошові кошти та залишки в НБУ	16 336
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0
Кошти в інших банках	34 796
Цінні папери на продаж	2 600
Кредити та заборгованість клієнтів	147 322
Інвестиційні цінні папери	872
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0
Основні засоби та нематеріальні активи	21 483
Нараховані доходи до отримання	4 232
Інші активи	3 508
Усього активів	**231 149**
Зобов'язання	
Кошти банків	39 608
Кошти клієнтів	155 193
Інші депозити	1 657
Боргові цінні папери, емітовані банком	0
Нараховані витрати до сплати	2 149
Інші зобов'язання	5 370
Усього зобов'язань	**203 977**
Власний капітал	
Статутний капітал	19 330
Капіталізовані дивіденди	0
Акції, що викуплені в акціонерів	0
Емісійні різниці	0
Резерви	523
Результати переоцінки	4 299
Нерозподілений прибуток	3 020
у тому числі: сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	
Усього власного капіталу	**27 172**
Усього пасивів	**231 149**

Звіт про фінансові результати банку за станом на 31 грудня 2002 року.

Найменування статті	*(тис. грн.)*
Процентний дохід	35 280
Процентні витрати	(19 941)
Чистий процентний дохід	15 339
Комісійний дохід	5 611
Комісійні витрати	(724)
Чистий комісійний дохід	4 887
Дивідендний дохід	0
Чистий торговельний дохід	1 901
Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0
Інший операційний дохід	313
Операційний дохід	**22 440**
Загальноадміністративні витрати	(9 720)
Витрати на персонал	(9 397)
Прибуток від операцій	3 323
Витрати на безнадійні борги	(1 922)
Прибуток до оподаткування	**1 401**
Податок на прибуток	(825)
Прибуток після оподаткування	**576**
Непередбачені доходи/витрати	1
Чистий прибуток/збиток банку	**577**
Чистий прибуток на одну просту акцію	0
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0

Голова Правління **Братко В. І.**
Головний бухгалтер **Луковина Л. А.**
Банківська ліцензія № 19 від 04.01.2002 року.

Балансовий звіт Товариства з обмеженою відповідальністю «Діалогбанк» (м. Дніпропетровськ, рег. № 80) станом на 01 квітня 2003 р.

АКТИВИ	**(тис. грн.)**
Кошти та залишки в НБУ	10 565
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	
Кошти, розміщенні в інших банках з відрахуванням резервів	9 579
Цінні папери на продаж	4 009
Кредити клієнтів з відрахуванням резервів	23 844
Інвестиційні папери	9 119
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	20
Основні засоби та нематеріальні активи	3 713
Нараховані доходи до отримання	154
Інші активи	172
Всього активів	**61 175**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
Кошти банків	11 036
Кошти клієнтів	20 701
інші депозити	100
Боргові цінні папери, емітовані банком	
Нараховані витрати до сплати	56
Інші зобов'язання	42
Всього зобов'язань	**31 985**
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
Статутний капітал	29 000
Капіталізовані дивіденди	
Частки, викуплені у учасників	
Резерви	165
Результат переоцінки	
Фінансовий результат звітного року	73
Збитки минулих років	-28
Всього власного капіталу	**29 210**
Всього зобов'язань + Капітал	**61 175**
Справочно:	
Регулятивний капітал банку	**29 190**

Голова правління **В. Черніков**
Головний бухгалтер **О. Бадянова**

Звіт про прибутки та збитки Товариства з обмеженою відповідальністю «Діалогбанк» станом на 01 квітня 2003 р.

Найменування статті	
Процентний дохід	1876
Процентні витрати	-1 037
Чистий процентний дохід	**839**
Комісійний дохід	579
Комісійні витрати	-91
Чистий комісійний дохід	**468**
Дивідендний дохід	0
Чистий торгівельний дохід	-125
Прибуток від інвестиційних цінних паперів	0
Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи	0
Інший операційни дохід	24
Всього операційний дохід	**1 226**
Загальноадміністративні витрати	-667
Витрати на персонал	-246
Прибуток від операцій	313
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-213
Прибуток до оподаткування	**100**
Податок на прибуток	-27
Прибуток після оподаткування	73
Непередбачені доходи/витрати	0
Чистий прибуток/збиток банку	**73**

Голова правління **В. Черніков**
Головний бухгалтер **О. Бадянова**

Банк Петрокоммерц Україна

01135, Україна, Київ, пр-т Перемоги, 14
тел.: 8 (044) 461-50-00, 461-55-22,
факс: 8 (044) 461-56-81

e-mail:main@petrocommerce.com.ua
http://www.petrocommerce.com.ua

Ліцензія НБУ №108 від 09. 04. 2002 р.

Звіт про фінансові результати за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року

(тис. грн)

Рядок	Статті	31.12.2002
1.1	Процентний дохід	17693
1.2	Процентні витрати	(6648)
1	**Чистий процентний дохід**	**11045**
2.1	Комісійний дохід	6002
2.2	Комісійні витрати	(658)
2	**Чистий комісійний дохід**	**5344**
3	Дивідендний дохід	0
4	Чистий торговельний дохід	1896
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	4
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	15
7	Інший операційний дохід	33
8	Операційний дохід	18339
9	Загальноадміністративні витрати	(8855)
10	Витрати на персонал	(9112)
11	Прибуток від операцій	372
12	Витрати на безнадійні борги	2072
13	Прибуток до оподаткування	2444
14	Податок на прибуток	(1047)
15	**Прибуток після оподаткування**	**1397**
16	Непередбачені доходи/витрати	1
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**1398**
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (коп.)	6.08
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (коп.)	6.08

Аудиторською фірмою "Фінанс-аудит" (свідоцтво Аудиторської палати України № 0618 від 26.01.2001 року) підтверджена фінансова звітність станом на 01.01.2003 року (зокрема баланс та звіт про фінансові результати), яка відповідає вимогам чинного законодавства та нормативних актів Національного банку України.

Баланс за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року

(тис. грн)

Рядок	Статті	31.12.2002
	АКТИВИ	
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	10220
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0
3	Кошти в інших банках	65822
4	Цінні папери на продаж	8378
5	Кредити та заборгованість клієнтів	122834
6	Інвестиційні цінні папери	1125
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	9790
9	Нараховані доходи до отримання	1291
10	Інші активи	5281
11	Усього активів	214741
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
12	Кошти банків	78840
13	Кошти клієнтів	102767
14	Інші депозити	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0
16	Нараховані витрати до сплати	661
17	Інші зобов'язання	1383
18	Усього зобов'язань	183651
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
19	Статутний капітал	22965
20	Капіталізовані дивіденди	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0
22	Емісійні різниці	0
23	Резерви	366
24	Результати переоцінки	0
25	Нерозподілений прибуток,	7759
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0
27	Усього власного капіталу	31090
28	Усього пасивів	214741

Фінансовий звіт в усіх суттєвих аспектах забезпечує реальний погляд на фінансовий стан ЗАТ "Банк Петрокоммерц-Україна" на 01.01.2003 р. по результатах господарської діяльності за період з 01.01.2002 року по 31.12.2002 року (включно).

Звіт про прибутки та збитки за 1-ий квартал 2003 року

(тис. грн)

Статті	Сума
Доходи	**10 930**
Процентні доходи	8 091
Комісійні доходи	2 202
Результат від торговельних операцій	604
Інші банківські операційні доходи	32
Інші небанківські операційні доходи	1
Витрати	**10 791**
Процентні витрати	3 142
Комісійні витрати	615
Інші банківські операційні витрати	758
Інші небанківські операційні витрати	5 936
Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	337
Податок на прибуток	**3**
Чистий прибуток (збиток)	**139**

Баланс на 1 квітня 2003 року

(тис. грн)

Статті	Сума
АКТИВИ	
Кошти та залишки в НБУ	32 479
Кошти в інших банках	35 309
Розрахунки з підвідомчими філіями	71 486
Цінні папери на продаж та інвестиційні папери	6 884
Кредити та заборгованість клієнтів	158 466
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній та дочірніх установ	0
Основні засоби та нематеріальні активи	10 367
Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0
Нараховані доходи до отримання	1 824
Інші активи	3 010
Усього активів:	**319 829**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
Кошти банків	70 670
Кошти клієнтів	127 904
Розрахунки з підвідомчими філіями	71 486
Інші депозити	0
Нараховані витрати до сплати	854
Інші зобов'язання	17 684
Усього зобов'язань	**288 600**
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
Статутний капітал	22 965
Резерви	366
Нерозподілений прибуток	7 759
Прибуток за 2002 рік	139
Усього власного капіталу	**31 229**
Усього пасивів:	**319 829**

Фінансова звітність АТ «ІНДЕКС-БАНК» за I квартал 2003 року

Індекс БАНК

Ліцензія НБУ №99 від 16.01.2003 01034, м. Київ, вул. О. Гончара, 41

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу на 01.04.03	на 01.04.02
1	Чистий процентний дохід	5 008	2 823
2	Чистий комісійний дохід	3 915	1 399
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	1 351	1 577
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	110	125
8	**Усього доходів**	**10 384**	**5 924**
9	Загальноадміністративні витрати	(5 693)	(2 855)
10	Витрати на персонал	(4 064)	(2 122)
11	**Прибуток від операцій**	**627**	**947**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(383)	(654)
13	**Прибуток до оподаткування**	**244**	**293**
14	Податок на прибуток	(32)	0
15	**Прибуток після оподаткування**	**212**	**293**
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**212**	**293**
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.01	
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.01	

Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.04.03	на 31.12.02
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	20 490	15 734
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	50 137	56 960
4	Цінні папери на продаж	21 450	18 553
5	Кредити та заборгованість клієнтів	308 196	245 882
6	Інвестиційні цінні папери	1 100	0
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	39 849	33 018
9	Нараховані доходи до отримання	1 705	1 702
10	Інші активи	12 022	3 574
11	**Усього активів**	**454 949**	**375 423**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	57 127	65 289
13	Кошти клієнтів	311 316	241 938
14	Інші депозити	20 280	14 880
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	4 740	3 028
17	Інші зобов'язання	9 551	9 565
18	**Усього зобов'язань**	**403 014**	**334 700**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	41 000	30 000
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	0	0
23	Резерви	155	155
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	6 591	6 591
25	Результат минулих років	2 893	2 893
26	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	1 660	1 660
27	Збитки минулого року, що очікують затвердження	(576)	(576)
28	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
29	Результат поточного року	212	
30	**Усього власного капіталу**	**51 935**	**40 723**
31	**Усього пасивів**	**454 949**	**375 423**

UKR EXIM BANK

Ліц. НБУ №2 від 25.12.2001
Дозвіл на здійснення операцій №2-2 від 21.03.2002
вул. Горького, 127, тел.: (044) 247-8070

Баланс за I квартал 2003 р.

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного року	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	310177	196991
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	168111	155653
3.	Кошти в інших банках	1036539	385624
4.	Цінні папери на продаж	3493	11286
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	1677386	1702775
6.	Інвестиційні цінні папери	8905	12962
7.	Довгострокові вкладення до компаній та дочірніх установ	916	916
8.	Основні засоби та нематеріальні	374963	378171
9.	Нараховані доходи до отримання	22204	26934
10.	Інші активи	204283	263516
11.	Усього активів	3806977	3134827
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	517080	605481
13.	Кошти клієнтів	2842242	2101701
14.	Інші депозити	1208	650
15.	Нараховані витрати до сплати	8761	3304
16.	Інші зобов'язання	21789	9458
17.	Усього зобов'язань	3391080	2720595
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
18.	Статутний капітал	196000	196000
19.	Резерви	89924	89924
20.	Переоцінка основних засобів	110964	114534
21.	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	44555	40984
22.	Збитки минулого року, що очікують затвердження	27210	27210
23.	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	4149	579
24.	Результат поточного року	1664	
25.	Усього власного капіталу	415897	414232
26.	Усього пасивів	3806977	3134827

Звіт про фінансові результати за I квартал 2003р.

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного року	попереднього року
1.	Чистий процентний дохід	36694	33413
2.	Чистий комісійний дохід	21284	20381
3.	Чистий торговельний дохід	4567	3500
4.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	4	0
5.	Інший операційний дохід	1190	817
6.	Усього доходів	63739	58111
7.	Загальноадміністративні витрати	18290	14694
8.	Витрати на персонал	24497	16770
9.	Прибуток від операцій	20952	26647
10.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	13187	23300
11.	Прибуток до оподаткування	7764	3347
12.	Податок на прибуток	6100	650
13.	Прибуток після оподаткування	1664	2697
14.	Непередбачені доходи/витрати	0	6
15.	Чистий прибуток/збиток банку	1664	2703

Голова Правління Банку О. М. Сорокін
Начальник управління обліку та звітності О. М. Алексеєва

Баланс за I квартал 2003р.

АКБ Перкомбанк
Київ, вул.П.Сагайдачного, 17

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	2 833	3 616
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України		
3	Кошти в інших банках	16 951	17 230
4	Цінні папери на продаж		
5	Кредити та заборгованість клієнтів	24 478	24 781
6	Інвестиційні цінні папери	2 254	2 254
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ		
8	Основні засоби та нематеріальні активи	21 899	22 082
9	Нараховані доходи до отримання	2 421	2 690
10	Інші активи	26 578	28 486
11	**Усього активів**	**97 414**	**101 139**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	14 373	19 091
13	Кошти клієнтів	51 635	50 994
14	Інші депозити		
15	Боргові цінні папери, емітовані банком		
16	Нараховані витрати до сплати	421	383
17	Інші зобов'язання	451	317
18	**Усього зобов'язань**	**66 880**	**70 785**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	15 000	15 000
20	Капіталізовані дивіденди		
21	Акції, викуплені в акціонерів		
22	Емісійні різниці		
23	Резерви	2 230	2 230
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	7 379	7 379
25	Результат минулих років	5 086	5 086
26	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	659	659
27	Збитки минулого року, що очікує затвердження		
28	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів		
29	Результат поточного року	180	
30	**Усього власного капіталу**	**30 534**	**30 354**
31	**Усього пасивів**	**97 414**	**101 139**

Голова Правління **С.П. Білий**
Головний бухгалтер **Т.І. Горбатюк**

Звіт про фінансові результати за I квартал 2003р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного року	попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід	169	268
2	Чистий комісійний дохід	805	1 111
3	Дивідендний дохід		
4	Чистий торговельний дохід	170	139
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій		
7	Інший операційний дохід	1	1
8	**Усього доходів**	**1 145**	**1 519**
9	Загальноадміністративні витрати	(600)	(759)
10	Витрати на персонал	(360)	(247)
11	**Прибуток від операцій**	**185**	**513**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(2)	(155)
13	**Прибуток до оподаткування**	**183**	**358**
14	Податок на прибуток	(3)	(39)
15	**Прибуток після оподаткування**	**180**	**319**
16	Непередбачені доходи/витрати		
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**180**	**319**
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	11,99	
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	11,99	

Голова Правління **С.П. Білий**
Головний бухгалтер **Т.І. Горбатюк**

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. С. Тюленіна, 21) постановою від 24.03.2003 р. по справі № 5/3/311(02) визнав банкрутом ТОВ «Головне підприємство теплових мереж 2001» (69035, м. Запоріжжя, вул. Заводська, 21-б, ЄДРПОУ 31576058, р/р 26009038860001 в АКБ «ІндустріалБанк» м. Запоріжжя, МФО 313849) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Житника Володимира Петровича, ліцензія № 047630 (69001, м. Запоріжжя, б. Гвардійський, 30/85).

ВАТ «Носівський цукровий завод»

Повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 06 червня 2003 року об 11 годині за адресою: 17101, Чернігівська обл., м. Носівка, вул. Заводська, 2.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2002 рік та основні напрями фінансово-господарської діяльності у 2003 році.

2. Розподіл прибутку Товариства за підсумками роботи у 2002 році та затвердження порядку розподілу прибутку на 2003 рік.

3. Звіт Ревізійної комісії.

4. Перевибори Ревізійної комісії Товариства.

Реєстрація акціонерів (їх представників), які прибули для участі у зборах, буде проводитись з 10.00 до 10.45 за місцем проведення зборів.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати при собі паспорт та документ, що посвідчує їх повноваження.

Довідки за телефоном: (04642) 2-13-34, 3-11-75.

Правління.

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/-273-б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Видавництво «Обереги» (01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 40/85-а, р/р № 25459700000122 в Старокиївському від. АКБ УСБ м. Києва, МФО 322045, код ЄДРПОУ 03573216).

Розпорядником майна призначено Левкович Олену Кононівну (ліцензія серії АА № 047750 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 09.10.2001 р.), адреса: Київська обл., м. Бровари, вул. Гагаріна, б. 11, кв. 32.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/288-б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Інженерно-будівельної компанії «Гефест» (03065, м. Київ, б-р І. Лепсе, 55, р/р № 25423301231414 в Жовтневому від. ПІБ м. Києва, МФО 322067, код ЄДРПОУ 30404855).

Розпорядником майна призначено Левкович Олену Кононівну (ліцензія серії АА № 047750 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 09.10.2001 р.), адреса: Київська обл., м. Бровари, вул. Гагаріна, б. 11, кв. 32.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/286-б про банкрутство державного підприємства «Київський завод по технічному обслуговуванню та ремонту обчислювальної техніки» (03150, м. Київ, вул. В. Васильківська, 63-б, р/р № 26004200002004 в Київській міській дирекції УСБ, МФО 322012, код ЄДРПОУ 14300556).

Розпорядником майна призначено Пархацького Миколу Григоровича (ліцензія серії АА № 250193 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 18.12.2001 р.), адреса: м. Київ, вул. Ясногірська, 47.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/282-б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Ізразець» (03115, м. Київ, вул. Верховинна, 39, р/р № 26005301290271 в Ленінградському від. ПІБ м. Києва, МФО 322108, код ЄДРПОУ 21561553).

Розпорядником майна призначено Нестеренко Сергія Сергійовича (ліцензія серії АА № 419368 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 11.11.2002 р.), адреса: Київська обл., м. Бровари, вул. Гагаріна, б. 27, кв. 193.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/274-б про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Завод залізобетонних виробів-5» (04074, м. Київ, вул. Резервна, 8, р/р № 2542445 в АППБ «Аваль» м. Києва, МФО 300335, код ЄДРПОУ 04012164).

Розпорядником майна призначено Нестеренко Сергія Сергійовича (ліцензія серії АА № 419368 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 11.11.2002 р.), адреса: Київська обл., м. Бровари, вул. Гагаріна, 27, кв. 193.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

ОГОЛОШЕННЯ

АТ "Банк Креді Ліоне Україна"
Банківська ліцензія №111 від 13 грудня 2001
Дозвіл №111-1 від 13 грудня 2001
01034, м. Київ, вул. Володимирська, 23А

Звіт про фінансові результати за 1 квартал 2003 року

Рядок	Найменування статті	(тис.грн.)
1	Чистий процентний дохід	2 684
2	Чистий комісійний дохід	3 096
4	Чистий торговельний дохід	1 966
7	Інший операційний дохід	52
8	Усього доходів	7 798
9	Загальноадміністративні витрати	(4 561)
10	Витрати на персонал	(1 737)
11	Прибуток від операцій	1 500
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(536)
13	Прибуток до оподаткування	964
14	Податок на прибуток	(595)
15	Прибуток після оподаткування	369
16	Непередбачені доходи/витрати	
19	Чистий прибуток/ збиток банку	369

Баланс станом на кінець 31 березня 2003 року

Рядок	Найменування статті	(тис.грн.)
	АКТИВИ	
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	42 565
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	
3	Кошти в інших банках	45 423
4	Цінні папери на продаж	
5	Кредити та заборгованість клієнтів	229 775
6	Інвестиційні цінні папери	5 778
8	Основні засоби та нематеріальні активи	3 045
9	Нараховані доходи до отримання	902
10	Інші активи	586
11	Усього активів	328 074
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ	
12	Кошти банків	14 707
13	Кошти клієнтів	272 108
14	Інші депозити	
16	Нараховані витрати до сплати	1 108
17	Інші зобов'язання	6 172
18	Усього зобов`язань	294 095
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
19	Статутний капітал	22 261
20	Капіталізовані дивіденди	
21	Акції, що викуплені в акціонерів	
22	Емісійні різниці	
23	Резерви	2 171
24	Результати переоцінки	
25	Прибутки минулих років	9 178
26	Результат поточного року	369
27	Усього власного капіталу	33 979
28	Усього пасивів	328 074

Голова Правління банку **Жак Муньє**
Головний бухгалтер **Коваль Л.А.**

Господарським судом Хмельницької області 29000, м. Хмельницький, пл. Незалежності, 1, порушено 21.03.03 р. справу № 2/75-Б про банкрутство державного підприємства «Романівський цегельний завод» (30018, Хмельницька область, Славутський р-н, с. Романіни, вул. Партизанська, 50, р/р 26003301260296 в Славутському відділенні Промінвестбанку, МФО 315472, ЄДРПОУ 00291670).

Розпорядником майна призначено Демчука Олександра Миколайовича (03127, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 126, ліцензія АА № 047780 від 15.10.2001 р.)

Письмові заяви кредиторів та можливих санаторів направляти в місячний термін з дня публікації до господарського суду та розпорядника майна.

Ухвалою Господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна,1) від 1.04.2003 р. порушено справу № 7/57 про банкрутство Приватно-орендного підприємства — «Худоліївське» (38255, Полтавська обл., Семенівський район, с. Брусове, п/рахунок 260063010190 Семенівське відділення Ощадбанку, МФО 391164 код ЕДРПОУ 03769971).

Розпорядником майна призначено Науменко О. А. (ліцензія № 419218, адреса: 01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2, оф. 70, т. 2610465, факс 2905096).

Претензії кредиторів, санаторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) порушив справу № 9/10 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Молочні дари», код 30233505 (34500, Рівненська область, м. Сарни, вул. 17-го Вересня, 112, п/р 26000249951001 в Сарненському відділенні Рівненської філії КБ «ПриватБанк», МФО 333391).

Розпорядником майна призначено Сауха Руслана Петровича (м. Рівне, вул. Драгоманова, 27), ліцензія № 315402.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Херсонська філія Агенства з питань банкрутства оголошує конкурс з продажу обладнання та устаткування банкрута ВАТ «Горностаївський маслозавод» по переробці молока. Обмежень щодо оббігу майна немає.

Початкова ціна продажу — 30 000 грн. з урахуванням ПДВ.

Конкурсні пропозиції приймаються протягом місяця з моменту публікації оголошення.

Ознайомлення з умовами конкурсу та конкурсною документацією у Організатора конкурсу за адресою: м. Херсон, проїзд Військовий, 6 (2-й поверх), Херсонська філія агенства з питань банкрутства, тел. (0552) 22-31-17.

Ознайомлення з об'єктом продажу кожної середи з 12.00 до 15.00 за адресою: Херсонська область, смт. Горностаївка, вул. Партизанська, 201.

Баланс АБ "Банк регіонального розвитку"
за 1 квартал 2003 року

(тис.грн.)

Найменування статті	01.04.2004	01.01.2003
АКТИВИ		
Грошові кошти та залишки в НБУ	6585	13039
Кошти в інших банках	43440	28875
Кредити та заборгованість клієнтів	67515	71475
Інвестиційні цінні папери	8880	7530
Основні засоби та нематеріальні активи	2884	2936
Нараховані доходи до отримання	2133	1786
Інші активи	8233	3398
Усього активів	**139670**	**129039**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	30864	21887
Кошти клієнтів	78582	78696
Нараховані витрати до сплати	549	506
Інші зобов'язання	6838	5319
Усього зобов'язань	**116833**	**106408**
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	20683	20683
Резерви	247	193
Результат минулих років	1701	691
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	1064
Результат поточного року	206	0
Усього власного капіталу	**22837**	**22631**
Усього пасивів	**139670**	**129039**

Голова Правління ***Рохманюк І.Л.***
Головний бухгалтер ***Міхно Л.М***

Звіт про фінансові результати за 1 квартал 2003 р.

(тис.грн.)

Найменування статті	01.04.2003	01.04.2002
Чистий процентний дохід	1601	1863
Чистий комісійний дохід	422	437
Дивідендний дохід	0	0
Чистий торговельний дохід	230	147
Інший операційний дохід	7	10
Усього доходів	**2260**	**2457**
Загальноадміністративні витрати	1195	1130
Витрати на персонал	744	776
Прибуток від операцій	**321**	**551**
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	70	47
Прибуток до оподаткування	**251**	**504**
Податок на прибуток	45	251
Прибуток після оподаткування	**206**	**253**
Непередбачені доходи/витрати	0	0
Чистий прибуток/збиток банку	206	253
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,01	0,01
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,01	0,01

Голова Правління ***Рохманюк І.Л***
Головний бухгалтер ***Міхно Л.М***

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 1квартал 2003 р.

(тис.грн.)

Найменування статті	01.04.2003	01.01.2003	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
Гарантії, що надані клієнтам	0	20	-20
Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	20	5	15
Надана застава	19086	16199	2887
Усього	19106	16224	2882

Голова Правління ***Рохманюк І.Л***
Головний бухгалтер ***Міхно Л.М***

Господарський суд Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 10.04.2003р. по справі № Б-19/207-02 визнав банкрутом Закрите акціонерне товариство «Балакліяагропромбуд» (код 03586979, вул. Геологічна, 12, м. Балаклія, Харківська обл.) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначена Назирова Вікторія Петрівна (ліц. АА № 249730 від 19.10.2001 р., тел. (0572) 27-19-55).

Інформація про фінансово-господарську діяльність ВАТ «Заваллівський графітовий комбінат» за 2002 рік, що публікується емітентом у друкованих виданнях

Найменування емітента	ВАТ «Заваллівський графітовий комбінат»
Код за ЕДРПОУ	00282056
Номер свідоцтва про державну реєстрацію емітента	25
Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію	26 жовтня 1994 року
Місце знаходження (поштова адреса) емітента	26334, смт. Завалля Кіровоградської обл.
Міжміський код та телефон	(05254) 75-4-35; 2-12-60
Факс	(04865) 3-26-46; (05254) 2-21-32
Основні види діяльності (код)	12120 видобуток та збагачення нерудної сировини для чорної металургії
Кількість акціонерів	2108
Чисельність працівників у емітента на кінець звітного періоду	35
Статутний капітал (тис. грн.)	285,9
Номінальна вартість простої акції (грн.)	0,25
Кількість простих акцій (шт.)	1143526
Частка простих акцій у статутному капіталі (%)	100
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	17 травня 2002 року
Адреса, за якою звертатись з питань ознайомлення з річним звітом емітета	смт. Завалля, Кіровоградської області

Юридичні особи, послугами яких користується емітент	Найменування	Місце знаходження	№ ліцензії (дозволу)
Зберігач цінних паперів	АКБ «Укрсоцбанк»	м. Київ, вул. Ковпака,29	АА 558078
Депозитарій емітента	ВАТ «Міжрегіональний фондовий союз»	01032, м. Київ, Ветрова, 7-б	АА 240690
Аудитори (аудиторські фірми) які надають аудиторські послуги емітенту	ТОВ «Аналітик-Аудит»	м. Кіровоград, вул. Дзержинського, 82/40	АБ 002407

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Найменування показника	Період: Звітний	Попередній
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	4494,0	5836,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт. послуг) (тис. грн.)	4695,1	6297,8
Чистий прибуток (збиток) (тис. грн.)	-679,2	-210,7
Необоротні активи (тис. грн.)	10646,6	10876,1
Оборотні активи (тис. грн.)	1358,4	1987,8
Дострокові зобов'язання (тис. грн.)	703,0	10469
Поточні зобов'язання (тис. грн.)	3193,7	2790,1
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	1143526	1143526
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	-	-
Дивіденди, нараховані на одну просту акцію (грн.)	-	-
Загальна сума коштів, витрачених емітетом на викуп акцій протягом періоду (тис. грн.)	-	-

Приватне підприємство «Науково-виробнича фірма «Інтеграл-2000»,
м. Київ, код ЄДРПОУ: 32161129, ліквідується в зв'язку з припиненням підприємницької діяльності та прийняттям рішення засновником. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 011336, м. Київ, бульв. Лесі Українки, 15, телефон: 8 (050) 330-22-45.

Постановою Господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 27.02.2003 року по справі № 4/316-Б визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру закритого акціонерного товариства «Городоцький молочно-консервний комбінат» код 00418159 (м. Городок, пров. Молочноконсервний, 1, Хмельницької обл.). Ліквідатором призначено Дідича Володимира Євгеновича (ліцензія АА № 047819 від 15.10.2001 року, видана Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України: м. Тернопіль, вул. Коперніка, 3, тел. (0352) 22-62-75).

Лютізька сільська рада
розшукує власника будівель «Піонерського табору», що знаходиться в с. Лютіж Вишгородського райну Київської області.

Власника або зацікавлених осіб прохання надати відповідні документи на земельну ділянку та будівлі протягом одного місяця з дня публікації даного оголошення за адресою:

07352, Київська область Вишгородський район с. Лютіж, вул. Вітряного, 1, Лютізька сільська рада.

Постановою господарського суду Вінницької області від 04.03.2003 р. по справі № 749/5-450 про банкрутство, Спільне українсько-Ліхтенштейнське підприємство «Вінізпак» (21006, м. Вінниця, Немирівське шосе, 26; п/рахунок № 26008443 в АППБ «АВАЛЬ», МФО 302247, код ЄДРПОУ — 20090063) визнано банкрутом, щодо банкрута відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Гаврилюка Петра Володимировича (Ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України серія АА № 250009, 21050, м. Вінниця, вул. 1-го Травня, 108/3).

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) по справі № 11/26-б, визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру відносно КП «Екологія» (поштова адреса: 94000, м. Стаханов, вул. Фабрична, 1, Код ЄДРПОУ 00176911, р/р 2600530120942, ПІБ м. Стаханов, МФО 304353).

Ліквідатором призначено Павленко Олександра Валентиновича, ліцензія АА № 250356 від 20.02.2002 р., м. Луганськ, вул. Артема, буд. 447, кв. 9.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 10/104-03 про банкрутство Вінницького державного підприємства складних мінеральних добрив (21100, м. Вінниця, вул. Фрунзе, 4, код ЄДРПОУ: 31743492, п/р № 26009374 у Вінницькій філії ВАТ «Кредитпромбанк», МФО 302623).

Розпорядником майна призначено Погрібного Ігоря Яковича, ліцензія серія: АА № 249762 від 19.10.2001 р. (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, оф. 1303, тел. (0432) 52-04-28).Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування.

ТОВ «ВіС-Компані»,
14021, м. Чернігів, вул. Любецька, 46 ліквідується.
Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців.

Фінансовий звіт акціонерного банку «ІКАР-БАНК» за І квартал 2003 року

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного року	кварталу попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід	1061	1437
2	Чистий комісійний дохід	1062	536
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	51	38
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	30	49
8	**Усього доходів**	2204	2060
9	Загальноадміністративні витрати	(675)	(534)
10	Витрати на персонал	(717)	(573)
11	**Прибуток від операцій**	812	953
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(79)	121
13	**Прибуток до оподаткування**	733	1074
14	Податок на прибуток	(243)	(329)
15	**Прибуток після оподаткування**	490	745
16	Непередбачені доходи/витрати	0	(3)
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	490	742

Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	15851	10285
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	4737	6064
4	Цінні папери на продаж	0	0
5	Кредити та заборгованість клієнтів	73129	73242
6	Інвестиційні цінні папери	1726	1726
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	13595	13459
9	Нараховані доходи до отримання	1006	986
10	Інші активи	960	1036
11	**Усього активів**	111004	106798
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	9	9
13	Кошти клієнтів	79643	75963
14	Інші депозити	0	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	484	394
17	Інші зобов'язання	523	2610
18	**Усього зобов'язань**	80659	78976
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	17000	15000
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	(33)
22	Емісійні різниці	4	4
23	Резерви	585	585
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	8539	8539
25	Результат минулих років	568	568
26	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	3159	0
27	Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
28	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
29	Результат поточного року	490	3159
30	**Усього власного капіталу**	30345	27822
31	**Усього пасивів**	11004	106798

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані клієнтам	0	3	-3
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	0	0	0
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	0	0	
9	Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлінні	0	0	0
10	Усього	0	3	-3

Голова Правління **Гнедов К.М.**
Головний бухгалтер **Шевцова Н.Г.**

Баланс за I квартал 2003 року ЗАТ УБМС «ІНВЕСТ–КРИВБАС БАНК», м. Кривий Ріг

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього року
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	1268	2269
2.	Кошти в інших банках	5	2454
3.	Цінні папери на продаж	1300	0
4.	Кредити та заборгованість клієнтів	13205	12243
5.	Інвестиційні цінні папери	604	830
6.	Основні засоби та нематеріальні активи	983	569
7.	Нараховані доходи до отримання	293	405
8.	Інші активи	562	450
9.	Усього активів	18220	19220
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
10.	Кошти клієнтів	756	61
11.	Нараховані витрати до сплати	7	16
12.	Інші зобов'язання	1	8890
13.	Усього зобов'язань	764	8967
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
14.	Статутний капітал	15891	9791
15.	Капіталізовані дивіденди	351	351
16.	Резерви	73	73
17.	Результати переоцінки основних засобів і нематеріальних активів	173	173
18.	Результат минулих років	51	51
19.	Збитки минулого року, що очікують затвердження	(186)	0
20.	Результат поточного року	1103	(186)
21.	Усього власного капіталу	17456	10253
22.	Усього пасивів	18220	19220

Голова Правління **Ковтун А. Ю.**
Головний Бухгалтер **Онищук О. О.**

Фінансовий звіт ЗАТ УБМС «ІНВЕСТ-КРИВБАС БАНК», м. Кривий Ріг за І квартал 2003 року

Звіт про фінансові результати за І квартал 2003 року ЗАТ УБМС «ІНВЕСТ–КРИВБАС БАНК», м. Кривий Ріг

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата	Відповідна дата минулого року
1.	Чистий процентний дохід	592	218
2.	Чистий комісійний дохід	9	7
3.	Чистий торговельний дохід	0	3
4.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	967	0
5.	Інший операційний дохід	5	0
6.	Усього доходів	1573	228
7.	Загальноадміністративні витрати	(169)	(237)
8.	Витрати на персонал	(174)	(112)
9.	Прибуток від операцій	1230	(121)
10.	Витрати на безнадійні борги	(127)	(341)
11.	Прибуток до оподаткування	1103	(462)
12.	Прибуток після оподаткування	1103	(462)
13.	Чистий прибуток/збиток банку	1103	(462)

Голова Правління **Ковтун А. Ю.**
Головний Бухгалтер **Онищук О. О.**

Филиал Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области проводит публичные торги (аукцион) по реализации имущества предприятия-банкрота ЗАО «Металлургремонт-3» (дело № 5/5/147(02)).

На публичные торги (аукцион) выставляется следующее имущество: нежилое отдельно стоящее здание, незавершенного строительством, расположенное по адресу г. Запорожье, ул. Южное шоссе, 72, общей площадью 3890 м². Начальная цена продажи — 339 613, 20 грн., с НДС.

Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены продажи реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников публичных торгов (аукциона) — 17 грн. перечисляются на расчетный счет Филиала Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области Р/с 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» г. Запорожья, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются не позднее чем за три дня до даты проведения аукциона по адресу: 69035, г. Запорожье, ул. Маяковского, 11 с 9.00 до 17.00 (кроме выходных).

По вопросам ознакомления с имуществом и оформления участия в публичных торгах (аукционе) обращаться по телефонам: (0612) 12-94-84, 12-74-11, 220-91-36.

Публичные торги (аукцион) состоятся 22 мая 2003 года в 12.00 по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11.

Постановлением от 08.04.03 г. по делу № Б 24/138-2003, Хозяйственный суд Днепропетровской области признал банкротом и открыл ликвидационную процедуру в отношении ООО «Специальный трест № 5», код ОКПО 04800447; 49035, г. Днепропетровск, ул. Криворожская, 72; р/с 26005120404001 в КБ «Приватбанк», МФО 305299.

Ликвидатором предприятия назначен арбитражный управляющий Талан Л. Г. (0562) 92-53-18.

Заявления от кредиторов принимаются ликвидатором в течение месяца по адресу: 49000, г. Днепропетровск, а/я 158.

До уваги акціонерів ЗАТ «Завод Восход»

загальні збори акціонерів відбудуться в актовому залі о 9.00 години.

В порядку денному:

Звіт голови правління;

Звіт ревізійної комісії та питання про самоліквідацію.

ДП «Інтерсервіс» ІПН 252930526026 повідомляє про втрату свідоцтва платника ПДВ за № 35463710. Просимо вважати недійсним.

ДП «Інтерсервіс» ід. код 25293055 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються за тел.: (067) 796-65-98.

ВАТ «Корал-Банк»

повідомляє про зміну назви та юридичної адреси:

нова назва: Відкрите акціонерне товариство «Кримський універсальний банк»

нова юридична та фактична адреса: м. Сімферополь, вул. Сергієва-Ценського, 21.

Правління ВАТ «Корал-Банк».

Банк «ПОРТО-ФРАНКО» м. Одеса

Баланс проміжної фінансової звітності банку на 1 квітня 2003 року Форма FB5_1.01 107 "ПОРТО-ФРАНКО" Одеса

(коп.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього року
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	893505823	831690335
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	549879017	650599450
4.	Цінні папери на продаж	-495000	239505000
5.	Кредити та заборговані сть клієнтів	2017144572	2096036091
6.	Інвестиційні цінні папери	502428750	202200000
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	0	0
8.	Основні засоби та нематеріальні	165537885	95358174
	активи	0	0
9.	Нараховані доходи до отримання	10081532	24046538
10.	Інші активи	448558254	64768903
11.	Усього активів	4586640833	4204204491
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	0	0
13.	Кошти клієнтів	2818287400	2507268492
14.	інші депозити	0	0
15.	Боргові цінні папери, емітовані емітовані банком	0	0
16.	Нараховані витрати до сплати	23547478	20487251
17.	інші зобов'язання	194464402	207791969
18.	Усього зобов'язань	3036299280	2735547712
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19.	Статутний капітал	1321356000	1321356000
20.	Капіталізовані дивіденди	0	0
21.	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22.	Емісійні різниці	0	0
23.	Резерви	43789451	43789451
24.	Результати переоцінки основних засобів і нематеріальних активів	68672979	0
25.	Результат минулих років	74623768	74623768
26.	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	28887560	28887560
27.	Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
28.	у тому числі сума переоці нки у разі вибуття необоротних активів	0	0
29.	Результат поточного року	13011795	0
30.	Усього власного капіталу	1550341553	1468656779
31.	Усього пасивів	4586640833	4204204491

Звіт про фінансові результати проміжної фінансової звітності банку на 1 квітня 2003 року Форма FB5_1.01 107 "ПОРТО-ФРАНКО" Одеса

(коп.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата	Відповідна дата минулого року
1.	Чистий процентний дохід	57678287	37056195
2.	Чистий комісійний дохід	66857635	74763619
3.	Дивідендний дохід	0	0
4.	Чистий торговельний дохід	14102114	24629193
5.	Прибуток/збиток від інвестиці йних цінних паперів	0	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	325315	26167
8.	Усього доходів	138963351	136475174
9.	Загальноадміністративні витрати	-49413362	-60705266
10.	Витрати на персонал	-40331001	-33485918
11.	Прибуток від операцій	49218988	42283990
12.	Витрати на безнаді йні борги	-31919193	-29022255
13.	Прибуток до оподаткування	17299795	13261735
14.	Податок на прибуток	-4288000	-11384000
15.	Прибуток після оподаткування	13011795	1877735
16.	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	13011795	1877735
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію	10	0
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	10	0

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" на 1 квітня 2003 року Форма FB5_1.02 107 "ПОРТО-ФРАНКО" Одеса

(коп.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього року	Зміни
1.	Гарантії, що надані клієнтам	1415718	0	1415718
2.	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3.	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4.	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	60850533	235926	60614607
5.	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6.	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7.	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	0	0	0
9.	Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлінні	0	0	0
10.	Усього	62266251	235926	62030325

Голова правління **Панченко А. О.**
Головний бухгалтер **Шкрабак Л. М.**

ОГОЛОШЕННЯ

Баланс проміжної фінансової звітності банку на 1 квітня 2003 року

Форма FB5_1.01

321659 **АБ «АЛЛОНЖ» Київ**

(тис.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата 01.04.2003р	На кінець попереднього року 01.01.03
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	829	1317
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	15427	15583
4.	Цінні папери на продаж	449	449
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	111207	119727
6.	Інвестиційні цінні папери	6097	6097
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	3	3
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	912 0	945 0
9.	Нараховані доходи до отримання	16323	15983
10.	Інші активи	5916	5881
11.	Усього активів	157163	165985
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	61995	68673
13.	Кошти клієнтів	42726	45470
14.	Інші депозити	0	0
15.	Боргові цінні папери, емітовані емітовані банком	0	0
16.	Нараховані витрати до сплати	622	572
17.	Інші зобов'язання	161	144
18.	Усього зобов'язань	105504	114860
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19.	Статутний капітал	50000	50000
20.	Капіталізовані дивіденди	0	0
21.	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22.	Емісійні різниці	0	0
23.	Резерви	379	379
24.	Результати переоцінки основних засобів і нематеріальних активів	0	0
25.	Результат минулих років	477	477
26.	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	269	269
27.	Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
28.	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
29.	Результат поточного року	533	0
30.	Усього власного капіталу	51659	51125
31.	Усього пасивів	157163	165985

Голова Правління **Тимченко В. І.**

Гол. бухгалтер **Савчук О. В.**

Звіт про фінансові результати проміжної фінансової звітності банку на 1 квітня 2003 року

321659 **АБ «АЛЛОНЖ»** Київ

(тис.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата 01.04.2003р
1.	Чистий процентний дохід	1191
2.	Чистий комісійний дохід	79
3.	Дивідендний дохід	0
4	Чистий торговельний дохід	18
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0
7.	Інший операційний дохід	0
8.	Усього доходів	1289
9.	Загальноадміністративні витрати	-388
10.	Витрати на персонал	-638
11.	Прибуток від операцій	263
12.	Витрати на безнадійні борги	270
13.	Прибуток до оподаткування	533
14.	Податок на прибуток	0
15.	Прибуток після оподаткування	533
16.	Непередбачені доходи/витрати	0
7.	Чистий прибуток/збиток банку	533
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію	0
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0

Голова правління **Тимченко В. І.**

Гол. бухгалтер **Савчук О. В.**

Регулярна звітність Акціонерного банку "Таврика"

Відповідно до вимог ст.70 Закону України "Про банки і банківську діяльність" Акціонерним банком "Таврика" приведено фінансову звітність станом на 01.04.2003р.

Зведений балансовий звіт АБ "Таврика" (грн.)

Статті балансу	Усього	Резиденти	Нерезиденти
АКТИВИ	**202 437 365**	**201 609 414**	**827 951**
Готівкові кошти	2 060 666	2 060 666	0
Кошти в інших банках	44 467 111	43 639 159	827 951
Резерв під заборгованість інших банків	1 416 400	1 416 400	0
Нетто: кошти в інших банках	43 050 711	42 222 759	827 951
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	10 471 772	10 471 772	0
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	1 041 371	1 041 371	0
Нетто: цінні папери на інвестиції	9 430 401	9 430 401	0
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	147 809 865	147 809 865	0
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	11 576 119	11 576 119	0
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	136 233 746	136 233 746	0
Основні засоби та нематеріальні активи	4 525 434	4 525 434	0
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	2 145 796	2 145 796	0
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	2 466 008	2 466 008	0
Нараховані доходи до отримання	3 633 968	3 633 968	0
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	355 995	355 995	0
Нетто: нараховані доходи до отримання	3 277 973	3 277 973	0
Інші активи	3 432 861	3 432 861	0
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	4 139	4 139	0
Нетто: інші активи	3 428 722	3 428 722	0
СУКУПНІ АКТИВИ	**202 437 365**	**201 609 414**	**827 951**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**145 850 947**	**144 121 682**	**1 729 265**
Депозити та кредит и банків	25 558 175	25 558 175	0
Кошти клієнтів	115 955 349	114 253 074	1 702 275
Нараховані витрати до сплати	3 258 833	3 237 096	21 737
Інші зобов'язання	1 078 590	1 073 338	5 253
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**145 850 947**	**144 121 682**	**1 729 265**
КАПІТАЛ	**47 642 655**	**47 642 655**	**0**
Статутний капітал	41 351 500	41 351 500	0
Зареєстрований статутний капітал банку	41 351 500	41 351 500	0
Результат минулих років	257 623	257 623	0
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	973 858	973 858	0
Загальні резерви	5 059 674	5 059 674	0
Результат поточного року	8 943 763	8 943 763	0
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	**56 586 418**	**56 586 418**	**0**
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	**202 437 365**	**200 708 100**	**1 729 265**

Звіт про прибутки та збитки АБ "Таврика" (грн.)

1.1	Процентні доходи	8 805 837
1.2	Процентні витрати	-5 387 948
1.	Чистый процентний дохід	3 417 889
2.1	Комісійні доходи	723 451
2.2	Комісійні витрати	-55 070
2.	Чисті комісійні доходи	668 381
3.	Дивідендний дохід	0
4.	Чистий торговельний дохід	11 747 647
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0
7.	Інший операційний дохід	41 000
8.	Операційний дохід	15 874 918
9.	Загальноадміністративні витрати	-1 319 966
10.	Витрати на персонал	-998 717
11.	Прибуток від операцій	13 556 234
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-4 335 632
13.	Прибуток до оподаткування	9 220 603
14.	Податок на прибуток	-277 291
15.	Прибуток після оподаткування	8 943 311
16.	Непередбачені доходи/витрати	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	8 943 311

ПРОМІЖНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ВАТ "КБ "ПРИЧОРНОМОР'Я" ЗА 1 КВАРТАЛ 2003 Р.

Баланс на 1 квітня 2003 року

(тис. грн.)

Рядок Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього року
АКТИВИ		
1. Грошові кошти та залишки в НБУ	4159	37792
2. Кошти в інших банках	12866	5704
3. Цінні папери на продаж	15	16
4. Кредити та заборгованість клієнтів	71099	79887
5. Інвестиційні цінні папери	53	53
6. Основні засоби та нематеріальні активи	1144	1272
7. Нараховані доходи до отримання	3821	2460
8. Інші активи	348	318
9. Усього активів	93505	93489
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
10. Кошти банків	2509	4247
11. Кошти клієнтів	54812	55570
12. Інші депозити	15	15
13. Нараховані витрати до сплати	1311	1232
14. Інші зобов'язання	10393	11589
15. Усього зобов'язань	69040	72653
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
16. Статутний капітал	20709	17585
17. Резерви	1823	1823
18. Результати переоцінки основних засобів нематеріальних активів	16	16
19. Результат минулих років	519	519
20. Прибуток минулого року, що очікує затвердження	893	893
21. Результат поточного року	505	0
22. Усього власного капіталу	24465	20836
23. Усього пасивів	93505	93489

Голова Правління **О.Г. Баранов**

Головний бухгалтер **О.Б. Іванова**

Звіт про фінансові результати на 1 квітня 2003 року

(тис. грн.)

Рядок Найменування статті	Звітна дата	Відповідна дата минулого року
1. Чистий процентний дохід	3668	2112
2. Чистий комісійний дохід	593	604
3. Чистий торговельний дохід	60	170
4. Інший операційний дохід	4	2
5. Усього доходів	4325	2888
6. Загальноадміністративні витрати	-960	-1020
7. Витрати на персонал	-626	-575
8. Прибуток від операцій	2739	1293
9. Витрати на безнадійні борги	-2234	-1105
10. Прибуток до оподаткування	505	188
11. Податок на прибуток	0	0
12. Прибуток після оподаткування	505	188
13. Чистий прибуток/збиток банку	505	188
14. Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.01	0
15. Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.01	0

Голова Правління **О.Г. Баранов**

Головний бухгалтер **О.Б. Іванова**

Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках на 1 квітня 2003 року

(тис. грн.)

Рядок Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього року	Зміни
1. Гарантії, що надані клієнтам	63	37	26
2. Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	0	1	-1
3.Усього	63	38	25

Голова Правління **О.Г. Баранов**

Головний бухгалтер **О.Б.Іванова**

Фінансова звітність ВАТ «АКБ «АВТОКРАЗБАНК» за 1 квартал 2003 р.

(тис.грн.)

БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ	станом на 01.04.03	станом на 01.01.03
АКТИВИ		
Кошти та залишки в НБУ	6 601,2	9 586,2
Кошти в інших банках	19427,8	23 664,9
Цінні папери на продаж	15560,3	10 992,0
Кредити та заборгованість клієнтів	35230,9	28 604,5
Інвестиційні цінні папери	5514,7	5 298,1
Основні засоби та нематеріальні активи	7343,1	6 218,5
Нараховані доходи до отримання	206,6	185,6
Інші активи	4433,9	3 532,3
УСЬОГО АКТИВІВ	**94318,5**	**88 082,1**
ЗОБОВ"ЯЗАННЯ		
Кошти банків	6290,2	2 116,5
Кошти клієнтів	45197,9	47 002,7
Інші депозити	0	4 200,0
Нараховані витрати до сплати	501,8	467,6
Інші зобов'язання	3665,9	3 604,3
УСЬОГО ЗОБОВ"ЯЗАНЬ	**55655,8**	**57 391,1**
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	31570,0	23 921,2
Емісійні різниці	1525,4	1 525,4
Резерви	521,2	286,4
Переоцінка основних засобів	1287,1	1 287,1
Результат поточного року	323,0	2 347,6
Нерозподілений прибуток	3436,0	1 323,3
Усього власного капіталу	**38662,7**	**30 691,0**
УСЬОГО ПАСИВІВ	94318,5	88 082,1

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

(тис.грн)

	станом на 01.04.03	станом на 01.04.02
Чистий процентний дохід	1434,3	628,1
Чистий комісійний дохід	493,1	757,3
Дивидентний дохід	-	-
Чистий торгівельний дохід	164,1	295,2
Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		
Інший операційний доход	15,4	0,6
Усього доходів	**2106,9**	**1681,2**
Загальноадміністративні витрати	(820,1)	(628,4)
Витрати на персонал	(618,8)	(453,6)
Прибуток від операцій	**668,0**	**599,2**
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(295,1)	(381,0)
Прибуток до оподаткування	**372,9**	**218,2**
Податок на прибуток	(49,9)	(0,9)
Прибуток після оподаткування	**323,0**	**217,3**
Чистий прибуток/збиток банку	**323,0**	**217,3**
Чистий прибуток на одну просту акцію		

Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках

тис.грн.

Найменування статті	станом на 01.04.03	станом на 01.01.03	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
Гарантії, що надані клієнтам	-	33,3	33,3
Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	1005,9	2541,1	(1535,2)
Надана застава	973,7	2012,7	(1039,0)
Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлінні	19431,7	22413,2	(2981,5)
Усього	**21411,3**	**27000,3**	**(5589,0)**

Голова Правління **М.Г. Щербак**

Головний бухгалтер **Р.А. Колісник**

БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ АКБ " ФІНБАНК "

станом на 1 квітня 2003 року

(тис. грн.)

Найменування статті	Сума
АКТИВИ	
Кошти та залишки в НБУ	3355
Кошти в інших банках	735
Цінні папери на продаж	10 526
Кредити та заборгованість клієнтів	6628
Інвестиційні цінні папери	382
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній та дочірніх установ	95
Основні засоби та нематеріальні активи	1324
Нараховані доходи до отримання	95
Інші активи	1176
Усього активів	**24316**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
Кошти клієнтів	4680
Нараховані витрати до сплати	64
Інші зобов'язання	2288
Усього зобов'язань	**7032**
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
Статутний капітал	16 000
Резерви	756
Нерозподілений прибуток	524
Прибуток поточного року	4
Усього власного капіталу	**17284**
Усього пасивів	**24316**

В.о.Голови Правління **О.В. Пономаренко**

Головний бухгалтер **Л.С. Гребнєва**

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ АКБ "ФІНБАНК"

станом на 1 квітня 2003 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Сума
1.1.	Процентний дохід	324
1.2.	Процентні витрати	-61
1.	Чистий процентний дохід	263
2.1	Комісійний дохід	219
2.2.	Комісійні витрати	-144
2.	Чистий комісійний дохід	75
3.	Чистий торговельний дохід	149
4.	Інший операційний дохід	38
5.	Операційний дохід	525
6.	Загально адміністративні витрати	- 415
7.	Витрати на персонал	- 272
8.	Прибуток від операцій	- 162
9.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-160
10.	**Прибуток до оподаткування**	**-322**
11.	Податок на прибуток	-
12.	**Прибуток після оподаткування**	**-322**
13.	Непередбачені доходи/витрати	326
14.	**Чистий прибуток/збиток банку**	**4**

В.о.Голови Правління **О.В.Пономаренко**

Головний бухгалтер **Л.С. Гребнєва**

Коли пробуджується земля?

РЕПОРТАЖ

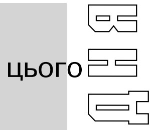

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Цієї неділі у столичному зоопарку було особливо людно. І не дивно — цьогоріч тут уперше в Україні відзначали День довкілля. У світі цього дня проводять різноманітні акції, присвячені охороні довкілля. Приміром, в Італії якось організували лежачий протест на автострадах проти вихлопних газів. А на Гаїті у цей день — національне свято.

Першу спробу відзначити такий день в Україні можна назвати несміливою. Організатори попросили відвідувачів прийти з будильниками. Тим, хто їх мав, квитки дісталися зі значними знижками. Однак, чи то афішувалася акція невдало, чи батьки поставилися до цього пункту байдуже — маленьких власників годинників було небагато. Зате, ловлячи заздрісні погляди «безбудильникових» ровесників, вони почувалися справжніми маленькими королями та королевами. Зізнаюся, навіть мені було цікаво, для чого потрібні ці пристрої. Відповідь виявилася простою — налаштувавши годинники на 12-ту годину, київські малюки таким чином розбудили землю. А далі свято тривало за традиційним розкладом. Діти співали й танцювали на імпровізованій сцені, брали участь у різноманітних конкурсах, спостерігали за тваринами. Одне слово — веселилися.

Надія ГОРБАТЮК.

цього

22 КВІТНЯ

■ 1838 р. Тараса Шевченка викуплено з кріпацтва. ■ 1861 р. Царським указом Чорноморське козаче військо перейменовано на Кубанське. ■ 1870 р. Народився В. І. Ленін. ■ 1922 р. Відкрито Українську господарську академію в Подебрадах (Чехія). Діяла до 1935 р. ■ 1968 р. СРСР, Великобританія і США підписали угоду про рятування космонавтів та повернення об'єктів, запущених у космос. ■ 1978 р. У Радянському Союзі розпочато промислову експлуатацію Уренгойського газоконденсатного родовища.

ЦІКАВО

Засуджена... міс–красуня!

У Чернігівській колонії №44 відбувся... конкурс краси. Річ у тім, що у виправному закладі відбувають термін ув'язнення понад 1000 жінок. Керівництво колонії та організатори заходу — громадська організація «Молоді українські жінки» — вважають, що в будь-якому разі не можна забувати, що вони належать до кращої половини людства.

Учасниці конкурсу справді вразили своїми неповторними сукнями, виконаними номерами. Свято краси додало і конкурсанткам, і глядачкам трохи світла у їх невільниче життя.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

СПОРТ

Повір у себе

Квітень у Славутичі, звісно, — місяць пам'яті героїв Чорнобиля. І в цей час відбувається багато різноманітних стартів. Цього року першими свій турнір з плавання у басейні «Дельфін» провели діти з особливими потребами, з якими працюють тренери Олена Тетеріна та Валентина Буюн.

Змагалися протягом трьох днів. Ось імена переможців на дистанціях **25 метрів: вільний стиль** — Денис Єгоров, **на спині** — Антон Кирилюк; **10 метрів** — вільний стиль — Олександр Костюк, Оксана Дубина; **на дошці** — Євген Іванов. **У змішаній естафеті 4 по 10 метрів вільним стилем** перемогли — Олександр Костюк, Наталка Пугач, Олексій Довженюк та Наталка Навальна.

У плавців естафету прийняли представниці художньої гімнастики. Міжнародний турнір відбувся у «Тбіліському ФОКу» (у кварталі Славутича, збудованому грузинськими друзями). Змагалися 150 спортсменок з Києва, Чернігова, Донецька, Одеси, Української, Львова, а також гімнастки зі США, котрі представляли клуб «Ізадора» (Нью-Йорк). Перші місця в різних вікових категоріях посіли: Євгенія Климантова, Ксенія Шевченко, Яна Науменко, Олександра Климантова, Поліна Золотухіна та Юлія Собакар.

І, нарешті, останніми слово взяли учасники XIV традиційного легкоатлетичного пробігу пам'яті героїв Чорнобиля «Славутич-2003». Організаторами цього заходу стали: Рада колективів фізкультури ППО ЧАЕС (голова В. Ковальов) і КЛБ «Славутич». Пробіг підтримали також організатори міжнародної благодійницької акції «Дітям Чорнобиля-2003», що під егідою ВГО «Союз Чорнобиль України». Гасло акції: «Здоров'я. Екологія. Культура. Благодійність».

Спонсорську допомогу надали: «Утел», «Otis», Український християнський благодійницький фонд «Єдність».

Назву переможців. **5 км. Хлопчики до 13 років**. Сергій Калинюк (Київ). **Чоловіки**. Андрій Волосюк (Київська область). **Жінки.** Ольга Паленичка (Конотоп). **10 км. Чоловіки.** Владислав Дендаренко (Черкаси). **Жінки.** Тетяна Котеленець (Чернігівська область). **21,97 км. Чоловіки.** Дмитро Осадчий (Київ). **Жінки.** Ольга Невкапса (Київ).

Олександр НІЩУК,
виконавчий директор міжнародної благодійницької акції «Дітям Чорнобиля».

Славутич — Київ.

«Жінка Сходу — краса і загадковість»

Під таким гаслом зібралися на міжнародні вечорниці доньки східних народів, для яких Україна стала другою Батьківщиною.

Жінка Сходу завжди вабила своєю красою та загадковістю. У чому ж загадковість східної жінки? —з таким запитанням до присутніх у конференц-залі бібліотеки ім. Вернадського звернулася господиня вечорниць, співачка Тетяна Негрій. А відповіддю на запитання стало чудове, захопливе культурно-мистецьке дійство, яке підготували доньки татарського, башкирського, вірменського, корейського і курдського народів. Вони з'являлися на сцені під свої національні мелодії, у традиційних національних костюмах. Кожна з них віддзеркалювала чарівність, сердечне тепло, багатство і гармонію душі, сміливість і надії свого народу.

Неначе ніжні лебідки, пропливали в танку вірменські дівчата ансамблю «Айренік», а студентки Київського інституту східної лінгвістики полонили глядачів високохудожнім виконанням японського танцю.

— Я донька татарського народу, — звертається до присутніх красуня, демонструючи одяг улюбленої героїні, символу татарського народу Сююмбіке, що в перекладі звучить радість-дівиця. Воістину, татарську жінку можна не тільки побачити, а й почути. На її одязі стільки прикрас! Броші, браслети, срібло, янтар, бісер, напівдорогоцінні каміння, намисто... Коли вона йде, подзвякуючи, чоловіки враз замовкають, бо в присутності чарівної жінки не до ділових розмов.

Жінки Сходу демонструють глядачам різнобарвні національні костюми.

Вірменський танцювальний ансамбль «Айренік».

Татарський жіночий клуб «Ізгелек» і його голова Халіда Гончаренко — ініціатори міжнародних вечорниць —відкрили секрет своїх жінок, які оберігають дух і звичаї свого народу, передають традиції дітям та онукам. Глядачам демонстрували посуд з різнобарвними візерунками, рушники, скатертини, ділилися секретами національної кухні.

«Рай лежить біля ніг жінки-Матері», — так кажуть на Сході. Мати, сестра, жінка, наречена — вони завжди були основою сім'ї. Про таємниці родинного життя з його патріархальною будовою і традиціями, про почесну роль матері в сім'ї, про видатних жінок суспільства розповіла редактор вірменської газети «Арагац» Женя Церунян.

З подякою до жінок звернувся заступник начальника управління у справах національностей та міграції Київської міської держадміністрації Володимир Горовий. Він підкреслив, що це культурно-мистецьке дійство не закінчується. Продовженням свята національних традицій буде фольклорама, яка відбудеться 7—8 червня у Музеї народної архітектури та побуту України у селі Пирогові.

Як і годиться, на вечорницях усі присутні разом заспівали українську народну пісню «Ой, зелене жито» й побажали одне одному «До зустрічі!».

Леонід ПІДЛУЖНИЙ.
Фото автора.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311074. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos